

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 04618

FUN DER NATUR

Yehiel Yeshaiia Trunk

Permanent preservation of this book was made possible

by William & Ann Iser

in memory of

Samuel & Rose Iser and Benjamin & Miriam Shnelwert

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

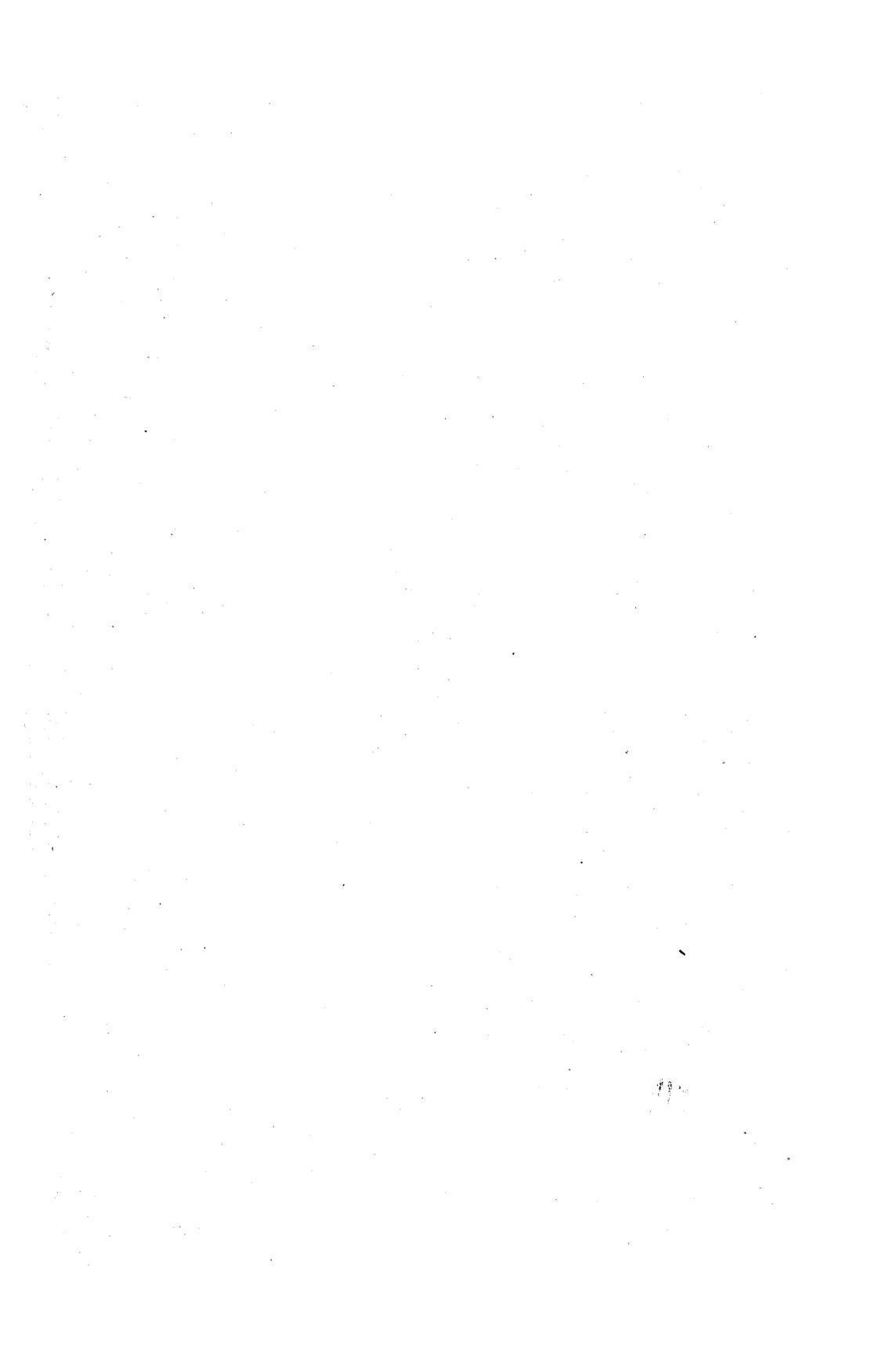
The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

10/7817

מוסדאלע יידישע ביגליאטנס
אין פרעסע ארכיוו

101

י.י. טרנינק.

פון צענדאטור.

[צייכנונגס] און פייגאגאען].

J. B. Montyreich

זוארשא. תרע"ד.

אילוסטריט : א. שיק און ש. ליפשיץ
געזעצט אין דרוק, „אניווערסאל“, לעשנא 31
נעדרוקט ביי ה. עפפעלבערג, בעדנאָרסקא 26

І. І. ТРУНКЪ
ФУНЪ ДЕРЪ НАТУРЪ
ОЧЕРКИ И ПЕЙЗАЖИ
ИЗДАТЕЛЬСТ. Э. ГИТЛИНА
ТИП. Г. ЭППЕЛЬБЕРГА
ВАРШАВА, БОНДАРНАЯ 26

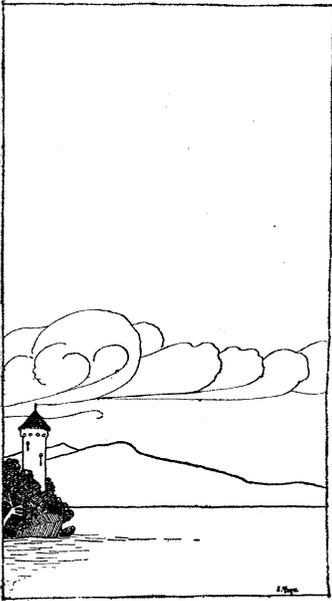
ד'.

רעפערענסען.

19 2000

10/1

10/1

בלאסע צעווארפענע זאמד-בערגלעך ביים ברעג ים טוליען זיך, וואקסען ארויס פון קעמפעס ווילדע צוטריקענטע גרעזער. מען זעהט עטליכע אייג-זאמע, האלב-צופאלענע מיט לאנגע טרוקענע געצען בעווארפענע פיר-שער-שטיבער, ווארניט-וואו ביי די הייזלעך א פאר פערפוילטע וועס-לעס, און אנגעווארפענע קופעס נאסע גריז-פערשליימטע געצען טריקענען און לעגען אויסגעשפרייט אויף אלטע צובראכענע שיפלעך; ווען-ניט-ווען רויכערט זיך נאך ערגיין א נאקעטער צובראכענער קיימען, ווי א זכר פון א שטיל אויסגעהענדיג לעבען, וואס צאנקט און משעפעט זיך נאך קייס-קייס דא ערגיין אונטער צונויפגעשימטע חורבות.

ס'איז אנארים פישער-דערפעל, פערוועהעט ערגיין אויף א וויסמען זאמ-ברעג, ביי וועלכען עס שוימט זיך און עס פרויזט דער צארניגער ים, און זינע גראהע צושמיסענע פאליעס נורען און רייסען זיך שטענדיג ארויס מיט א ווילד וואיען, אזוי ווי פון קיימען אפגעריסענע וואסער-חיות, און לאזען זיך מיט אימפעט צו צום ברעג, גלייך זיי וואלטען זיך צורייצטע געווארפען אויפ'ן שטילען, פאר שרעק פערטוליעמען דערפעל און עס צור-רייסען געוואלט, נאר פאלען ענדליך ווי דערשאסענע אנידער, צוריסען ווערענדיג אין זידיגע ברילען שוים, וואס לעשען זיך פערמאטערט און ציהען זיך שטיקערווייז צוריק אין די אבגרונדען.

גיעט גאט דעם פריהמארגען, ווען עס צוריען איינציגווייז די דא און דארט צוהאנגענע בונטען נאכט-פינסטערניש פון די ווייטע פערשלאפענע הימלען, וואס וועקען און עפענען זיך פאמעליך, פריש-צושמייעבלטע, אנ-געזויגענע מיט ליכט, און צושווימען פרעהליך, ווי יונג געווארענע, איבער די ווייטע בעוליבערמע אבגרונדען. עס וועקט זיך דאן אויך דאס שטילע אין שלאף פערזונקענע דערפעל, און פון די צעווארפענע נאקעמע קיימענדלעך

שמויבט זיך ארויס א שיטערער רויך. ער צוגיט זיך ווי א שווארצער צורונגענער שלייער איבערזין גאנצען דערפעל. אין די דא און דארט גע-
 עפענטע פענסטערלעך צורוקען זיך פארהענגלעך. האלב-נאקטע פרויען-
 פיגורען שטעקען טיעף אין פרישען דרויסען ארויס זייערע פייכטע צושויערטע
 קעפ, איבערווארפענדיג זיך איינס מיט ס'אנדערע מיט אלייכט פערוועפטען
 שמייעל ארום די פערשלאפענע אויגען. פון צווישען די אויפגעשפארטע
 טהירען בעווייזען זיך איינס נאך איינס איינצעלע פישערס, וואס טרעטען
 מיט פוילע פערשלאפענע טריט ארום צווישען די פערפלאנטערטע נאך
 בעטהויעטע גרעזער און נעהמען זיך פאמעליך, האלב-געניצדיג, אימליכער
 צו זיין ארבייט. טייל שלעפען וואסער מיט אנגעטהווענע שאנדעס, טייל
 וויקלען צונויף די פונאנדערגעשפרייטע נעצען, וואס ליעגען דא און
 דארט צעווארפען צווישען אלטע איבערגעדעהטע אין זאמד-פערזונקענע
 שיפלעך. זיי לאזען זיך דערנאך צעווארפענע קופקעלעכווייז, מיט די
 וועסלעס אויף די אקסלען, שוויגענדיג צו צום ים, אומדעהענדיג זיך
 אלע מאל מיט א מיעד צושמייעלע פנים, ווארפענדיג שטומע בליקען
 אהין צו די אפענע פענסטערלעך, וואו עס שטעהען די פרויען און קוקען
 זי נאך. די יונגערע דעהען זיך אום עפטער און שיקען, ווי גליקליכע,
 לופט-קושען צו זייערע מיידלעך, וואס קוקען ארויס שעמעוודיג, נאך
 האלב-נאקטע, פון אונטער די ווייסע פערשארצטע פארהענגלעך, פון
 צווישען גרינע צופלאסענע צווייגלעך פון בלומען-טעפ, און פאכען זיי נאך
 מיט די הענד.

און פאמעליך, ווען עס וועקט זיך דער מארגען, ווערט דארט דער געל-
 זאמדיגער ברעג פערזייט מיט די צעווארפענע קופקעלעך פישערס. זיי
 שלעפען נעצען, לויפען און בעוועגען זיך לעבעדיג ארום די שיפלעך,
 וואס דרימלען נעבען די בלאה-צוגאסענע ברעג-פאליעס, און שטופען זיי
 קופעסווייז אריין אין וואסער. עס שווימען אן באלד אנטקעגען די פא-
 ליעס, לעגען זיך פאר זיי, און נעהמען זיי אונטערטעניג אויף זייער רוי-
 קען, שפריצענדיג און ארומנעהמענדיג מיט א זילבערנעם שניס די נא-
 קטע אינ'ם וואסער איינגעטונקטע פיס זייערע, וואס הענגען בונטעני-
 וויי נאך. אט פערשפרייטען זיי די זעגלען, ציהען די שמריק און שפריי-
 גען איינס נאך איינס אריין אין די שיפלעך, וואס ווערען פלוצלינג פער-
 וואנדעלט אין לעבעדיגע ים-בעשעפענישען. די פאליעס רייסען זיך און
 קריכען ווילד-צושווימטע מחנות-ווייז אפער פון אלע זייטען, ווארפען זיך
 גערייצטע, שווימען אונטער ווי געשלאגענע, ווילען זיך בעהאלטען,

צוגיסען זיך אין א גראה-צעוויגטען שוים, וואס זינט און לעשט זיך ארום זיי אויף די אויפגערעגטע וואסערען.

אין א וויילע ארום גליטשען זיך שוין איבער דעם בלאהען אין וונען-גאלד צושטראמטען ים-שפיגעל די מחנות צעווארפענע שיפלעך, מיט פלאטיג פונאנדערגעוויקעלטע זעגלען, ווי סטאדעם ים-מעוועס מיט זילבערנע פליגעל, וואס שוועבען און טוקען זיך אין די יונגע צופאליעטע אפגרונדען און זאפען זיך איין ערגיין אין די ווייטע בלאה-צופלאסענע הימלען.

אמאל אין אנהענד.

דער לעצטער קוים צוגליהמער הימעל-שטרייף רויטעלט זיך נאך קוים און טליעט שוואך אויף דעם ווייטען גראה-צושוימטען ים-זוים. פון די לעדיגע, פערברענטע אש-גראהע הימלען, וואס הענגען אויפ'ן ווייטען האריזאנט, שווימען שטיל ארויס שטומע בונטען נאכט-שאטענעס און צופליעסען פויל און פאמעליך, ווי בלאנדזשענדע וואנדערער-קאראוואנען, איבער די אויס-געצויגענע הימעל-ווייטענישען. זיי גיעסען זיך אראב, און צוריען קופעס-וויין איבער די צעוויגטע אפגרונדען, וואס צוידען און צורייסען זיך אין שוין מיגע צעווירבעלטע גריבער, פון וואנען עס וואקסען ארויס, ווילד-פרומענדיג, ווי פון זייערע נורעס געוועקט, גראהע צעווילדעטע פאליעס און שרייבען און יאגען זיך צושוימטע אויף די אפגרונדען - צעווארפענע מחנות אויפגעוואכטע ים-גייסטער באדען זיך דערהיצטע און שוויבלען ארום נאקעטע ליידענשאפטליך אין די פינסטערע ים-טעפענישען, ארויסשטעקענדיג פון דארט זייערע אויסגעשפיצטע זילבער-גראהע, ווילד-צושויבערטע בערד, וואס וויגען זיך און צופליסען אויפגערעגט אויפ'ן פינסטערען וואסער-שפיגעל און ווערען צוריק אין די אפגרונדען פערשוואונדען ... טייל בלייבען אונטערשטעליג און ווערען צוריסען איבער די שוואך פערנעבעלטע אפגרונדען און טייל אנט-לויפען, רייסען זיך ארויס מחנות-וויין אנגסטג צושראקען אויפ'ן שטילען פינסטערען ברעג, און פאלען דארט ערגיין אין דער שטילקייט, ווי דערשטיקטע.

ציטריג, שטיל, ווי אנגעשראקענע בעשעפענישען, געיאגט פון די צעוואר-טהיגטע פאליעס, טוליען זיך צוואמען די פאר איינזאם פערווארפענע פיר-שער-חאטקעס, אזוי ווי זיי וואלטען זיך בעהאלטען צווישען די הויכע ווילד-צעוואקסענע גרעזער, פון וואנען זיי קוקען אלע מאל צום גראהען דערצארנד-

שען ים מיט ציטריגע שטילע פייערלעך, ווי מיט בעהאלמענע שרעק-בליקען, וואס לעשען זיך און בליהען ווידער בַּגְנָבָה ערגיץ אויף.

עס דעהערען זיך שטימען. פון דער פינסטערניש שווימען-אויף איינצעלע צעווארפענע פרויען-סילועמען. זיי קומען ארויס מיט שטילע איינגעהאלמענע טריט, בלייבען שטעהן און קוקען זיך אלע מאל אום אונטער זיך, ווי-קענדיג און ארויסרופענדיג נאך זיך נאך אנדערע, וואס שניידען און רוקען זיך שטיל קופעסווייז ארויס פון דער פינסטערניש און צופאלען פארלעכ-ווייז אין דער נאכט מיט א שטיל אונרוהיג געפליסטער, שלעפענדיג איינע די צווייטע ביי די האנד און טייטענדיג מיט די פינגער אויף די גראהע אבגורנדען. טייל דערווייטערען זיך איינציגווייז און לאזען זיך פאמעלדיך, ביז די האלבע קליידער איינגעטונקט, אריין אין וואסער, בלייבענדיג דארט שטעהן מיט צולאזענע האר.

מיט אמאל וועקען און גראפען זיך אויף צעווארפענע פייערלעך ערגיץ. פון די בינאכטיגע וואסערדיגע ווייטקייטען שווימען און נורען זיך ארויס שווארצע פערבלאנדזשעטע שאמען-בילדער פון שיפלעך מיט רויכערדיגע פאקעלען. עס האט טיילמאל אויסגעקוקט אזוי ווי עטיץ וואלס א מחנה שווארצע ים-בעשעפענישען פון זייערע נעסטען פעריאנט, און זיי וואקלען זיך איינדי בעוואוסטלאזע אין קאלושעם בלוט, און דראפען זיך שוואך און פויל פון איין פאלע אויף דער צווייטער, ווערען פערגאסען אלע מאל מיט א גראה-צעוואקסענעם בארג שוים, און קריכען ווידער אפער, זיי אויסגעצוואגענע, מאכטלאז פערטראגען פון די ביזע צעוואושהיגטע וואסערען.

די צעווארפענע קופקעלעך אויפ'ן ברעג זענען פלוצלינג ווי דורך עפעס א קראפט אויפגעשפרונגען, געטאנצט, געפאטשט מיט די הענד, און מיט פריעה-ליכע געשרייען זיך צונויפגעלאפען און געטייט מיט די פינגער אהין אויפ'ן ים, פון וואנען ס'וויגען זיך און שוועבען ארויס וואס אמאל קלארער די לענגליכע געשטאלטען מיט די שווארצע פונאנדערגעבלאזענע פליגעל פון די פישער-שיפלעך, אין וועלכע עס ווימלען און רוימלען זיך קוים, מיט פאקעל-שיין בענאסענע פיגורען פון מענשען, וועלכע זענען געוויס איינדי אנגעקומען פון ווייטע וויסטע וואסער-קעניגרייכען.

*
*
*

א וויילע שפעטער.
אויפ'ן פינסטערען ברעג ליגען דא און דארט שוויינענדיג צעווארפען קליינע

סערשאטענטע קופקעלעך פון מיעדע צונויפגעשוליעטע מענישען. צייטענווייז
 שווימט אויף פון ערגיץ א יונג פערליעבט פארל, וואס שפאצירען שטילע
 און פער'הלו'מ'טע אדורך צווישען די קופקעלעך, אזוי ווי צווישען אלטע פערשטיי-
 נערטע קלאמבעס, אויף וועלכע ס'בליהט נאך ווארניט-וואו פער'יות'מ'ט א רויטער
 שטיל צוגליהטער פונקט פון א לילקע, ווי אן'איינזאם פערנעסען בלומעל.
 פלוצלינג גיעט זיך פון די שטילע פינסטערע בערג מיט אמאל א שוים ארויס
 א צומישטער געליארט פון הילכיגע פרעהליכע געשרייען, אזוי ווי ס'וואלט
 ערגיץ די ערד פון זיך א מחנה טייוולאנים ארויסגעזעצט, וואס צושיטען זיך
 מיט א געפילדער אין דער פאר שרעק צוריסענער פינסטערניש. א פאר
 ווילד-צופלאשעטע קופעס יונגע צוהיצטע פישערס מיט ענטבלויזטע קעפ און
 צושפילעטע העמדער - העלדען, וואס רייסען זיך, ווי זיענער, אדורך דורך
 די פינסטערניש - געבען מיט אמאל א קום ארויס אויפ'ן ברעג מיט א
 פרעכען ווילדען, הורא". זיי פאכען אין די לופט מיט רויטע צופלאמטע לאמ-
 סערען. עס בעווייזען זיך צעווארפענע געארעמטע פארלעך, וואס וואקלען
 זיך, שוואך בעלויכטען, מיט א צוריסען שפור געוואנג. עטליכע לאזען זיך
 פלוצלינג נאך נאך א דערשראקען אנטלויפענדיג מיידעל, האפען זי א צוקוויטשע-
 טע אין די לופט, דרעהען זיך מיט איהר ווילד ארום און געבען זי ווידער
 ערגיץ א האסטיגען שטעל-אנידער אויף דער ערד. דער ברעג ווימלט באלד
 מיט די פרעהליכע צעווילדעטע פארלעך, וואס שיטען זיך אלץ אהן אויפהער
 ארויס פון צווישען די בערג, יאגען זיך, טאנצען, שפרינגען. מען ווארפט
 אין דער הויך צופלאקערטע פאקעלען, וואס פליהען און שווימען ארום אין
 דער שווארצער צוטומעלטער נאכט, פאלענדיג צוריק אויפ'ן פינסטערען ברעג,
 בעגאסען מיט מיעדע אין הויך דערשטיקטע פלאמען.
 די פערגליווערטע קופקעלעך אויפ'ן ברעג הויבען זיך אן צו ריהרען. שוואר-
 צע ריהרעוודיגע מענישען רייסען זיך פונאנדער און דערהויבען זיך איינס
 נאך איינס, טייל מיט קורצע לילקעלעך, אוועקלאזענדיג זיך מיט די הענד
 אין די טאשען צו דעם צוהוליעטען יונגווארג, מיט וועלכע זיי מישען זיך
 נישט-דרייסט איינציגווייז אויס. מאנכע בלייבען פערנאפטע שטעהן אין א זייט
 מיט פערלענטע הענד, זויגען און רויכערען שמייכלדיג די לילקעלעך, אר-
 בערווארפענדיג זיך איינער מיט דעם אנדערען מיט א צופריעדענעם האלב-
 איראנישען שאקעל מיט'ן קאפ.

עס ווערט וואס אמאר פרעהליכער. שרגיץ אין א זייט צווישען צונויפגע-
 שטעלטע בונטען פאקעלען, וואס ברעצען און פראכערען צורייצטע. וו
 אונטערצינדענדיג די פערניש, זעען אין א ברויג'דישען ווילד-צופלא-

סענעס שיין א קרענצעל צוהיצטע שפורע פישערס, פויקען און קלאפען מיט טאצען, בעוועגען און רייסען, ווי וואהנזינג, מיט די סמיטשקעס, אוי ווי וואלטען געשלאגען און מיט געוואלד ארויסגעריסען מענער פון די הייזעריג-צושריגענע פידלען, וואס ליעגען ווי אין שרעק אויף זייערע אקסלען, פון דעם אין דער נאכט צעווארפענעס יונגווארג טיילען זיך באלד אב יונגע פישערס מיט מיידלעך, וואס טאנצען און דרעהען זיך ארום פערצווי-בערטע, פארלעכווייז, מיט פערלעגטע הענד איינער אויפ'ן אנדערענס אקסעל, ארויסלאזענדיג אלע מאל א ווילדען קוויטש. אט גיעבען זיי א כאפ ארום מיט די הענד אימליכער זיין מיידעל, וואס לעגט זיך נאכגעביג אויס מיט א טיעף-מאכטלאז אראבגעהאנגענעם קאפ, פון וועלכען עס גיעט פלוצלינג א האסטיגען שטראם אראב אין דער נאכט אריין א בונט צופלאסענע האר, און גיעט זיך ווייטער א שטעל-אויף א צושויערטע, לעגט ארויף איהר האנד אויף זיין אקסעל און דרעהט זיך ארום מיט א שטארק איינגעשפיטען בליק אין זיינע אויגען... טייל לויפען און ווארפען זיך ווי צושריאקענע ארום אין די פינסטערנישען, אדער קריכען פרומענדיג ארום אין די זאמדען, אנדערע דרעהען זיך פער'שפור'טע וואס אמאל פלינקער און ווילדער אינים טאנקן, היבענדיג אין די לופט די צושויערטע און צוהיצטע מיידלעך, וואס שטעלען זיך דרייסט אויף זייערע אקסלען מיט שעלמיש פערלעגטע הענד, בעווארפען-ווערענדיג פון אלע זייטען מיט הימלען, וועלכע זיי כאפען געשיקט, וועהען דערמיט איבער די קעפ און גיעבען צוריק א שפרונג אראב. געיאגטע פון צו'שפור'טען יונגווארג לויפען זיי צום ים, וואו זיי טרייבען זיך דארט מיט א ווילד הילכיג פייפען צווישען די שיפלעך, זיך בעשפריצענדיג מיט שוים.

די מיידלעך, צוהיצטע, צורעכטמאכענדיג זיך די האר, פאכענדיג מיט די הענד איבער'ן דערשוויצטען פנים, צוגעהען איינציגע אדער פארלעכווייז געארעמטע שפאציערען ביים ים. טייל בלייבען שטעהן און קוקען נאך צו, זוי די לעצטע נאך נישט אבגעמאטערטע פישערס שטיפען און יאגען זיך נאך ארום נאך א פאר בארוויסע אנטלויפענדע מיידלעך צווישען די אויפ'ן ברעג צונאסענע פאליעס, כאפען און פלאנטערען זיך מיט די הענד אין אין זייערע דיקע צולאזענע האר, נאכשלעפענדיג זיי צוקוויטשעטע נאך זיך ערגיין צווישען די שיפלעך אוועק. אבגעמאטערטע פישערס ציהען זיך אויס אויפ'ן זאמד מיט פערוויקעלטע הענד אונטער'ן קאפ, האלטענדיג צווישען

זיי צייהן פאפיראסען, וואס קוקען אויס ווי צויבער-בלומלעך, צינדען זיך און גליהען און רויכערען שטיל אין דער נאכט. באלד גיעבען זיי זיך א שטעל-אויף ווי אונרוהיגע, שטיל פייפענדיג, ערגיץ זיך אוועקלאזענדיג, מיט די הענד אין די טאישען. איינס נאך איינס קומען אן די צעווארפענע קופקעלעך, שפאציערען שמועסענדיג, דערווייטערען זיך, און זאפען זיך איין אין די ווייטע שטומע פינסטערנישען, איבערלאזענדיג נאך זיך בלויז אוועקגעווארפענע אויסגעברענטע פאקעלען, וואס וואלגערען זיך ארום אויף די פערגליווערטע זאמדיגע ברעגעס.

שטיל געווארען. פון דערווייטענס, צווישען די צעווארפענע רוהיגע בערג, וואס האבען צופריעדען געהויערט אין די פינסטערנישען, שווימט נאך ווען-ניט-ווען אויף אן איינזאמער שאטען פון א מענש, וואס בלאנדזשעט אביסעל, נאר ווערט באלד ערגיץ אין דער פינסטערניש געלאשען. ווארניש-וואו שפראצט נאך פון דארט ערגיץ אפער אן איינזאם פיערל, א ווייט נישט-דייטליך רוישען פון א שפיך-ראד וועבט זיך שטיל און אומעטיג, ווי א טרויעריג ליעד, אין דער שטומער שטילקייט פון דער נאכט.

אויפן ווייטען האריזאנט שווימען און טוקען זיך שווארצע צוטורעמטע שטיקער וואלקען, ווי ווילד צופעלזענטע שפיצען פון בערג, וואס האבען זיך דורך א שטורם פון ערגיץ אפגעריסען. ווי שטאלצע ריעזיגע אדלער וואגלען זיי איבער די שטילע ביינאכטיגע הימלען. די אפגורנדען הויבען פאמעליך אן אנדרימעלט צו ווערען אונטערין לופטיגען הויך פון דער נאכט. לייכטע צוריסענע שטיקער זלבערנער שוים, — צעווינגטע אינזלען ווייסע ים-בלומען, — בליהען און לעשען זיך אויף די ווייכע צוגאסענע פאליעס, ווי שטילע בליטהען-חלומות פון מיעד אנדרימעלטען ים. טייל שוועבען ארום מן-חנות-ווייז, בלאנדזשען און זוכען עפּים ארום אין די פינסטערע פערשלאפענע וואסערען און ווערען ציימענווייז צוטרעבען פון די ביזע דא און דארט גע-וועקטע פאליעס.

אין די ווייטע פינסטערנישען טהויען אלע מאל אויף די געשרייען פון יונג-ווארג, ווי א צורונגען געוועב פון פיעל נישט-דייטליכע שטימען, וואס ווערט וואס א מאל מעהר צוריסען און איינגעזאפט אין דער שווארץ-צוגאסענער נאכט. ווען-ניט-ווען שווימט אויף פון ערגיץ א דערשראקען געפליעסק פון א פאליע, א פערבלאנדזשעטע אויפן ברעג, און ווערט צושמעטערט צווישען

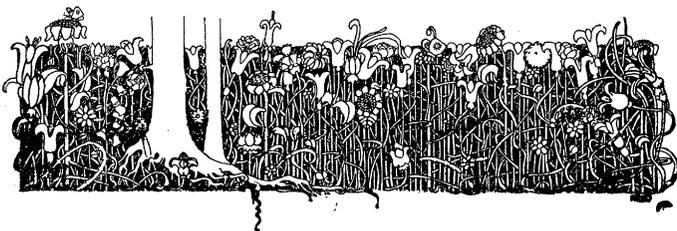
א היפען אנגעווארפענע פעלזען, וואס לאקערען ביים ים, אדער אנאויס-
געוואכטער נאכט-פויגעל רופט זיך ערגיץ אן צווישען די זאמען און אנשטומט.

*

באלד הערט זיך פון ערגיץ א שטיל גערודער. צווישען די לאנגע אויסגע-
צויגענע שאטענעס פון די שיפלעך, וואס דרימלען נעבען די ברעג-וואסערען,
ווי שווארצע פערשאלטענע אין דער נאכט פערגראבענע ריעזען, הויבט זיך
פליצלינג אן צו ריהרען א לענגליכער שאטען פון א מענש. ער בעוועגט
זיך און קריכט ארום אויף אלע פיער, — א לאנגער פוילער פון דער
פינסטערניש אויסגעשילטער נאכט-וואנדלער. באלד קריכט ער צו צו א
שיפעל, בלייבט שטעהן דערביי א ביסעל, קרייזעלט עס בעשמעקענדיג
ארום, ווי א גרויסער שווארצער הונד, דאן גיעט ער עס א נעהם-ארום
מיט זיינע הענד און בעוועגט עס שוואך.

פון שיפעל גיעט זיך שטיל און פארזיכטיג א שטעק-ארויס א צושיבערשער
פרויען-קאפ, דערהויבט זיך אביסעל, קוקט זיך אום און בויגט זיך וואס
א מאל שטארקער אריבער איבער'ן ראנד. שווארצע צופלאסענע לאקען,
ווי שטיקער פערגליווערטע נאכט, צוגיעסען זיך איהר איבער'ן טיעף איבער-
געבויגענעם האלז. זי בויגט זיך וואס א מאל טיעפער ארויס, און ווי א
בלינדע טאפט זי ארום מיט די הענד ביי די ווענד פונ'ם שיפעל, ביי
וועלכען עס ליעגט אלץ אויסגעצויגען דער דיקער שווארצער שאטען מיט
א דערהויבענעם קאפ און רופט זי שטיל מיט'ן פינגער.

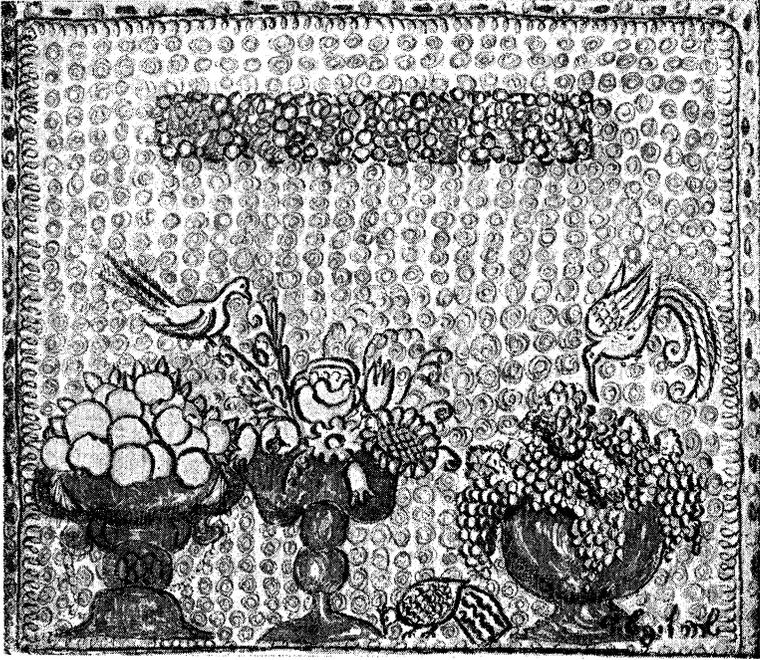
זי גיעט שנעל א שפרונג ארויס פון שיפעל און גיעט זיך א ווארף-אנידער
אויף דער ערד נעבען שאטען, וואס רוקט זיך וואס א מאל אלץ טיעפער
אריין צווישען די שיפלעך, זי רופענדיג מיט'ן פינגער. זי ריטשט זיך נאך
נאך איהם אויס'ן זאמד, אזוי ווי זי וואלט געשווימען, מיט א פערגאסענעם
קאפ האר, וואס פליעסען און ווארפען זיך ארום אויף איהרע פלייצעס,
ווי שטיקער שווארצע פאליע.

אין אפוער'ש היזעל.

(אידליע).

ערגין אויף א פעלד צווישען א פאר שיטערע לעצטע ברזשאזעס פון א יונג זלבער-ווייס ברזשאזע-וועלדעל שטעהט האלב-ווייסט און פערלאזען א נירדיג, שוין איינגעפאלען, פויעריש היזעל. בלויז א קליין, מיט ווילדע טרויבעך בלעטער בעוואקסען פענסטערר קוקט אומעטיג ארויס צום ווייטען האריזאנט און א דין רויך-שנירעלע שלענגעלט זיך דארט טיילמאל פון א צופראכען קוימענדעל און ווערט צווישען די צוויגען צושווימען.

דא אין די שטיל-ווייסטע, בלויז מיט'ן געקרייצגיטען גאט בעשיצטע האטע, וואוינט אביארימע, פון גאט און מענשען פערנעסענע פויערישע פאמיליע. ווייט פון דארף פויערים און פון גאטס הויז אויפ'ן דארף, פערברענגען זיי דא זייערע יאהרען אויף דעם שטיקעל מארנע פעלד, אפשר נאך א ירושה פון עלטער-עלטער-זיידעס, וואס זענען פערזינדיגטע פון מעכטיגע פריצים פערטריעבען, יאהרען לאנג איבער פעלדער און וועלדער געבלאנדזשעט און ענדליך צווישען די לעצטע וואלד-בוימער זיך בעזעצט.

פערברענגט דא דער אלטער ארימער פויער גאטס טאג אויף זיין ארים פעלד, שטויבט זיך דארט אין הערפסט זיין אקער-אייזען, אדער עס קלינגט און זלבערע זיך זיין שנייד-מעסער צווישען פולע גאלדענע זאנגען. נור איינזאם און טרויעריג פאליעט זיך דאס שניטער-ליעד איבער די גאלדענע זאנגען, ווייל שטיל איז די היים פונ'ם פויער און ווייסט איז דארט שטענדיג, וואו עס זלבערען זיך און רוישען די ווייסע ברזשאזעס, וואו ס'בעגריסט אזוי זעלטען א וואנדערער דעם געקרייצגיטען גאט אויפ'ן וועג.

און בינאכט, ווען דער ברענענדיגער הימעל אין פֿעֿרֿבֿט זיך אן, ווי פון וואסער, צו לעשען און פערצויגען צו ווערען מיט שאטענעס, און גאטס קיהלע נאכט פאלט צו און ברענגט דעם פויער רוח, — הויבט זיך אן פאמעליך א קליין ציטיג פייערל צו טיקען דארט צווישען דעם אין טעפער

פינסטערקייט פערגראבענעס פינטעל וויסע בוימער, איבער וועלכע עס פערשפרייט זיך שטיל און שווייגענדיג א טונקעלער פול מיט שמערען אויס-געוויסער הימעל.

אמאל אין אן אביבענד.
א רויטער אין פלאמען צופלאסענער פארבען-טייך שטראמט זיך שטיל אין די הימעלען ערגיץ איבער'ן וועלדעל. די הויכע בוימער-שפיצען, ווי מיט שוים בעשריסמע פון די גאלדיגע פלאמיג-צוגאסענע קאליערען, הויבען זיך אן ווי וויסע גאלדענע ליכט אנצוצינדען צום זונען-אונטערנאנג און בעווער-גען זיך קוים. פון ערגיץ אין וועלדעל דערנעהנטערט זיך א קלינגען פון א סטאדע-גלעקעל און א רויטע קוה בעווייזט זיך באלד צווישען די בוימער און א שלאנק גאלד-האריג פויעריש מיידעל, בארוים, מיט א גריין צווייגעל אין די האנד, געהט פאמטליך נאך. צוקומענדיג געהנטער, וואו די קוה איז ביי א "טרונק" שמעהן געבליפען, איז זי שנעל און מיט פרעהליכע אויס-שרייען צום הייזעל צוגעלאפען.

דער פויער האט האלץ געהאקט, זי איז צו איהם צוגעלאפען, ארומגע-נומען דעם גראהען קאפ זיינעם און געקוישט.

— ווער איז מיין בעשערטער...? — ציטערען פלוצלונג איהרע לעפעצען קוים ארויס, ווי עס וואלט דער לינדער ווינד צוויי שטילע רויזען-בלעטער א קיט געטהון.

— גאט ווייס עס, טאכטערשי! — ענטפערט דער אלטער, לעגט אוועק די האק און ווייזט אויפ'ן ברענגעדיגען הימעל.

— און דו פאטער, ווייסט נישט, ווער מיין בעשערטער איז...? ווער עס וועט מיך ליעב האבען...? מיך אין זיין שטילע היים געהמען...? האסט קיין בעטלער קיינמאל נישט געפרעגט דערויף...?

— ניין, טאכטער! עס וואנדערען דא אזוי זעלטען אדורך די בעטלער פאר אונזער פעלד... געהען נישט אוועק ווייט פון גאטס הייזער, דארט ביי גאטס פרומע קנעכט א שטיקעל ברויט צו בעטען...

דאס מיידעל האט שטיל דעם קאפ אראבגעלאזט און איהרע שטילע, רויט-דערציטערטע, ווי מיט רויזען-בלוט אנגעזויגענע ליפען האבען שוואך און פערשעמט ארויסגעפליסערט:

— איז דאס נישט א פאסטוכעל — פאטער...?

— איין גאט ווייסט עס. ס'קאן זיין, אז א פאסטוכעל, טאכטערשי!

— ניין, ס'איז זיכער א פאסטוכעל... — זאגט זי דרייטער, און
הויבט אויף איהר גאלד-האריגען קאפ — דאס הארץ זאגט: א פאסט-
טוכעל ...

— ווען האט דיר ס'הארץ געזאגט, קינד? —
דייט ווערט איהר פנים-ווי אניעפעל, וואס איז צייטיג, און דאס לייכטע
געוועב פון גאלדענע האָר הענגט דעריבער, ווי שמראהלען פון א זון אין
אונטערזאגט, און שטיל לעהנט זי אן איהר קאפ אויף דעם פאטערס
אקסעל און דעריבער האלט איהם:

— היינט, ס'האט די קוה פערבלאנדזשעט. ס'האט דעמאלט דער וואלד
גערוישט, אז כ'האב דאס קול פון גלעקעל נישט געקאנט דערהערען.
איך לויף זוכען די קוה. וואלד איין... וואלד איין... און איך לויף אלץ
זוכען די קוה. בין איך ערגיץ אין א פינסטער וואלד-געדעכטעניש געקור-
מען און נישט געקאנט ווייטער געהן.

ס'איז דארט צווישען די דערנער א טייכעל געפלאסען. און פון יענער
זייט האט זיך ווייטער דאס געדעכטעניש צו פינסטערן אנגעהויבען. איך
זעה עפּים א גרין אויסגעטרעטען סמעזשקעלע שניידט זיך דארט אריין
צווישען די צווייגיגע שווערקעס. ס'הארץ האט אזוי וועה געטהון קור
קענדיג... א'ארים פערלאזען סמעזשקעלע. כ'ווייס אליין נישט פאר-
וואס, נאר ס'האט אזוי וועה געטהון... איך קאן פון ארט מיך נישט
דיהרען... דאס סמעזשקעלע ציהט מיך... איך קוק דערויף... קוק דערויף...
דעמאלט האט מיין בעשערטער מיך גערופען... טיעף אין וואלד ערגיץ
אויף א פיפעל גערופען... ס'זענען איינציגווייז די זיסע טענער פון דעם
פינסטערען צווייגען-געדעכטעניש געקומען, אין מיין נשמה אריין גע-
טריפט... מיין בעשערטער האט מיך גערופען...: גע-ליעב-טע! ער

האט מיר געזאגט: געליעבטע... דאס הארץ האט מיר געזאגט אזוי.
דאס מיידעל האט שעמענדיג דעם קאפ אראפגעלאזען. דער אלטער
האט זיך צוגעהערט צו איהר אין טיעפער ערנסט, האט ארויפ-
געלעגט זיין האנד אויף איהרע האר, וואס האבען זיך ווי נאסע שטרא-
מען גאלד איבער איהרע אקסלען צוגאסען, און קוים וואס מ'האט זיין
קול דערהערט:

— אז דיין הארץ זאגט דיר, איז עס אזוי, טאכטערשי. כ'האב געמיינט
ס'וועט עמיץ פון ווייטע גאלדענע תּבוּאָה-פעלדער קומען, וועט דיך נעהמען
אהין, וואו ס'אקערען די פויערים נאטס ערד און זייען זיין ווארט.
זאגט דאס הארץ: א פאסטוכעל — זאל דיר נאט געבען זיין בּרַכָּה...

ער האט זיין פנים צווישען איהרע גאלדענע האר פערנורעט און שטיי זיך
דארט אויסגעווינט.

* *

*

ס'האט זיך שוין דער ברענעדיגער הימעל אינגאנצען געהאט פערלאשען
און געווארען פערצויגען מיט א קיהלע פינקעלדיגע נעץ פון שטערן.
א שרעקליכע פינסטערניש פערמישט מיט א שוואך רוישען פון בלעטער
האט איינגעהילט די טרויעריגע ווייסע ברזשאזעס, ווען זיי ביידע זענען
אין דער האטע אריינגעגאנגען, פון א צייט שוין שווייגענדיג. נעפען דער
טהיר האט זיך דער ערשטער אנגערופען דער אלטער:

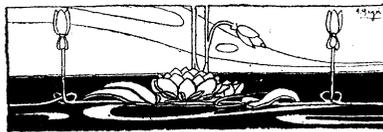
— און וואו האסטו די קוה געפונען, טאכטער מיין?

— די קוה? ווען כ'בין צוריקגעגאנגען, האב איך זי אויפ'ן אייגענעם ארט
געטראפען. זי איז צוריקגעקומען אליין.

מעהר האבען זיי נישט גערעדט און אין די שטוב אריינגעגאנגען. ס'איז
געווען פינסטער, בלויז ערגיין אין א ווינקעל האט א גוסס'דיג בוימעל-
לעמפעלע געווארפען א ציטריג-רויטען שיין אויף קריסטוס'עס אראבגעלאזע-
נעם קאפ, וואס האט דארט געהאנגען צווישען א פאר שוין וואלף-אב-
געדארטע ברזשאזע-צווייגלעך.

דער אלטער האט זי שוואך אנגענומען ביי די האנד און אהינצו צוגע-
פיהרט. ער איז אביסעל געשטאנען און געקוקט אויף דעם ליידענדען
פנים, אויף וועלכען עס האבען געציטערט רויטע צאנקעדיגע שפיזעלעך
פונם לעמפעלע, דאן האט ער אנידערגעקניעט און קיים ארויס-
גערעדט:

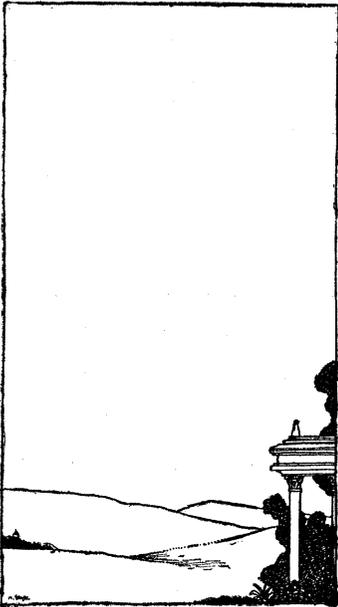
— קניע אנדער, טאכטער, פאר גאט. לאז ער דיר געפען זיין בָּרָכָה...

טזר'סטען.

(סקיצע).

נאכט, ס'הערשט א טויטע שטילקייט. דאס קליינע נידריגע טוריסמען-
שטיבעל, וועלכעס איז אינגאנצען אזוי ווי פערגראבען אין דער פינסמער-
ניש, איז פול דומספיגען נעבעל און א דושנע געשמאק פון לילקע-רויך.
פון נעבעל שלאגט ארויס א מיט-מאש פון פערשיעדענע קולות און ווילדע
הילכיגע אויסשרייען, וואס ווידערהאלען זיך אלע מאל, בעגלייט מיט א
שרעקליך געלעכטער. צונויפגעקארטשעט אין מייז מאנטעל, זיך איך אין
א ווינקעל נעבען פענסטער און קוק ארויס אין דרויסען.

שא! טיעף און הייליג, אזוי ווי עם וואלט א מַכְשֵׁף אנערנסטע, מיט
סודות פולע גַשְׁמָה פערשטיינערט און מיט איהר די בערג פערצויגען...
פון דערווייטענס אין טהאל זעהט זיך ווארניט-וואו ציטערן א פייערל,
וועלכעס ווערט שפעטער אין דער פינסמערניש, וואס פערציהט דעם טהאל,
איינציגווייז פערפאלען.

ענדליך שטארבען-אב די פּרעהליכע ווילדע געשרייען. דאס קליינע שטיבעל-
לע ווערט אויסגעלייטערט, און עם זעהט זיך א קליין פערקויטיגט נאפט-
לעמפעל. עם הענגען אין א ווינקעל אויף די ווענד פערשיעדענע הייליגע
און נישט-הייליגע בילדער. נעבען צוויי לענגליכע טישען זיצען מענער און
פרויען און טרינקען ביער. זייערע פלאמיגע פּאַניס'ער ווערען וואס א מאל
מאטער. א סך לאזען שוין אראפ די קעפ און דרימלען...
ס'ווערט שטילער. ערגיין פון א ווינקעל שווימען לאנגזאם ארויס דינע
טענער פון א ציטרע.

שטיל איז אין שטיבעל, ס'הערט זיך נאר בלויז א טרויעריג, הייזעריג
קלאפען פון א זייגער. טיילמאל - אנ'אבגעריסענער שנארך פון שלאפער-
דיגע טוריסמען, וועלכע שלאפען אויף די הארטע בענק, מיט אונטער-
געלעגטע פעקלעך אונטער'ן קאפ. אין אויסגעהענדיגען לעמפעל גוס'ט

נאך א רוט פלעמעל, וועמעס שאמען צאנקט פיל אויף דער וואנד. איך זיך אלץ געבען פענסטער און פערטיעה מיין בליק אין דער פינסטערניש. ס'איז טויט ארום און ארום. אט בעווייזט זיך שוין פון ווייטענס אויפ'ן הימעל א מאטער שייך. מ'זעהט קוים גרויע געבלען, וואס בלאנדזשען דא און דארט אין שוים פון די בערגער און פערציהען זיי ערטרעווייז. צייטענר ווייז הערט זיך א ווייט רוישען פון בוימער, וואס דערנרייכט ארויף פון טהאל און ווערט ערגיין דערטרונקען אין דער פינסטערניש.

* *

*

א שטארקער גלאקען-קלאנג רייסט זיך פלוצלינג אדורך דורך דער שטומער שטילקייט. די אבגעריסענע, הארמע, פֿקֿעט ווי פּולֿט'ע קלאנגען קייקלען זיך איינציגווייז אדורך דורך דער פינסטערניש און ווערען ערגיין פערפאלען צווישען די ווייטע בערגער, פון וואנען זיי קלינגען צוריק אב מיט ווייטע סודות'דיגע עכא'ס. די טוריסמען כאפען זיך אלע אויף. דאס קלינגען פערשטומט. פון דער ווייטענס, צווישען די בערג, קייקלען זיך נאך א צייט די לעצטע עכא-קלאנגען, ביז זיי ווערען אויך אינגאנצען אין ווייטען פינסטערען הארזאנט פערטרונקען.

מיר געהען אלע ארויס. אין דרויסען איז נאך גענוג פינסטער. פון דער- ווייטענס, צווישען די מיט שאמען פעהילטע בוימער, פינקעלט און ציטערט דאס לעמפעל פונ'ם פיהרער. אין דער לופט טראגען זיך אלע מאל אדורך איינצעלע געשארבערייען פון צוויגען, אדער ווייטע שטומע קלעפ פון אראב- פאלענדיגע שטיינער. באלד פערשווינדט דער אבגרונד, און א שמאל מיט שפיציגע שטיינער אויסגעפלאסטערט שטענגעל שלענגעלט זיך אריין צווישען נידריגע סאסנע-בוימלעך און ווערט אלע מאל צווישען זיי פער- פאלען. מיר געהען לאנגזאם נאך דאס ציטריגע פייערל, וועלכעס וועגט זיך אלץ העכער און העכער צווישען די בוימלעך. א שטומע איינזאמע שטילקייט אטהעמט דא אין די בערג, אין וועלכע ס'קלאפט אומעמיג דאס קול פון אונזערע טריט.

מיר געהען ווייטער. דער מִן־הימעל פערשפינט זיך וואס א מאל מעהר מיט זילבערנע טאג-פערעס. אין ווייטען הארזאנט זעהט מען, ווי עס טוקען זיך הויכע שפיצען פון בערג. ערטרעווייז שווימען ווייסע געבלען. ענדליך בעווייזט זיך דער נאקעטער שפיץ פון בארג. דער שטעג שלענר

געלט זיך ארויס פון די לעצטע סאסנע-בוימלעך, ווערט באלד פערפאלען
צווישען הריבע, ווייסע פעלוען און בעווייזט זיך צוריק אויפ'ן פֿשוֹפֿע'דיגען
בארג-שפיץ.

עס שטעלט זיך אויבען אב דאס ווייטע, ציטריגע פייערל. אויף אלע
פיער קריכען מיר ווייטער, ביז מיר קומען ארויף.

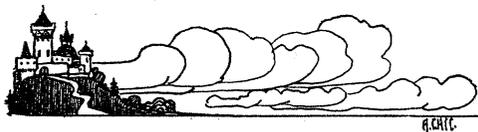
* * *

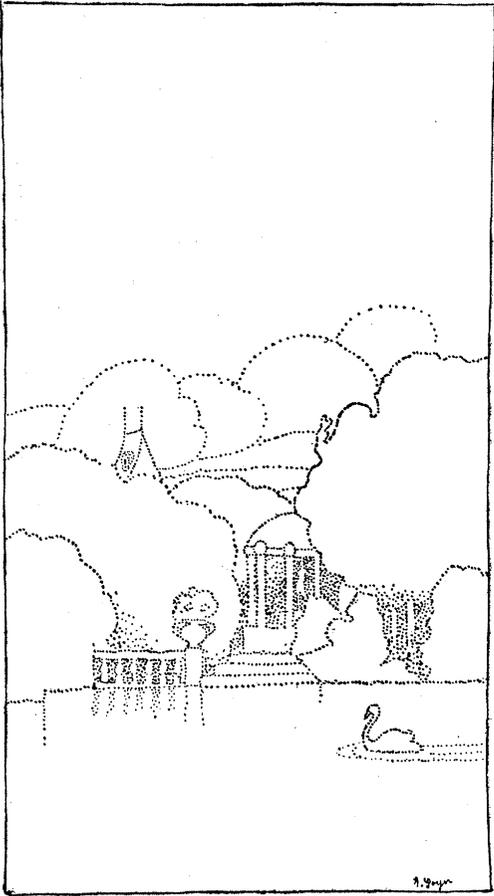
פאטעליך און קוים ציהט זיך אראב דער נאכט-שלייער פון ווימען האר-
זאנט. עס זעהען זיך שוין בולטער די שרעקליכע בערג-שפיצען, וואס
זענען אזוי ווי פערגראבען אין טיעפער בלויקייט פון הימעל. עס לייטערט
זיך אויס דער טהאל און עס בעווייזט זיך דאס דינע זילבערנע וואסער-
שנירעלע, וואס שלענגעלט זיך צווישען א רייע גרינע בוימלעך און ווערט
ערגיץ אין וואלד-געדעכטעניש פערפאלען. מיר פיהלען א שרעקליכע איינ-
זאמקייט, ווי אבגעריסענע פון דער וועלט. מיר קוקען זיך אום: טויטע,
שטומע פעלוען ליעגען ווי מצבות דא און דארט מיט פערשיעדענע אויפ-
שריפטען. א בית-עלמין פון מעגשליכע זקזנות, וואס ווינקען ארויס פון
צווישען די מצבות און דערצעהלען פון עפיים, פון עפיים...

מיר שטעהען ווי פערשיינערט און קוקען אויף דעם הימעל, וואס שלייכט
זיך ארויס פון צווישען די בערג און צוגיעסט זיך ווייט, ווייט אוועק אין
אנאונגענדליכען הַהוֹם, וואו עס טרענקט און וויענט זיך קוים-קוים א רויט
פינטעלע, און פערוועכט ארום זיך ביסלעכווייז די אונגענדליכקייט מיט רויטע
פראמען.

באלד צינדט זיך דער גאנצער הַהוֹם אן אין פלאמען. אט ברענען שוין
דארט די אין הימעל פערטרונקענע בערג-שפיצען. דאס פינטעלע פער-
שווינדט אונטער א שווארצען וואלקען. נאך א קורצער צייט שווימט ארויס
די זון...

ווי א פער־פֿשוֹפֿער בלייב איך צו מיין ארט צוגעשמידט. די קריסטען
נעהמען אראב די היט און זעלמען זיך פרום איבער

א פִּישַׁעַר נַעֲשִׂיכַמְע.

(מאַמיון) .

ביים ברעג ים, אין א קליין הילצערן מיט נעצען פעהאנגען הייזעל, וואוינט אנארימע פישער-פאמיליע. איינזאם, ווייט פון גאטס וועלט און איהר געטומעל לעבען זיי דא.

פריהמארגען. עס גראהט. די נאכט-שאמענס, וואס האבען אין זיך אייני-געזאפט דאס שרעקליכע ברומען, צושווימען איינציגווייז.

דער פרישער ים, מיט מארגען-שיין בעגאסען, ווערט ענטפלעקט. א זיל-בערגער שוים וועגט זיך אויפ'ן בלויען וואסער-שפיגעל, פון וואנען ס'היי-צען זיך ווייסגעקרייזעלטע פאליעס און יאגען זיך שווימעדיג צום ברעג. עס שווימט דער פישער שטיל פון צווישען די פעלזען ארויס, וועגט זיך אויפ'ן שיפעל איבער די פאליעס אוועק פון איבער איין רוקען אויפ'ן צוויי-טען און ווערט ערגיץ אין דער אונגענדליכער גרויקייט פערלארען. און אין אבענד, ווען די לעצטע גלאנצען פון דער אונטערעגעהענדיגער זון לעשען זיך אויף די פאליעס, וואס פערציהען זיך איינציגווייז מיט שאמען, און א ביזער מיט נאכט פערגאסענער שוים רייסט זיך מיט וואוט ארויס פון דעם אין איין גרויקייט צונויפגעקניולטען ים און ווארפט זיך צורייצט אויף די פעלזען, — שפראצט-אויף ערגיץ אויפ'ן פינסטערען הארזאנט א ווייט פייערל. עס טיקט זיך און ווערט פערגאסען אלע מאל אין דער ברייטער זיך וועגענדיגער גרויקייט און בליהט ווייטער ערגיץ אויף אויף א פאליע, ביז עס גראבט זיך שוין קלארער ארויס דער שווארצער שאמען פונם שיפעל און וועגט זיך אויף און אב מיט א רויכערדיגען פייער-פאקעל איבער'ן שווארצען זידיגען שוים, פערשפינענדיג ארום זיך א מאמען פער-סודעטען שיין, וואס בעוועגט זיך שוואך איבער די צוגאסענע פאליעס.

* * *

אבענד. ס'האט זיך א ביזער שוים מיט'ן שיפעל ערגיץ פון דער טיעף-פינסטערער מומער-נאכט ארויסגעגאסען, אויפ'ן זאמדיגען ברעג עס איבער-

געלאזט און שטיל און צופריעדען צוריק זיך אין דער פערנעבעלער פינס-
טערניש אריינגעצויגען. ס'שפרינגט דער פישער פון שיפעל ארויס, שליי-
דערט ערגיץ אוועק דעם רודער און לאזט זיך מיט הארטע איינזאמע פריט
צו צום אין פינסטערניש פערזונקענעם הייזעל, וואו א פייער צוגיסט זיך
אומעמיג צווישען א הויפען פערטריקענמע דערנער און ווארפט ארויסען
שיין אויף א בארג צעווארפענע נעצען, אויף וועלכע ס'זיצט די פישערין,
האלב דריטעלדיג, מיט פערלעגעטע הענד, און קוקט בעוואוסטלאז ערגיץ
אין דער פינסטערניש אריין.

אין דער כאטע עפענט זיך פאמעליך א טהיר, פון וואנען ס'בעווייזט זיך
א מיידעלע. דערוועהנדיג איהם, לויפט זי צו און וויל זיך אויף איהם
ארויפוארפען; ער נעהמט זי אבער שוואך אן ביי דער האנד און פיהרט
זי צו צו די נעצען, וואו ער ווארפט זיך שווער אכזיפצעדיג אנידער ווי
א פערמאטערטער. זי זעצט זיך נעבען איהם, נעהמט אן זיין דיקע האריגע
האנד, וועלכע ער לאזט מאכטלאז אב, און גלעט זי ליעב.

א וויילע הערשט א שטילקייט, אין וועלכער ס'הערט זיך נאר דאס מיעדע
איינזאמע קנאקען פון פייערל: עס צופלאקערט זיך וואס א מאל שטארקער,
ארויסניסענדיג זיך אין א קלארען פלאם פון דעם שווארץ-געקרויזטען רייד-
וואלקען, וואס קנולט און שטיקט זיך נאך דא און דארט צווישען די
רויס-צונגליהטע דערנער. דער פישער ליעגט ווי א שווארצער שאטען אויס-
געצויגען אויף די נעצען, מיט צונויפגעוויקעלטע הענד אונטער'ן קאפ, און
קוקט שטיל אויפ'ן שטומען, מיט שטערען אויסגעזייטען הימעל.

דאס מיידעל לאזט איהם פאמעליך אב און רוקט זיך צו צום פייערל,
גראבעלט דערין א צייט שטיל און פערטראכט מיט א ריטעל. ענדליך
דרעהט זי זיך אויס, קוקט אויף איהם מיט א נישט-דרייסטען האלב-שעמעוודיגען
בלק, און קוים וואס מ'הערט איהר שטיל-ציטריג נישט-זיכער קול:

— וואס איז דארט... טאטע... ווייט, ווייט אונטער'ן הימעל... וואו
עס שווימען ארויס די פאליעס?...

ער זעצט זיך שטייכעלדיג אויף, נעהמט זי מילד אויף זיין קניע און קושט
זי, פערנורענדיג זיין פנים אין איהר שווארץ-געקרויזטען קאפ.

— ס'זוימט דארט, קינד, א גאלדענער זאמד דעם זימס פערעלדיגע
שוים... ס'שמעהט א שיפעל פערוועהעט אין גאלדענעם זאמד, וואו ס'זיצט
דיין בעשערטער, פערצויבערט פון בענקשאפט צו דיר... זיין לעבען-לאנג
זיצט ער דארט און קוקט אויף די פאליעס, וואס רייסען זיך פון בלויען
הימעל-זוים ארויס און לויפען מיט פרייד אויפ'ן שטיל גערונצעלטען, אין

זונען-נאלד צושטראמטען וואסער-שפיגעל צו זיין שיפעל צו, מורמעלנדיג
דיין נאמען... נעהמען עס האלזענדיג מיט א זילבער-ווייסען שוים ווי א
צערטליך קינד ארום... נאר ס'פאסט דער גאלדענער זאמד פעסט דאס
שיפעל ארום און גיעט עס די פון ים געשיקטע פאליעס גישט ארום...
און עס שוימט זיך אונרוהיג דער ים אויף איהם ווארטענדיג, און שטורמט
צורייצט, ווען ס'ציהען זיך, אנגזאם די פאליעס טרויעריג ווי פער-
שעמטע צוריק אהן דיין בעשערטען.

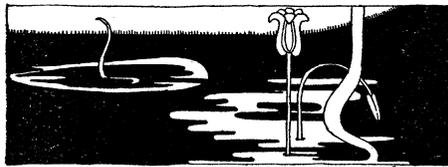
דאס קינד לאזט מיעד אראב דעם קאפ אויף זיין ברוסט, קרייזעלט שוואך
זיין ווילדע געלע בארד, און ער קוקט אויף איהר מיט א גליקליכען
שמייעל און פרעסט נאך פעסטער צו איהר קאפ צו זיין הארצען.

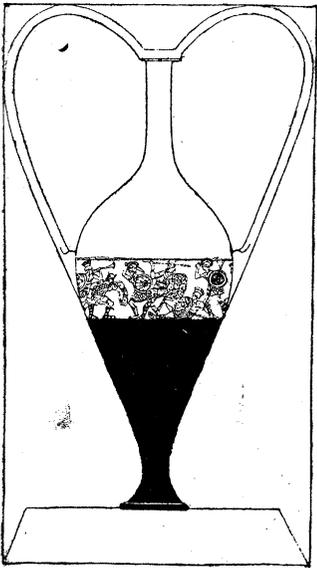
— און שוין יאהרען-לאנג, קינד, שוין יאהרען-לאנג ווארט ער, דיין בער-
שערטער, ביים ברעג... ס'שיקט דער ים פאליעס נאך פאליעס נאך זיין
שיפעל... און זיי שווימען זיך פאר איהם אונטערטעניג מיטן ימים בער-
פעהל... און פערלאזען עס מעדע און צוגאסענע, אנטלויפענדיג ווי בער-
זעגטע צוריק אין אונרוהיג-בייזען ים אריין... און לאנג וועסטו זיין א
בענקשאפט פאר זיין הארצען, ביז ס'וועט זיך א שטאלצע, מיט זילבערנע
לאקען פערציהרטע פאליע פון בלי-צעוועניגעטען ים דערהויבען... צו איהם
צושווימען... זיין שיפעל פון גאלדענעם זאמד אויסרייסען און עס אויף
איהר רוקען נעהמעדיג צוריק אין ווייטען ים אנטלויפען, וואו זי וועט
בלאנדזשען טאג און נאכט, צווישען די שווימיגע פאליעס, וואס דרימלען,
אבווארטענדיג אין אלע ימים און וועקען זיך, ווען עס שווימט אויף דאס
שטילע געפליעסק פון זיין רודער...

דאס קינד בעהאלט שעמעוודיג דעם קאפ צווישען זיין בארד, און קוים
מ'הערט איהר קול:

— און ווען וועט ער קומען, פאטער... דער ליעבער?...
אויף זיינע בלאסע פערטריקענטע לעפען בעווייזט זיך א שמייעל. ער
הויבט זיין פינגער קעגען הימעל:

— ווען גאט וועט וועלען, טאכטער! —

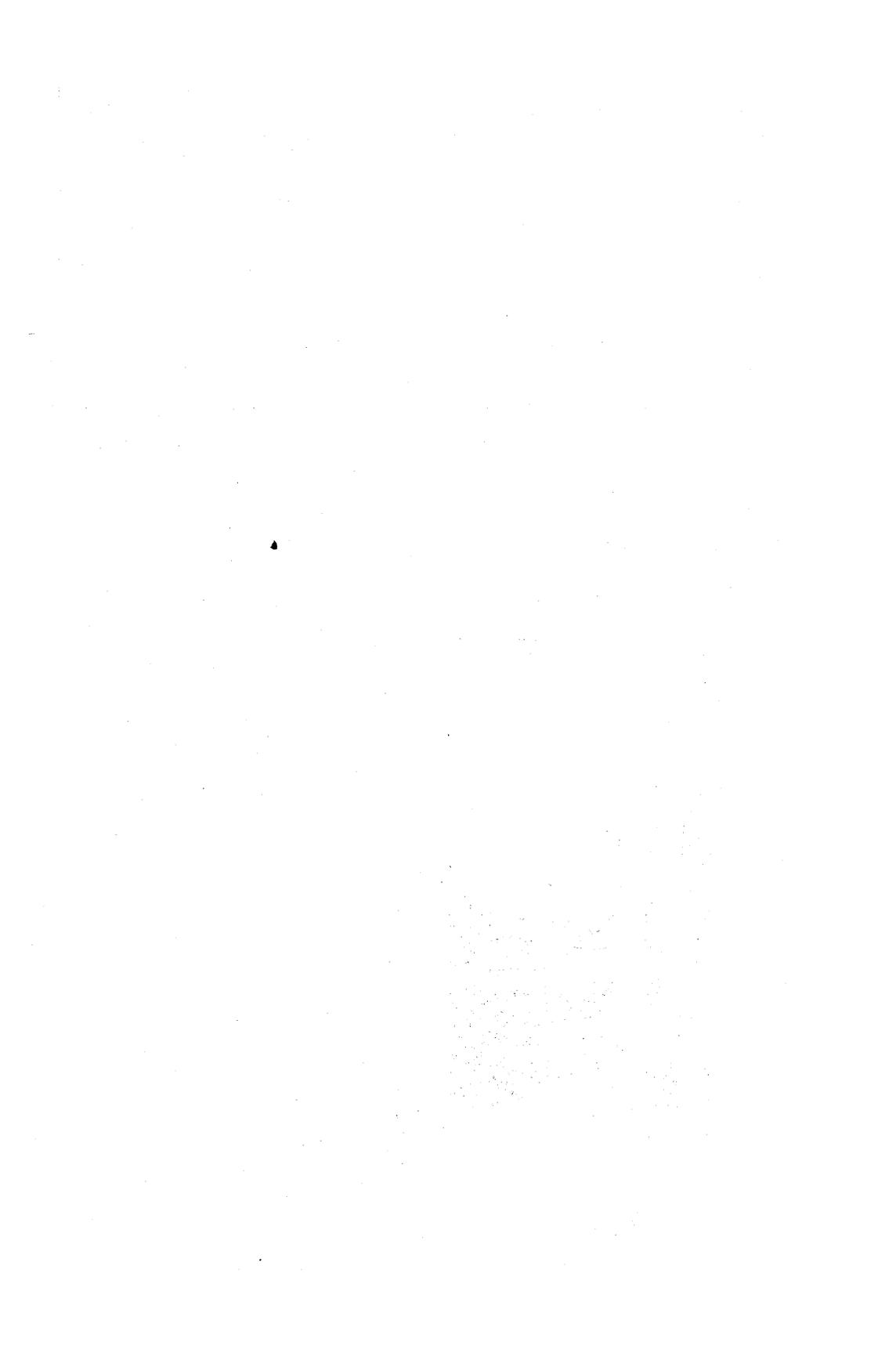

צינינער.

(פילד).

א ברעג פון א שטיל שימער וועלדעל, אויף וועלכען עס זענען צעווארפען עטליכע האלב-איינגעפאלענע פויערישע „כאמעס“, וואס קוקען מיט שוואכ-בליצענדיגע פענסטערלעך ערגיץ אין דער נאכט.

אויף אנגעווארפענע מיט נאכט בעגאסענע קלעצער, וואס זענען פערצויגען מיט א שוואכען ציטריג רויטען פייער-שיין, זיצען אדער ליעגען שוויגענדיג צעווארפען פערשאטענטע קופקעלעך פויערים, דרימלען זאט און פערשלא-פען פערטוליעט איינע אין די אנדערע. פון דאנען שעמערייען און בליהען איינזאמע רויט-צוגליהטע פונקטען פון לילקעס, ווי פייערדיגע אויגען, און קוקען ערגיץ אין דער וועלט אריין.

פאר א פייערל טאנצט א יונג ציגיינער מיידעל מיט לאנגע צולאזענע האר, טאנצט און דרעהט זיך ווילד ארום צווישען א ראד פון צופלויגענע, מיט רויטען שיין בעגאסענע בענדער. זיי קוקען אויס ווי א קרעמפפיג פער-פלאנטערטער קראנץ פון גליהעדיגע שלאנגען, וואס בייסען זיך איין אין איהר שמאלער טאליע, קנולען זיך וואוטהיג, און פליהען צעווילדעט ווי מיט בלוט בעגאסען ארום איהרע צופלאסענע האר. ארום פייערל אויף דער ערד זיצען מיט פערלעגטע פיס א קרענצעל ציגיינער, די קעפ שעלמיש פערווארפען, און קלאפען לוסטיג אריין מיט די פויסטען אין מיט גלאקען בעהאנגענע פיילעך.

פון דער נאכט-פינסטערניש פאליעט זיך ארויס א שטיל געפליסטער און שטארקט זיך וואס א מאל אלץ מעהר. די קופקעלעך הויבען זיך איינציג-וויין אן צו ריהרען און ארויסצורוקען זיך פון דער פינסטערניש, ווי שווארצע אומגעלומפערטע פיעל-פיסיגע חיות, וואס קריכען מיט זיערע קרצע אומגעלומפערטע פיס און ריטשען זיך אויף די קלעצער נעהנטער צום פייערל. באלד רייסען זיך אב איינצעלע פיגורען, וויזען מיט די

פינגער, רוקען זיך בְּגִבָּה און נישט-זיכער ארויס און צועצען זיך וואס א מאל דרייסטער געבען די ציגיינער.

דאס מיידעל טאנצט און דרעהט זיך אליין ווילדער ארום, שעלמיש וואר-פענדיג מיט איהר צופלאכטענעם קאפ. די רויטע צופלאסענע בענדער קניילען און וויקלען זיך קרעמפפיג און וואס א מאל ענגער ארום איהר טאליע. פלוצלינג גיעט זי זיך א האסטיגען זעץ אנדער אויף א פויערס שויס, גיעט שנעל מיט א פרעך הילכיג געלעכטער א ריס ארויס פון זיין מויל די רויכערדיגע ליולקע, און ווילד אויפשפרינגענדיג צוריק, אנטלויפט זי. באלד דרעהט זי זיך אום און שמעלט זיך ברייט אקגען, פערלעגט שעלמיש די הענד אויפ'ן אויסגעשמעלטען בוזעם, רויכערט און זויגט האס-טיג די ליולקע, מיט שמייכלדיג פערמאכטע אויגען, שפיעלענדיג און איינציגווייז ארויסלאזענדיג פון מייל קליינע קיילעכדיגע רויך-קניילען.

די ציגיינער לאזען ארויס די פויקען פון די הענד און שיטען זיך צוזאמען מיט א צופלאצט געלעכטער. טייל פאלען, ווי אהנעכטיג, אונטער זיך, קויקלען און ווארפען זיך מיט א קרעמפפיג לאכען אין דעם בלוט-רויטען אויף דער ערד צוזאסענעם פייער-שיין. דאס יונגווארג, ענג צוזאמענגענומען, ווי דערשראקען, רוקען זיך אונטערוויליכס פאמעליך, נישט-זיכער און פויל אריין צווישען די קלעצער און ווארפען פון דארט, איינער איבער'ן אנדערענס רוקען. בעהאלטענע, נישט-דרייסטע בליקען אהין צום קרענצעל ציגיינער. יענע הויבען אן צווישען זיך לעבעדיג צו שטיפען. עס זעצט זיך באלד צווישען זיי דאס מיידעל, א צוהיצטע, מיט פערלעגטע פיס, און ווינקט צו זיי קאקעטיש, דארשטיג זויגענדיג די ליולקע, וועלכע שטויבט זיך וואס א מאל שטארקער מיט א געדיכטען שטארק-צופאליעטען וואלקען רויך. זי גיעט אבער באלד ווידער א הילך ארויס מיט א געלעכטער, כאפט זיך פלינק אויף און רייסט זיך אריין מיט א פול מויל רויך צווישען א קרענצעל שְׂקָצִים, וואס ווערען ווי צוטומעלט און לאזען פערשעמט אראב די קעפ. זי לויפט צו צו איינעם, פערווארפט ווילד איהר נאקעטע האנד ארום זיין האלז און קוקט איהם שעלמיש אן, פאמעליך ארויסלאזענדיג דעם רויך גלייך אין זיין פֿנים אריין.

ער קוקט זי אן צוטומעלט. זי וויקעלט נאך פעסטער איהר האנד ארום זיין האלז און קוקט איהם טיעף אין די אויגען אריין מיט א פרעך שמייכלע:

„דו האסט דען מיך נישט ליעב, נארעלע? ... נא, גיעב א קוש! ...“
זאגט זי און שטעלט איהם אונטער די באק. און ווען צווישען די ציגיינער

פלאצט אויס א ווילד געלעכטער, גיעט זי איהם מיט דער פריסט א שטארקען זעץ אין הארץ אריין און אנטלויפט מיט א ווילדען קוויטש.

צווישען די קופקעלעך פויערים צופאליעט זיך א שטיל געמורמעל. טייל שאקלען מיט די קעפ. ערגיץ פון א האלב-אויפגעמאכטער טהור בעווייזט זיך א קאפ פון א פויערטע, קוקט ארויס פערוואונדערט און כאפט זיך צוריק אריין מיט א שטארקען שפיי. די ציגיינער רוקען זיך ווייטער אב פון די מורטלענדע פויערים, נעהמען זיך ארום אין אנענגען קרענצעל ארום דעם מיידעל - וואס זיצט א מעדע, טיעף אטהעמדיג, מיט אניאויס-געשפיליעטער בלוזע אויף די קניע פון א יונגען ציגיינער - און גלעטען מיט ליעבשאפט איהרע צופלאסענע האר. טייל גלעטען איהר דיקע נאקטע האנד, וואס ליעגט פערווארפען ארום דעם ציגיינערס האלז, קלאפען איהר טילד אויף די פלייצע. זי לעגט זיך אויס וואס א מאל ברייטער, מיט א צופריעדענעם שטאלק, אין ציגיינערס ארעם און ווארפט טיילמאל א שפאטיש-טריאומפירענדען בליק צו די אויפגערעגטע פויערים, וואס וואגען זיך נישט נעהנטער צו ריהרען און רוקען זיך אלץ ענג צו-ניספערדיקט און ביז מורמעלענד, ווי פאר מזרא, טיעפער אין דער פינסט-טערגיש אריין. דאס געמורמעל ווערט צורייצטער און שטארקט זיך וואס א טאל טעהר. פון דא און דארט הויבען זיך שוין אן קלארער ארויסצו-רייסען שטומפע אויפגערעגטע שטימען:

„ס'ארא פערשאלטענע מכשפה... פשיא יוחא...“

דאס מיידעל גיעט פלוצלינג א ווילדען שפרונג אראב פון ציגיינערס שוים, גיעט וואוטהיג זיך ארום ארויס פון צווישען דעם קרענצעל און לאזט זיך מיט אימפעט מיט ביידע אויסגעשטעלטע פויסטען צו צו די פויערים. זי האלט זיך אבער באלד צוריק, בלייבט שטעהן, שטעלט זיך ברייט אקע-גען און שטעקט ארויס צו זיי א לאנגע בלוש-רויטע צונג, דאן גיעט זי א שאס ארויס מיט א ווילד הילכיג געלעכטער און שפרינגט פּרעהליך צוריק.

די אויפגעגונג צווישען די פויערים וואקסט... פון צווישען די מורמעלענדיג-צונגיפ-געקנולטע קופקעלעך בעווייזען זיך קולאקעס, די דרייסטערע רוקען זיך ארויס אביסעל און ווייזען מיט די קולאקעס אהין צו די ציגיינער, אדער פויגען זיך ווארטשענדיג אראב, זוכענדיג א שטיין. די ציגיינער זעצען זיך ברייט אויס ארום דעם פייערל און קוקען אויף זיי מיט א לייכטען גערייזטען שטייכעל. טייל דרעהען זיך שפיעלענד פאפיראסען, פעררויכערען און לאזען מיט א געלעכטער ארויס דעם רויך אין ארבעל אריין. איינער ציהט זיך אויס

אויף דער ערד, קריענט פון ערגיץ א פייפעל און פייפט פאמעליך אין הימעל אריין, ווילענדיג זיך אנשטרענגען צו מאכען אַנערנסטע מינע, נאר שיסט אבער אלע מאל ארויס מיט א צופלאצט געלעכטער.

עס דויערט אזוי א שפארע ווילע. פלוצלינג, עפעס ווי אונבעמערקט, רייסט זיך ארויס פון ערגיץ א שטיין, וואס פליהט און נורעט זיך אדורך דורך דער פינסטערניש, ווי א שווארצער צוזאמענגעקניולטער פויגעל, פער-שווינדט און קומט אוועק ערגיץ מיט א הארטען שטומען קלאפ. דאס צונויפגעפערעסטע קרענצעל ציגיינער גיעט פלוצלינג א האסטיגען שפרונג אויף, צורייסט זיך און לאזט זיך מיט אימפעט אריין צווישען די פויערים. אלעס פאלט און קניולט זיך באלד צונויף אין אַנאונגעלומפערטע שוואר-צע צוזאמענגעשטאלצענע קופע, רודערט און שטויסט זיך צווישען די קלעצער, ווי א גרויסער צונויפגעקניפטער און צוזאמענגעקניולטער פארג שלאנגען, וועלכע וויקלען זיך צארניג צוזאמען, רייסען און ווארפען זיך מיט וואומה איינגעביסען איינער אין אנדערען און איבער וועלכע ס'פאכען און סיקען נאר די רימען. גיפטיג-צורייצטע שלאנגען-קעפלעך גראבען זיך אונטער ארויס, ווארפען זיך אין קרעמפפען און ווערען צוריק אריינגעד-צויגען אין די צוזאמענגעקניולטע מאסע. באלד צורייסט זיך דער וואומה-גער ריהרעוודיגער הויפען און צושלאגענע קופעס פויערים, צובלומיגעט, מיט ענטבליוזטע צושיבערטע קעפ און צוהיצטע פֿנימער, לאזען זיך לוי-פען צוטומעלט, איינע אויף די אנדערע, און צושימען זיך אין דער פינס-טערניש, לעשען זיך אין דער שווארץ-צוגאסענער נאכט. טייל שלעפען זיך מיעד נאך, שטרויכלען זיך אן עפעס און פאלען צווישען די קלעצער ווי געקוילעטע... די ציגיינער גיעבען פון זיך שנעל א ווארף אראב די רעק און מיט ברייט צושפילעטע וועסטען און פלאמיגע בלוט-צואדערטע פֿנימער לאזען זיי זיך אהין, מיט א צורייצט יעמערליך וואיען, פאכענדיג מיט זיי-ערע לאנגע צוקניולטע רימען. באלד ווערט ליידיג ארום די קלעצער, דער באנצער טאראראם דערווייטערט זיך, ווי איינגעזאפט אין דער פינסטערניש, ווייט ערגיץ אין די שטילע ביינאכטיגע הימלען, וואו ס'צוריען נאר און טיקען זיך וואס א מאל שוואכער ווייטע נישט-דייטליכע קולות און לעשען זיך אין שטילקייט.

* * *

ס'איז שטיל ביי די קלעצער. דאס פויערל קנאקט איינזאם, קניולט און צונויסט זיך פריי, ווי דער איינציגער הערשער איבער דער שטילקייט.

צווישען די רויט-צוגליהטע צווייגען, וואס צופאלען ווי דער'הרג'עטע און ווערען דערטרונקען אין די שווארצע רויכערדיגע פלאמען. דערנעבען, ווי א פער'כשו'פ'מע סטאטוע, האלב פערונקען אין שאמען, צנועה'דיג פער-שלייערט מיט אלייכטען ציטריגען געוועב פון רויטען שיין, זיצט דאס מיידעל מיט פערלענטע הענד און קוקט שטום אויפ'ן פייערל. אויף איהר ברייט אויפגעשפיליעטען זיך טיעף בעוועגעדיגען בחזם ליעגען מיעד צע-ווארפען בונטען צופלאסענע האר, וואס קוקען אויס, ווי זיי וואלטען ווי אבגעמאטערטע דארט געדרימעלט צווישען איהרע ברוסטען און קוים, קוים פאמעליך זיך געווענט אין שטילע פערצערטעלטע קלומות.

פון דער פינסטערניש דערנעהנטערען זיך שטימען. באלד בעווייזען זיך צע-ווארפענע שאמענס פון מענשען. אלע געהען מיט אויפגעשפיליעטע וועסטען, מיעד אראפגעהאנגענע קעפ אויף די ברוסט און רויטע צוהיצטע פ'ני'מ'ער. טייל ציהען זיך מיעד אויס אין א קרענצעל ארום דעם פייערל, טייל ווארפען זיך אנידער ווייטער אביסעל ערגיץ אויף א קלאץ, פון וואנען מ'זעהט נאר זייערע ריהרעוודיגע שאמענס, וואס בליבען ענדליך ליעגען רוהיג, ווי צונויפגעוואקסען מיט די פערשאמענטע קלעצער. עס ווערט אלץ צוריק פערגאסען מיט א טיעפער שטילקייט, אין וועלכער עס הערען זיך נאר קוים שטילע איינזאמע טריט, וואס שווימען אויף און קומען ארויס וואס א מאל הארטער און קלארער. באלד שלייכט זיך ארויס מיט אלייכט קוים דעהערט פייפען פון צווישען א פאר נאהנטע צעווארפענע בוימער א מיעדער פערשפעטיגטער ציגיינער, מיט אנענטבלויזטען צושויערמען קאפ, דעם לאנגען רימען פערוארפען אויף די פלייצע. צוקומענדיג נעהנטער צו די קלעצער, שטעלט ער זיך אב און קוקט זיך אום מיט א ווילדען רויהען בליק, רוקט זיך באלד צו צום פייערל און זעצט זיך אנידער נעבען מיידעל אויף דער ערד, פאמעליך אויפשפיליענדיג זיין פערשוויצט העמל, פון וואנען עס בעווייזט זיך ארויס א בייניג האריג הארץ.

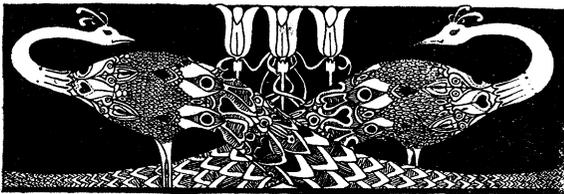
דאס מיידעל דעהויבט פאמעליך איהר צושויערמען קאפ און קוקט אויף איהם מיט מאטע פערגאסענע אויגען, וואס פערציהען זיך באלד מיט א שוואכען מיעדען שמייכעל. זי דעהויבט איהר האנד און לאזט זי לאנגזאם און נישט-זיכער ארויף אויף זיין פלייצע.

ער דעהט זיך אום. אין זיינע ווילדע אין בלוט צורונענע אויגען בעווייזט זיך א צושפיעדהייט און צושפיעלט זיך פאמעליך איבער זיין גאנץ צוהיצט פ'נים. ער הויבט זיך לאנגזאם אויף, געהט צו צו איהר און נעהמט ווייך ארום מיט זיין האנד איהר קאפ, לאזט זי אראב פאמעליך איבער איהרע

צולאזענע לאקען, ביז צו דער פלייצע. אינדעם גיעט ער געשווינד א פערוארף
די האנד ארום איהר טאליע און פרעסט זי פעסט צו זיך, גראפענדיג
ליידענשאפטליך מיט זיין פֿנים אין איהר שווארצען ווילד-צולאקטען קאפּ –

ערגיין הערט זיך א שמיל געשארך, א לענגליכער שאטען רייסט
זיך אב פון די טויט-רוהיגע און איין פינסטערניש צונויפגעגא-
סענע קלעצער, וואס ריהרט זיך און ציהט זיך ווייטער אויס ווי א
שווארצער שמרייף איינגעזאפט אין די טויט-פינסטערע נאכט. באלד דערויף
שניידט זיך דורך דער פינסטערניש אדורך א פרעכער ווילדער לאנג אויסגער-
צויגענער פייף, וואס ענדיגט זיך מיט א דערשטיקט געלעכטער.

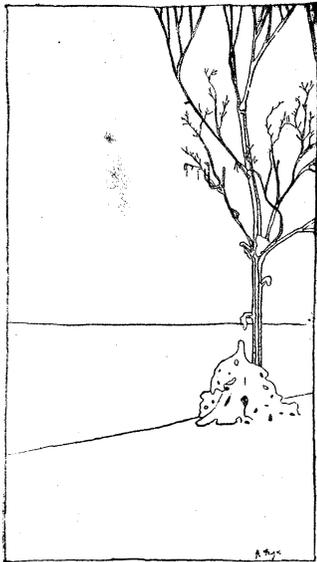
דער ציגיינער היבט פאמעליך אויף זיין קאפּ, אזוי ווי ארויסשלעפענדיג
זיין פערנורעט פֿנים פון איהרע ווילד צופלאסענע האר, קניענדיג אויף
איהר שויס, און מיט ביידע הענד אנגעלעהנט אויף איהרע ארעמס, ציהט
ער טיעף אריבער זיין האלז איבער איהר קאפּ, אויסשפיצענדיג זיין פֿנים
אהין אין דער פינסטערניש אריין. ס'איז אבער אלעס צוריק פּערגליווערט
געווארען אין א שמילער פינסטערקייט, וואס האט אלעס צונויפגענאסען אין
א שווארצע פּערשטיינערטע מאסע. ער האט אהין געקוקט א שפארע וויילע,
אזוי ווי ער וואלט דארט איינגעשפיזט זיינע בליקען. דאן האט ער פאמעליך
זיין קאפּ צוריקגעצויגען, א האסטיגען זען אנדער גענעבען זיך אויף איהר
שויס, און ווילד-פּערווארפענדיג זיין האנד אויף איהר האלז, זיך צוגעדריקט
צו איהר און זי אנגעהויבען ליידענשאפטליך צו קושען

נאכ'ן שמורם.

(שמריכען)

מיט דער פלאכער האנד איבער די אויגען, שטעהט דאס קליינע בארויסע פישער-מידעלע און קוקט אויפ'ן ברויענדיגן ים.

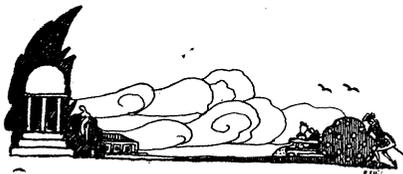
אט לעגט זיך דער שטורם, דאס ברויען ווערט שטילער און שטילער, לאנגזאם צושוימט דער וואלקען-קנול, וואס האט דעם פערנעבעלשטען הימל מיט דעם בייזען קאכעדיגען שוים אין איין גרויקייט צוגופגעגאסען. ביסלעכווייז לייטערט זיך דער הימעל אויס, און א ברייטער, אונגענדליכער, אין פלאמען צוגאסענער הארזאנט בויגט זיך מילד אין איבער'ן ים. פאמעליך לאזט זיך אראב א קיילעכיגע, ברענענדיגע פייער-קויל און צוגיסט ריטע גלאנצען איבער די שווימגע כוואליעס, וואס הויפען זיך און גיסען זיך אויס איינע איבער די אנדערע אין פארביגען שוים... ווייט אין האריר זאנט, וואו די פלאמען פון הימעל און ים גיסען זיך צוזאמען, פינקעלט דער ווייסער שוים פון די כוואליעס און איבער דעם אלעם וועבט שוין דער אבענד זיין בלויזען נעבעל אויס.

די פייער-קויל פערזינקט וואס א מאל טיעפער, די שווימגע כוואליעס שווימען ווי פון ברענענדיגען הימעל-שטרייף ארויס וואס א מאל בולט'ער און גיסען זיך אויס איינע איבער די אנדערע. דאס מידעל גיט א ציטער.

אויפ'ן הארזאנט שווימט-ארויס א ווייט שאטען-בילד פון א שיפעל, וואס וועגט זיך אוף און אב אין זונען-גאלד בעגאסענעם שוים געהנטער און געהנטער צום ברעג... אט קומט עס קלארער פון בלויזען, דורכזוכטיגען, מיט גאלד פערשפינטען נעבעל ארויס, און עס בעווייזט זיך שוין דייטליכער די ווייסע זעגעל-לייווענד. באלד זעהט זיך דאס געשווינדע פלאטען פונ'ם פעהנדעל, שפעטער- דאס לייכטע נעצען-געוועב, וואס הענגט אראב פונ'ם שיפעל און שוועבט און וועגט זיך קוים אנריהרענדיג דאס וואסער. אנ'אויסגעשריי פון פרייד רייסט זיך פון מידעלס ברוסט ארויס. זי הויבט אן צו שפרינגען, לויפענדיג אקעגען די כוואליעס.

— דער טאטע... דער טאטע...
 דאס שיפעל שטעלט זיך אב ביים ברעג, אויף א פלאכען ארט, נישט
 אויפהערענדיג זיך צו וויעגען. איין כוואליע נאך דער צווייטער לויפט-צו,
 שווימט אונטער, הויבט עס אויף, און ענטלויפט ווייטער, זיך אויסגיסענדיג
 אין שוים. עס שטעהען-אויף צוויי פישערס. איינער, דער עלטערער,
 קריכט ארויס, שלעפענדיג מיט זיך א לאנג פערבלאנטערט געוועב פין
 געצען. דער יונגערער גיסט-ארויס דאס איבערגעבליבענע רעגען-וואסער.
 דאס מיידעל לויפט אריין אין וואסער און ווארפט זיך אין אלטענס ארעמס
 אריין, וועלכער לאזט פאמעליך אב די נעצען.

— דער טאטע... דער טאטע...
 א מיעדער שמייכעל בעווייזט זיך אויף זיין געל גערינצעלט פנים. ער נעהמט
 זי ארום מיט זיינע גראבע פערגעלטע הענד און קושט זי.
 — קינד מיינס, האסט דו געשראקען פאר'ן טאטען? — מורמלען שוואך
 זיינע בלייבע לעפצען — און ער, ווען ער האט צווישען ביזען שוים דעם מויט
 ערווארמעט, האט ער דוך שוין אלס יתום געזעהן און פאר דיר צו בעטען
 נישט אויסגעהערט... קינד מיין ארימס...
 דאס קינד טוליעט זיך צו צו זיין ברוסט און ער פרעסט זי נאך פעסטער
 צו צום הארצען, פערנרעט זיין פנים אין איהרע האר און וויינט זיך דארט
 אויס...
 ...

אויאלטי'טשקער .

(עסקיז)

אלע פריהמארגען, ווען כ'בין נור צום ים ארויסגעגאנגען, איז ער געפיהרט פון א קליין בארויס מיידעל געקומען און אויף זיין שטעקען אנגעלעהנט איז ער שעה'נווייז ביים ים אבגעשטאנען און אויף איהם געקוקט. מיטאג צייט איז דאס מיידעל ווידער נאך איהם געקומען, איהם ערגיץ-וואו אוועק געפיהרט, באלד אבער צוריקגעברענגט. דא פלעגט ער שוין בלייבען ביז שפעט נאכט, און אלץ אויף דעם שטעקען אנגעלעהנט אויפ'ן ים געקוקט...

ער איז געווען שוין א'אלטיטשקער, א'איינגעברוגענער. פונ'ם מיט גרויע האר בעוואקסענעם פנים האבען צוויי מיט בלאנעס פערצויגענע אויגען ארויסגעקוקט, וועלכע האבען געווארפען פון זיך אזוי פיעל אימה, אזוי פיעל שרעקליכעס און געהיימעס...

* * *

ס'איז געווען אין א פריהמארגען. א'אונגענדליכער ביזער גרויער ים ציהט זיך ווייט, ווייט אוועק און גיסט זיך מיטן בלויען הימעל צוגוף. איך געה נעהנטער צו, און זעה, ווי ער וויעגט זיך אינגאנצען אין שוים, שרעקליכע כוואליעס לויפען מיט וואוט צו דעם ברעג און פאלען ביי איהם ווי בעזיענטע אנדער. איך קוק: פון דערווייטענס שטעהט דער אלטיטשקער אויף זיין שטעקען איינגעבויען און קוקט פערטיעפט אויפ'ן שטורמיגען ים, פון ארט זיך נישט ריהרענדיג. איך געה-צו צו איהם.

— גוט מארגען, אלטיטשקער... — זאג איך שטיל.
ער הערט נישט, און בלייבט, שרעקליך פערטיעפט, שטעהן אויף זיין ארט, ווי ער וואלט זיך אין עפעס איינגעהערט. איך ריהר איהם שוואך אן ביים ארבעל:
— גוט מארגען, אלטיטשקער...

ער כאפט זיך אויף, דרערט זיך אום צו מיר און שמעלט אויף מיר אויס זיינע שרעקליכע, מיט בלוט פערלאפענע בלאנעס, שעפטשעט עפעס מיט די בלייכע, מיט שוים פערצויגענע לעפעצן. איך פערשמעה עם גישט און בלייב אויף מיין ארט שמעהן.

דער אלטער הערט נישט אויף צו שעפטשען.

— וואס קוקט איהר דא, זיידעשי? — זאג איך צו איהם ענדליך.

— המ... — מאכט ער און הויבט־אויף זיינע בלינדע ווייסע אויגען — שטורמיג איז דער ים... זעהר שטורמיג... ארימע לייט נעבעך, די ים־מענשען... דאס לעבען שמעלט מען זיך איין... און דאך מוז מען פאהר רען... אליין א פישער געווען... פופציג יאהר אָפֿשָׁר אהין געפאהרען... המ... נישט איינמאל דעם טויט פאר די אויגען געזעהן... אויפ'ן ים איינער אליין... איינער אליין... און דא הויבען זיך כוואליעס... שוים... אלע מינוט דעם טויט פאר די אויגען... און ביים ברעג, דארט ווייט, שמעהט ווייב און קינד און ברעכט די הענד... צי האט שוין נישט דער ברויט־געבער אין גרויען שוים זיין קָך געפונען... א סך בלייבען דארט, אז ס'קומט ווינטער...

ער פינטעלט מיט זיינע בלאנעס אזוי, ווי ער וואלט וועלען דערמיט די שרעק פאר'ן טויט איבערגעבען. ענדליך הויבט ער אויף זיין שמעקען און זייט מיר אויפ'ן ים:

— פופציג יאהר אהין געפאהרען... די יונגע יאהרען צווישען די כוואליעס פערפלויעגען... דא ביים ברעג, אין אנדעריג הייזעל מיט סיטשען פער־האנגען, קינדער פאר'ן ים געהאדעוועט. אָפֿשָׁר האבען זיי די פיש אויפ־געגעסען, די קינדער מיינע. אָפֿשָׁר האט זיי דער ים ערגיץ אויף א וויס־טער אינוועל אויסגעשפיגען... איין גאט ווייסט עם!

— וואו זענען אייערע קינדער, זיידעשי?

— המ... שוין לאנג איז דאס... ווינטער איז עם געווען... אין דרויסען האבען ווינדטען געריסען... דער גאנצער ים האט זיך אין איין גרויען בייזען שוים געוועגט טאג און נאכט, טאג און נאכט... צוויי קינדער מיינע, בַּהָרִים, געזונדע ים־מענשען, זאגען צו מיר: „וואס וועלען מיר טהון, טאטע? מיר וועלען גליק פֿרובען, אָפֿשָׁר וועט עם געלונגען...“ קינדער־לעך — זאג איך — געפעהרליך איז דער וועג אינ'ם שטורמיגען ים... און זיי פאלגען נישט, די קינדער... יונג בלוט... אט לאזען זיי זיך מיט'ן שיפעל ארויס... איך זעה, ווי עם רייסט זיך אב פון ברעג און וועגט זיך אוועק אין דעם זידיגען שוים... מיט טרעהרען אין די אויגען קוק איך

עס נאך און גיעב זיי מיין פֿרֿךָה... ביז עס ווערט מיר פון די אויגען
פערלארען... און דא קאכט דער ים... זידט דער ים... לאנג שטעה
איך און קוק... ס'ווערט רוהיגער דער ים, ס'ווערט שטורמיגער דער ים...
נישטא דאס שיפעלע...

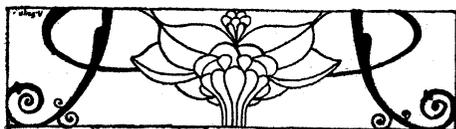
נישטא דאס שיפעלע... - און דער אלטימשקער ווערט אנשטומט, און
בלייבט, ווי פערטיפעט, שטעהן קוקען אויפ'ן ים, אזוי ווי ער וואלט אלץ
דאס שיפעלע אפגעווארט און געהערט אין זיין רוישען אנאפבלאנג פון
זיינע פערלארענע קינדערס נַשְׁמוֹת.

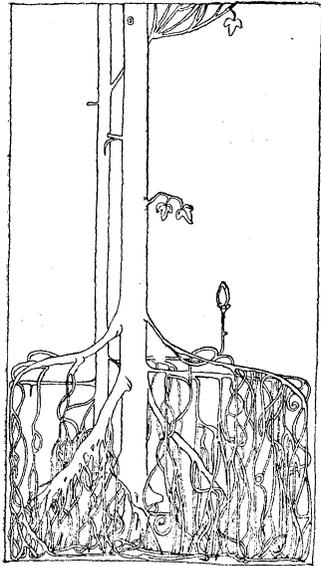
- און דאס שטיבעלע איז תָּרַב געווארען... - זיפצט ענדליך אב דער
אלטער - די סיטשען א סך פערקויפט, א סך צוריסען געווארען... די
מאמע האט עס פערטראגען נישט געקאנט און איז מְשׁוּנָע געווארען...
טאג און נאכט פלעגט זי דא שטעהן ביים ים און זיי רופען... און ווען
ס'האט זיך קיינער נישט אנגערופען, נאר וואוטענדע כוואליעס זענען צו
איהר מיט צארן צוגעלאפען און זיך פאר איהרע פיס אויסגעגאסען - האט
זי זיך די האר פון קאפ געריסען און דעם ים צו פלוצען אנגעהויבען:
גיעב אב מיינע קינדער, מיינע קינדער!... ענדליך איז זי ערגיץ פער-
פאלען געווארען... א נדאי זיך אין ים דערטרונקען, די קינדער זוכענדיג...
און בלינד פאר צרות איז געווארען דער טאטע... איך קאן אין דערהיים
נישט איינזעען... דא ביים ים, דא ביים ים הער איך איהם רוישען, דאכט
זיך: מיינס א קינדס נַשְׁמָה שווימט פלוצלינג ארויס פונ'ם מוֹרְאֵי־דיגען פרומען,
וויעגט זיך אביסעל איבער א כוואליע, און ווערט ערגיץ-וואו פערפאלען...
מיינס א קינדס נַשְׁמָה...

* *

*

טעהר האט דער אלטער נישט גערעדט. פון די ווייסע טיעף אויפגעמאכטע
אויגען האט זיך אנגעהויבען עפעס צו גיסען... ער האט זיך צום ים
אויסגערעדט און געקוקט, אנגעלעהנט אויף זיין שטעקען...

אין די בערג.

(סילועטען און בילדער).

8.546

ס'איז געוען אין א קיהלען אבענד אין אבער-
לאנד פון ענגעדין, אין א וויסמען פערטויאג-
מען טהאל ביי די ווילדע ווייס-צופאליעטע ווא-
סערען פון מאלאיא,
א קאלטע יונגפרוי, ווייס און נאקעט ווי דער
עדעלווייס, שלאפט דארט אייביג אויף א שנייד-
פעלד, אינ'ם געוועב פון בלאסע זונגען-שטראה-
לען, און איהר הער איז דער מיט.
אה, היט די ווייסע קאלטע יונגפרוי אינ'ם
קאלמען ענגאדין...
היט איהר אונשולד!

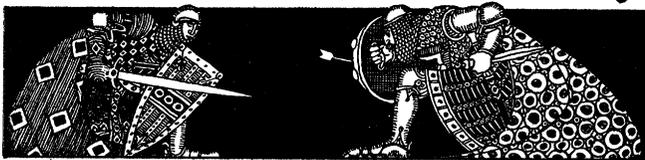
פארבי'לד .

די לעצטע בערג-שפיצען אין די טונקלע פארנאכטיגע הימלען, וואס רויטלען זיך נאך ווי צוגליהטע וואלקענעס, לעשען זיך איינציגווייז און ווערען פערלארען אין די ווייטע מיט וון-גאלד פערשטויבטע האריזאנטען. פערברענטע שטיקער נעבעל אירען נאך ארום אין די ווילד-צופעלזענטע שויסען פון די בערגער, וואס טונקלען זיך און הויבען פאמעליך אן בע- שייט און פערבליהט צו ווערען מיט שמילע פייערלעך, ווי רויטע איינזאמע אלפען-רויווען צווישען די צוריסענע שפאלטען אין די פעלזען.

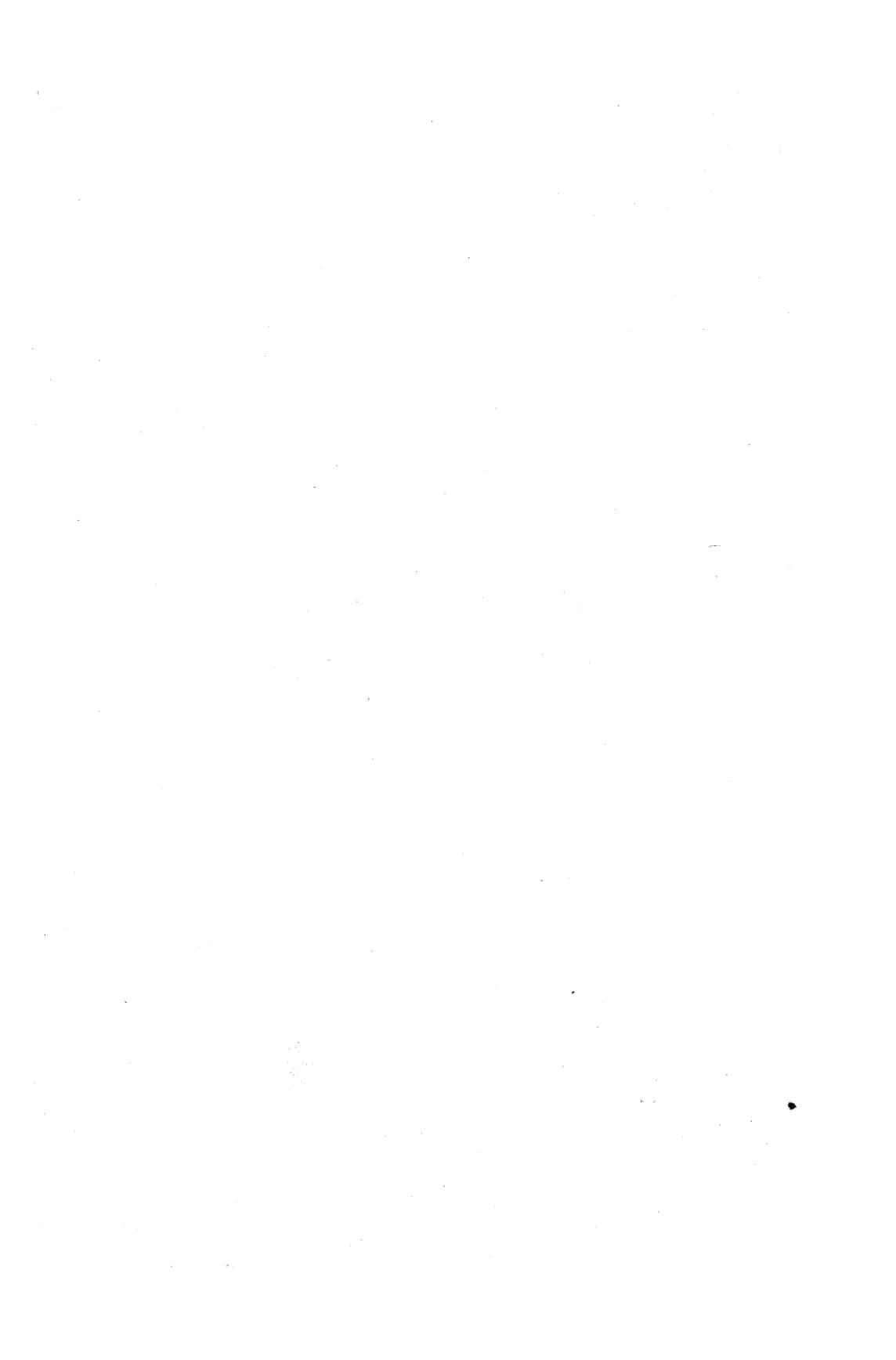
די נאכט, ווי דער פינסטערער אויסגעהויכטער אטהעם פון די ארומיגע בערג, פערשפרייט זיך וואס א מאל מעהר איבער'ן טהאל. א געהיים שטארק-צופאליעט גערויש פון וועלדער וועהעט און טראגט זיך דערצארנט ארום אין די פינסטערנישען, פון וואנען ס'וואכען אויף און שפראצען ארויס דא און דארט גאנצע בונטען צובליהטע קלאמבעס פייערלעך פון ווייטע צווישען די בערג פערשמעקטע דערפער. א שווארצער שפיעגעל פון א זעע ענטפלעקט זיך ווי אנ'אלט נאכט-בעשעפעניש, וואס וואכט בעהאלטען ערגיץ אין א פערפלאנטערט געדעכטעניש פון בוימלעך און ברעזער און רונצעלט זיך פיל.

שטראמענווייז פליעסט די נאכט ארויס פון צווישען די בערג און גיסט אן מיט זיך דעם טהאל. ערגיץ טהויען נאך טיילמאל אויף פון די גרוי- זאמע פינסטערנישען ווייטע פערשפעטיגטע קירכען-קלאנגען. ערגיץ אין די ווילדע פערוואקסענע שפאלטען פון די פעלזען וואכען אויף פון א לאנגען פערגליווערמען שלאף די נאכט-גייסטער, ארויסרופענדיג איינער דעם אנ- דערען פון זייערע ווייטע פערשנייעטע היילען. א שארפער צושאמענער שאל פון א הארץ פאליעט זיך איבער די ווייטע פינסטערע וויסקייטען, - געוויס א סיגנאל פון א בייזען מעכטיגען געביעטער, וואס בעפעהלט איר- בער די פינסטערע צווישען די בערג פערגאסענע הימלען און שפאנט ארום א דערצארנטער מיט שטאלצע הארטע טריט איבער זיינע הוילע געפרירענע רעזידענצען און וועקט די בערג.

1.

נאכט. פלוצלינגע וויסטע אויסגעשרייען פון מענשען רייסען אדורך די שטילקייט און דערנעהנטערען זיך ערגיין פון צווישען א סטאדע ווילדע שטיקער פעלזען. עס שווימען אויף איינצעלע סילוועטען אינ'ם געדעכטער ניש, ווי פערבלאנדזשעטע נאכט-וואנדלערישע שאטענעס, און זוכען אוועג מיט די לאנגע הויכע בערג-שטעקענעס.

איינער פון די טוריסטען, א הויכער פעסט-געבויער מאנספערשון מיט א שווערען רוקזאק אויף די פלייצעס, גיעט א שפרונג ארויס פון צווי-שען דעם געדעכטעניש און שטעלט זיך אב אויפ'ן הארטען באדען פון טהאל און דאן, ווען ער טרייסעלט זיך אביסעל אב פון שטויב, הויבט ער אויף דעם שטעקען, לעגט די האנד-פלאך צו צום מויל און שרייט ארויף אין דער הוילער פינסטערניש אריין:

— האלא! ס'איז דא ערד!

פון דער פינסטערער אויסגעשטארבענער ארומיקייט פאליעט זיך ארויס אלס ענטפער א שטילער עכא, ווי ס'וואלט זיך דורכ'ן געשריי עמיץ דארט צווישען די פעלזען פון שלאף געוועקט, ענטפערט מיט א שטילער שטימע און ווערט צוריק אנדרימעלט.

באלד אבער הויבט זיך אן צווישען געדעכטעניש עפעס צו רודערן. הארטע צעווארפענע טריט בלאנדזשען און פלאנצערען זיך דערשראקענע ארום צווישען די גרעזער. א פאר שווארצע געשטאלטען פון מענשען, מיט רוק-זעק און מאנטלען, גיעבען זיך צוויאנטע אויף אמאל א לאז ארויס פון דער פינסטערניש און הויבען שנעל אן זיך צו דערנעהנטערען צו דעם ערשטען:

— האלא!

— האלא!

דער ערשטער שליכט מיט פאמעליכע טריט צו צום צעווארפענעם מיעד-בעוועגליכען בונטעל שאטענס, וואס שיפען זיך ווי אבגעמאטערטע אלץ מעהר פולטער ארויס פון דער נאכט, און רופט זיך אן:

— ס'ארא וויסעניש! מ'זאל דאס נאהנט דא ערגיין זעהן זיך בלישטישען א היזעל ביי א פויער!

קיינער ענטפערט נישט. נאר מען דערנעהנטערט זיך צו איהם צו. ער אבער שטעלט זיך פלוצלינג אב, שמרייכט מיט זיין בליק ארום דעם קאל-טען פערפירירענעם מיט שטערען בעשימען הימעל און זאגט דאן שטיל:

— ס'איז שרעקליך קיהל אין דרויסען נאכט צו בלייבען. ערגיץ דא נישט ווייט אין די פעלזען מוזען וואוינען פאסטוכער, וואו מ'וועט בעקומען א פייער זיך צו דערווארעמען, בונטען שטרוי איבערצונעכטיגען...

די איבריגע טוריסטען, ווי זיי וואלטען עס נישט געהערט, נעהמען דער-ווייל פון זיך אראב די רוקזעק און צוועצען זיך מיעד און שטיל אויף די שטיקער צופראכענע שטיינער, וואס ליעגען דא און דארט צעווארפען צווישען די גרעזער; הויבען אן אין דער שטיל צו פעררויכערן פאפיר-רא-סען. איינער פון זיי, מיט א שלאנקע סענטימענטאלע פיגור, איינגע-הילט אין א ווייכען צופאליעטען מאנטעל, האט זיך א ווארף געטהון א מעדער אינ'ם גראז אריין, און ווי א נאכט-אייל אנגעהויבען אויסצור-פייען עפעס א מאדנע מאנאטאנע מאטיוו.

דער ערשטער שפאנט אבער אלץ אונרהויג און האסטיג אויף און אב איבער א דערנעבענדיג צוטערעטען שטעגעל צווישען די שווארצע צופוילטע גרעזער, וואס פלאנטערען און רייסען זיך אונטער זיינע פיס. טיילמאל שטעלט ער זיך נאר אב הינטער א בוימעל און מיט די האנד-פלאך פאר די אויגען קוקט ער זיך אום אין די פינסטערע נאכט, ווי ער וואלט צווישען די צוקריפעלטע פעלזען עפעס בעמערקט. אבער ס'איז געווען שטיל. בלויז ווייט ערגיץ אין די הימעלען טורעמען זיך פֿחֿנזות-ווייז די גרוי-זאמע מעכטיגע בערגער און קוקען שטומע אפער פון די לופטיגע שטיל-פינקעלדיגע האריזאנטען.

ער רייכט זיך אין די הענד און ברומט צו זיך:

— ס'איז שרעקליך קאלט... ערגיץ אין די פעלזען מוזען וואוינען פאסט-כער...

דער מיט'ן צופאליעטען מאנטעל, וואס האט זיך א ווארף געטהון אינ'ם גראז אריין, הערט אויף צו פייען. ער שטעקט ארויס פון דארט זיין שווארצען געקרויזטען קאפ, געהניצט לאנג און שלעפעריג, און רעדט קוים ארום:

— עי, מ'הערט נישט. ס'וואלט שוין דארט פון צווישען די פעלזען-שפאלטען ערגיץ אפער געפינקעלט א פייערל.

פיוע.

— האלא!

— וואס איז?

— ס'איז קאלט.

— יא, ס'איז קאלט, מ'דארף אונטערלעגען א פייער...
עמיצער לאכט שטיל און בלייבט ווידער רוהיג. בלויז איינזאמע פייערלעך
שעמערירען פערקיהלטע אין די פינסטערנישען און ס'הערט זיך ווייט אין
דער נאכט א זאט פערשלאפען געפליעסק, ווי א וואסער וואלט דארט
ערגיין וואו זיך געבלאנקעט צווישען שטיינער און געשווענקט א ברעג.
דער ערשטער איז נאך א קורצע צייט אזוי אויף און אב געגאנגען צווישען
די פינסטערע צעוואקסענע גרעזער. אינדעם גיעט ער ווי א געביסענער א
שפרונג אויף און שטרעקט טיעף דעם קאפ אויס אין דער נאכט אריין.
פון וואנען ס'גיעט פלוצלינג א שימער ארום א פייערל, — א רויטע צופליהטע
נאכטבלום דורך א שטילען צויבער אנגעצינדען דארט ערגיין אין דער פינסט-
טער אינ'ם שטילען טהאל-גערויש, — און וואס א מאל האט עס דייטליכער
אנגעהויבען ארויסצעוואקסען פון דעם ווייטען פערבלאנטערטען געדעכטעניש
פון וועלדלעך, וועלכע ריסעווען זיך ווי מיעד צעווארפענע שאמענעס, און ווי
נישט מיט זיין קול נעהמט ער שרייען:

— העי, ס'געפינען זיך מענשען דא ערגיין אין טהאל!

די טוריסטען לויפען זיך ווי איבערגעשראקענע שנעל צוזאמען פון צווישען
די גרעזער צו דעם ערשטען צו, וואס שמעהט אלץ אויף זיין ארט און
ווייזט מיט די האנד אויפ'ן פייערל:

— ס'מז'ן זיך געפינען א היטע דארט ערגיין אין די וועלדער, וואו מ'קאן
איבערנעכטיגען, — זאגט ער צו זיי שטיל און קאלט, — אדער עפעס א הור'קה,
וואו דערפרוירענע פאסטוכער צולעגען א פייער... מ'דארף א קוק געבען
אהין.

— נו, קומט!

דאס ביסעל צעווארפענע טוריסטען קלויבען שלעפערדיג, ווי פוילענדיג זיך,
צוזאמען זייערע זאכען פון צווישען די גרעזער, נעהמען אויף זיך די רוק-זעק
און מיעדע לאזען זיי זיך אריין מיט די הויכע בערג-שטעקענעס אין די
הענד, ווי א שטילע פערטריעבענע קאראוואנע, צווישען די פערוואקסענע
ביימער, וואס רוישען קופעסווייז דא און דארט אין די פעלזען. ווארינט-
וואו דרימטעלט ערגיין בעהאלטען צווישען זיי א שווארצער גערונצעלטער גלאניג
פון א וואסערל, אדער קליינע אינזלען קוים דערצינדענער יאהאנעס-פייער
יאגען זיך און שוועבען אין דער שטיל ארום איבער קעמפעס פינסטערע
צופאליטע גרעזער. ערגיין האט זיך נאך א דערשראקענער פויגעל

אבגעריסען, אנטלאפען מיט א געפילדער און זיך געלאשען צווישען די נעלזען.

דער פייכטער וואלד אטהעמט מיט שמילקייט. מ'הערט בלויז ווי די טריט פון די טוריסטען, וואס אירען ארום אין דער נאכט, זאפען זיך שווער אינים נאסען גראזיגען וועג. אין די קאלטע פינסטערע האריזאנטען שניי-דען זיך רוהיג די הויכע מעכטיגע בערגער, צווישען וועלכע ס'בלאנקען זיך גאר זוכענדיג, דא און דארט, גרויע שטיקער געבעל.

פלוזלינג גיעט ערגיץ פון צווישען די געדיכטע בויער-שטאמען א בליץ ארויס א ווייט איינזאם פענסטערל, ווי א בלוטיג אויג פון א וואלד-נייסט, וואס האט זיך פערשטעקט א מיעדער אין זיין ווילד-פערוואקסענע צווייגען-נעסט און שטייכעלט זאט און צופריעדען ארויס אין דער נאכט אריין, שפיעלט און צויבערט ארום זיך א רייטע לייכט-צושפיגענע שיינ-נעץ. — א זיס געהיימניספול מערכען בליהענדיג צווישען בלעטער און צווייגען.

די טוריסטען, ווי אהין געלאקטע, הויבען אן צו שפאנען מיט שנעלע אייליגע טריט צו יענעם ארט צו זיי שארען און רייסען זיך האסטיג צווישען נאסען פינסטערען גראו, אוועקמאכענדיג מיט די שטעקענעס די מאסע פערפלאנטערטע צווייגען, וואס וואקסען אין די פינסטערנישען ווי צורוישטע אויסגעלאשענע וויינשטאקען, און שיפען זיך וואס א מאל טיעפער אריין צווישען די בויער.

ס'איז שמיל. בלויז דאס פינסטערע גראו פאליעט זיך פערקלז'מ'ט צווישען די שטאמען און בליהט מיט יאהאנעס-פייער. עמיץ פון די טוריסטען שמעלט זיך פלוזלינג אב הינטער א בוים, גיעט א קלאפ מיטן שטעקען אינים שטאם אריין, און רופט זיך הויך אן:

— האלדריא! ...

קיינער האט נישט געענטפערט. בלויז די קיהלע צופליסטערטע נאכט, וואס וועגט זיך שמיל איבער'ן וואלד, הויכט ארויס פון זיך א שוואכען עכא. די טוריסטען לאזען זיך ווייטער אריין אינים טהאל. דער וואלד ווערט פלוצ-לינג שיטערער, ווארניט-וואו מינקען זיך נאך ערגיץ אין די פינסטערנישען צעוועהעטע שמעקעדיגע צווייגען פון צעווארפענע נישט-אנזעהענדיגע בויער. דאס פייערל וואקסט דערוויל וואס א מאל קלארער אין דער ווייטער טיעפער נאכט.

באלד הויכט זיך אן ארויסצווייכענען אין דער ווייטעניש פון דער פינס-טער אנאלטע צופאלענע מיט א קרענקליך רייטען שיינ בעהויכטע היטע, — א געל צופולט נאכט-געוועקס אין א פייכטען צושפיגענעם טהוי ערגיץ

עלענד צווישען ווילד צעוועהעטע הויך צעוואקסענע אינולען גראז, וואס וועגען זיך און וועהען ווי מ'האט אלטע צושראקענע קברים אינם וויסטען אויסגעשטארבענעם טהאל. ווארניש-וואו דערהויבט זיך נאך פון צווישען די וויסטע צעווילדעטע גרעזער א הויכער נאקעטער סילוועט פון א בום; ווי א געפרוירענער צווישען די קברים פערבלאנקעטער סקעלעט, הוידעט ער זיך שוואך און טרוקען אין דער לופטיגער שטיל רוישענדער פינסטערניש.

דאס ביסעל טוריסטען שיפען זיך לאנגזאם אלץ מיט פאראויס צווישען די טויטע צופאליעטע גרעזער צו דער היטע צו. באלד הויבט אן ערגיץ ווייט פון דער נאכט ארויסצובליצען א שווארצער פעט-גלאנציער שפיגעל פון א לופטיגען ברייט-צוגאסענעם זעע. ער הויערט זאט און צופריעדען ערגיץ אין די וויטע שטיל צווישען פינסטערקייטען, ארויסהויכענדיג פון זיך אין דער נאכט אריין א קיהלע פרישקייט. ווארניש-וואו שווימען ארויס ווייט בעהאלטען ערגיץ אין די שווארצע צופאליעטע וואסערען קליינע פייערלעך פון שיעלעך, וואס טיפען זיך און בליהען ארויס פון צווישען דעם זעע, — ס'איז די נאכט, ווי א אין טרויער פערשלייערטע פרינצעסין מיט לאנגע שווארץ-צולאזענע האר, אין דער שטיל אנגעקומען פון די ביזע גרוי-פערשנייעטע בערגער, צולאזט איהרע שלייערס איבערן וואסער און א נאקעטע זיך געווענט איבער די פאליעס.

דערווייל שווימט אלץ די איינזאמע אין טהאל פערצויבערטע היטע וואס א מאל דייטליכער ארויס פון דער פינסטערניש. די טוריסטען הויבען אן וואס א מאל ראשער אהן צו שפאנען מיט זייערע הויכע לאנגע בערג-שמעקענעס, ווי א מ'האט וואלד-גלנים אילענדיג צו זייער הייל.

ארום און ארום איז שטיל. מהערט נאר ווי צווישען די אין דער נאכט צעוואקסענע, צארניג-צעוועהעטע גרעזער גיסען זיך די פאליעס ווי שעמעוו-דיגע פון שווארצע הוילע מושעלען אויסגעשיילטע וואסער-מידלעך, וואס וועקען זיך איצטער ארויס קופעסווייז פון די שטילע מיט נאכט בעגאסענע טיעפענישען, בלאנקען ארום ביי די וויסטע ברעגעס, און שפינען און פליס-טערען דארט דאס טרויעריגע נאכט-ליעד פון וואסער. באלד בעוויזען זיך שוין אינגאנצען ארויס פון די גראזען די נאסע צופוילטע ווענד פון עפעס א פערוואקסען האלכ-צעלעגט הייזעל, וואס שמעהט פערארט אויפ'ן ברעג, ווי א רויטליך אומגעלומפערט נאכט-פעשעפעניש, איינע אליין, נישט וויסענדיג וואו זיך אהינצומהוון.

די טוריסטען געהען שטיל צו. פון אינעווייניג הערט מען גארנישט. בלויז פון א קליין צובראכען אין דער זייט פערשמעקט פענסטערל שטראמט שוואך

ארויס אין דער נאכט אריין א רויטער פייכטער שיין און פאלט הי אנהאוועק
 געבלאזענער פערועלעקטער בלאט אויף די דערנעבענדיגע רוהיג-צושמיכעלטע
 זאמט-צעווייטע וואסערען, איבער וועלכע ס'פליידערען לעבעדיג צווישען זיך
 די מ'נזח פאליעס, וואס שלאגען זיך אן מיט אלייכטען שוים אינ'ם
 נאקעטען וויס-צופלוצענמען ברעג און לעשען זיך ערגיין-וואו צווישען די
 גרוער. ס'גיעט זיך נאר טיילמאל פון אונטער א צופוילטען אין וואסער אייג-
 געזעצטען זייל אריס אב א קייט פון אנהיינזאם אנגעפונדען שיפעל, וואס
 ווארפט זיך ווי אנהיינזעצטער וואסער-הונד איבער די אויפגערגעטע דורכ-
 שווימענדע פאליעס.

— ס'זאל דארט קיינער נישט זיין ?

— עי, מ'זעהט דאך זיך לייכטען...

— שטילער... מ'הערט פון דרינגען עפעס...

די טוריסטען בלייבען א קורצע וויילע שטעהן פאר די טהיר און רעדען זיך
 נאך אביסעל איבער מיט קורצע אבגעריסענע ווערטער. באלד אבער געהט
 איינער פון זיי האסטיג צו און גיעט א קלאפ מיט דער פויסט אין די טהיר
 אריין :

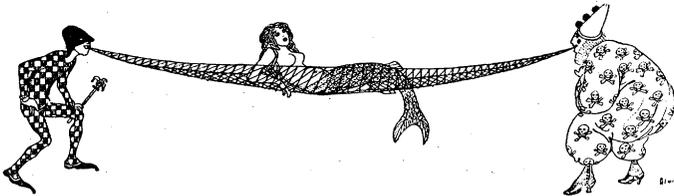
— העי, ווער עפענט ווער ס'איז דרינגען !

קיינער ענטפערט נישט. נאך א קורצער פויזע גיעט זיך מיט א שוואכען קלינג
 א פראל-אויף דאס פענסטערל און א נאסער צופלאכטענער קאפ פון א מיידעל
 שטעקט זיך פארויכטיג וואס א מאל טיעפער ארויס אין דער פינסטערער
 קיהלער נאכט אריין, ווי לאקערנדיג אויף עפעס. באלד בעמערקט זי דאס
 ביסעל טוריסטען, וואס שטעהען צוזאמען פאר די טהיר.

— העי, ווער זענט עטץ !

— ס'זענען טוריסטען. מאכט'ס אויף !

דער האריג-צעוועהעמער קאפ קוקט זיך נאך אביסעל ארום אין דער שטילער
 פינסטערער נאכט. באלד ציהט ער זיך צוריק און לעשט זיך אונטערין
 פלינק פעהאקטען פענסטערל. נאך א פאר מינוט עפענט זיך די פער-
 לענטע נידריגע טהיר און די טוריסטען לאזען זיך אריין.

II.

א וויסמע פאסמוך-הימע איינע אליין אין מיטען דער נאכט.
אויף די אבגעשיילטע ברודיגע מיט א רויטען שיין בעפייכטע ווענד
שאטענען זיך דא און דארט לאנגע אבגעצויגענע פעל פון קיה. אויף
דער ערד צווישען צעווארפענע בונטען שטרוי וואלגערען זיך ארום אין
אנאונארדנונג: קליידער, שמריק, איבערגעקעהרטע עמערס.
סיאזי שטיל.

ערגיץ אין א ווייטען אין בלושיגע שאטענעס צופלאסענעס ווינקעל, פאר
א ווילד-צופלאקערטען הויפען צוויגען, וואס ברענט איינזאם אין מיטען
דער הימע, שלאפען און ליעגען צעווארפען א פאר האלב-נאקעטע ווילד-
צוויבערטע מענשען. זיי ווארעמען זיך און ליעגען אויסגעצויגען ווי
ארויסגעקראכען פון די שווארצע צעווילדעוועטע פלאמען, ווארפען זיך,
קניולען זיך ליידענשאפטליך, זיך אבצוקיהלען אויף די קאלטע הארטע
ערד. דרויסען פון אונטערן פענסטערל שוימט זיך נאר אלע מאל אויף
דאס ווייכע געפליעסק פון די וואכעדיגע צוגאסענע פאליעס, וואס בלאג-
קען און זוכען זיך ארום אין דער פינסטערניש צווישען די פעלזען.

אריינקומענדיג בלייבען די טוריסטען פלוצלינג א קורצע צייט פרעמד
שטעהן פאר די טהור, ווי זיי וואלטען זיך אומגעקוקט וואו זיי זענען דא
עפעס. די פאסמוכער ליעגען אליץ שטיל אויף דער ערד אין די רויטע
שאטענעס פון פייער.

פאלד אבער רוקען זיי זיך ווייטער אריין און צושיטען זיך אין דער שטילער
פינסטער-צושאטענטער הימע. טייל פרובען נישט-דרייסט פון זיך אראבצו-
בעהמען די רוק-זעק און דערנעהנטערען זיך נייגעריגע צום פייער, ביי
זעלבען ס'שלאפען די פאסמוכער, געשאנגענע אין בלושיגען צויבער פון
די פלאמען.

מיט אמאל ווערען זיי דרייסטער. דער הויכער קרעפטיגער טוריסט מיטן
רוק-זאק אויף די פליצעס געהט צו נעהנטער און שרובט עמיצען פון
די פאסמוכער לייכט צו בעריהרען מיט זיין שטיוועל:

— העי, מענש איינער דו, מענש איינער דו... — זאגט ער צו איהם שטיל און שטרענג און גיעט זיך א לייכטען שמייכל אום צו די איבריגע.

דער פאסטוך וועקט זיך האסטיג און גיעט פלוצלינג א ריס-אויף די אוי-גען. ער קוקט זיך פערשלאפען נאך אביסעל אום אין דער היטע. דאן הויפט ער אן פויל און געהניצידיג צו קוקען אויפ'ן פייער.

— וואס איז? — זאגט ער רויח, נאך א קליינער קורצער פויזע, ווי צו זיך, גלייך ער וואלט זיי נישט געזעהן.

— פרעמדע טרויסטען אויף נאכטלעגער, — ענטפערט יענער, — ס'איז קאלט, מענש, אין דרויסען צו נעכטיגען אויפ'ן הוילען פעלז אין אזא נאכט.

— ס'מאכט זיך א שניי-שטורם אויבען אין די בערגער! — ברומט ער אויס, ווי צו זיך, און רוקט זיך נעהנטער צו צום פלאם.

— צוועניג נעבעל אויף די שפיצען, מענש, צוועניג נעבעל. ס'וועט זיך דארט קיינעם נישט פערגלוסטען אין אזא קעלט צו שנייען. האסט דאך פייער אין דער היטע... דו שטעה בעסער אויף און גיעב א שנאפס.

דער פאסטוך קוקט זיך אום אויף איהם מיט זיין רויח ווילד-פערזוואקסען פֿנים, ווי ער וואלט איהם ערשט איצט דערוועהן. באלד וועקען זיך אויך די איבריגע פאסטוכער און הויבען זיך פויל אן ארומצוקוקען אויף די נייע אנגעקומענע מענשען, וואס קומען אן אליין דרייסטער פון דער פינסטער, רינגלען זיי ארום, און שטעקען אויס די הענד צום צופלאקערטען פייער.

— שטעהטם אויף, שטעהטם אויף, מיר פריהרען! — לאכען זיי און בלא-זען זיך אויף די נעגעל. — די היטע דרויסען וועט געוויס איינפאלען. ס'מאכט זיך א שניי-שטורם...

— א הונד וועט דיר איצט נישט וואיען אין די בערגער...

— געוויס וועט ער נישט וואיען...

— די קיה וועלען נאך אריינפאלען אינ'ם זעע...

— הי, הי, אין אזא קאלטע נאכט.

— וועט געוויס נאך א לאווינע היינט אראבשטירצען אינ'ם טהאל! — רופט זיך פלוצלינג אן איינער.

— אנ'אדלער וועט אויספיקען דעם דאך! — בעמערקט א צווישער.

— א האהן וועט אריינקרעהען דורכ'ן פענסטער!

אלע לאכען לוסטיג, רייבען זיך די הענד, און שמועסען נאך אביסעל אין דער שטיל צווישען זיך. די פאסטוכער ווערען דערווייל וואכעדיגער.

הויגען זיך איינציגווייז אן צו דערהויבען פון דער ערד און צוגעהען זיך שטיל און פויל אין דער פינסטער.

אין דער שטילער איינזאמער היטע ווערט וואס א מאל לעפעדיגער, די טורים טען בעוועגען זיך פרעהליך, ברענגען זיך צו שלעפען די צושנירטע רוק-זעק, צולעגען זיי אין אונארדנונג ארום פייער און נעהמען ארויס-ווארפען פון דארט אויף דער פארלאגע פערשיעדענע זאכען. איינער זוכט ערגיץ אויף צוהאקטע שטיקער האלץ און פרובט זיי אריינשיבען אין די העלע צופלאקערטע פלאמען, די אנדערע הויבען שוין אן פריי פון זיך אראפצווארפען די רעק, ציהען זיך מיעד אויס אויף דער ערד נעבען פייער און קוקען שטיל נאך די פאסטוכער, וואס בלאנקען זיך ארום פערשלאפענע, ווי די שאטענעס, אין די פינסטערע ווינקעלעך פון דער היטע, נישטערען דארט מיט א שטיל גערויש דאס נאסע צעווארפענע שטרוי, ארויסקלויבענדיג שאנדעס מיט עמערס.

זיי טהוען זיך פויל און געלאנגווייליגט אן די שאנדעס, רוקען זיך שוין איצטער אריין ווי א צוזאמענגעשלאגענע קופע אין מיטען דער היטע, און בלייבן א קורצע וויילע דארט שטעהן, ווי זיי וואלמען זיך וועגען עפעס בעראטען. באלד אבער געהט איינער פון דארטען אוועק און דערינהער טערט זיך אין דער טונקעלקייט מיט שווערע הארטע טריט צו צו די איבריגע טוריסמען, וואס רודערען זיך נאך לייכט נעבען אבשיין פון פייער.

— מיר געהען נאר ארויס אנטרינקען דאס פיה, — זאגט ער שטיל, אבער מיט א רויהער טרוקענער שטימע און בל"בט שטעהן גלייך, ווי ער וואלט געווארט אויף ענטפער.

— א דאנק און א שענע גליקליכע ריזע אין די בערגער!
ער ענטפערט נישט, נאר מעסט זיי אב מיט זיין רויהען בליק און גיעט ביז א קלאפ מיט די שאנדעס. דאן געהט ער צוריק צו די איבריגע, וואס ווארטען אויף איהם טיעפער אין דער היטע.

— איצטער קאנען מיר געהן, — זאגט ער אין דער שטיל און פעררויכערט א פאפיראס.

— קומט!

זיי געהען מיט האסטיגע טריט צו צו דער טהור, וואס עפענט זיך אין דער פינסטער, און לאזען זיך דורך איהר איינציגווייז אדורך, ווי ארויס-גנבעדיג זיך. א קורצע צייט הערט מען נאך ווי ס'קלאפען דרויסען פארן פענסטער זייערע הארטע שטומפפיגע טריט, דאן לעשען זיי זיך

איינס נאך איינס אין דער קאלטער שטילער נאכט, צווישען וואסער און פעלזען צוגאסען.

אין דער היטע איז פלוצלינג שטיל געווארען נאך זייער ארויסגעהן. מ'הערט בלויז ווי דאס דערלעגטע פיער קנאקט און בעגיסט וואס א מאל בלויזגער מיט איהר אבשיין דאס קרענצעל טוריסמען, וועלכע בלייבען ווי מיט אמאל שטיל אויף זייער געלעגער צווישען די צעווארפענע רוק-זעק אין שטרוי און קוקען מיער פערטראכטע אויפ'ן איינזאמען אין רויך און פלאמען צופלאקערטען הויפען, - א צוגאסענער אין צויבער צובליהטער קלאמב פון בונטען רוטע פון דער וויסטער נאכט אויסגעטרוימטע ליליען. זיי וועקען זיך איצטער אין דער שטילקייט און טאנצען ארום צווישען די צווייגען אין א ווילדען ליידענשאפטליכען טאנץ, פער'שפור'טע פון דעם ווייכען אין דרויסען צווישען נאכט און פעלזען צופליסטערטען געפליעסק פון די פאליעס, וואס פלאנטערען און גיסען זיך אלץ צו'קלז'טע אונטער'ן פענסטערל.

עפעס ווי אונבעמערקט הויבט זיך אן מיט א שטיל גערויש טיעף ערגיץ אין דער אין פינסטערע שאטענעס איינגעהילטער היטע צו פעוועגען א פאר-האנג, און א ווילד צופלאשעטער מיידעלשער קאפ בעווייזט זיך ב'ג'יב'ה און שטעקט זיך וואס א מאל טיעפער אפער, בעטראכטענדיג מיט א לייכט שמייכלעלע דאס קופקעלע טוריסמען ווי זיי זיצען און ווארעמען זיך אלץ שטיל נעבען פיער. באלד ציהט זי זיך פאמעליך צוריק, פערשטעקט א האלב פ'נים אונטער די פארהאנג, פון וואנען זי גיעט פלוצלינג א הילכיגען לאך אפער און פערשווינדט.

די טוריסמען שפרינגען צוטומעלטע אויף פון זייערע ערטער און הויבען זיך אן ארומצוקוקען מיט צושראקענע בליקען אויף אלע זייטען. נאר ס'איז שוין אלעס געווען צוריק רוהיג. בלויז די טונקעלע מיט א פוילען רוטען שוין בעפייכטע היטע פערגיסט זיך מיט א וויסט-אומעטיגער שטילקייט, אין וועלכער ס'קנאקט א פיער איינזאם און טרויעריג און פאליעס פליעסען און פלידערען אונטער'ן פענסטער.

נאר שנעל קומען זיי צו זיך, קוקען אן איינער דעם אנדערען ערשטוינט; דער שלאנקער טוריסט, וואס זיצט נאהנט ביים פיער איינגעהילט אינ'ם מאנטעל און רויכערט א פאפיראס, שמייכלט זיך אויס דער ערשטער:

- האסט געהערט?
- ס'האט געלאכט.
- דאכט זיך, א מיידעל...

— יא .

קורצע פרוזע .

דער שלאנקער דערלעשט דעם פאפיראס און זאגט :

— שטעלען מיר זיך פאר א ווילד נאקעט וואלד-מיידעל פון די, וואס בלאנקען זיך איצטער צוהיטע ארום אין די טהאלען, פערבלאנדזשעט אהער פון דער פינסטערער קיהלער נאכט ארויס, און דערזעהנדיג א נא-קעטע מאנספערשונגען ביים פייער-שיין, האט זי זיך שעמענדיג צו לאכט .

— וואלד-מיידלעך לאכען, ווען זיי שעמען זיך .

— אזוי ווי מ'וואלט דא עפעס געפיהלט א פרישקייט פון וואסער-בלומען . . .

— מ'דערצעהלט, אז די ווילדע וואלד-מיידען שיפען זיך בינאכט ארום סטאדעסווייז איבער די ווייסע צושיממע פאליעס, פון וואנען זיי רייסען-אב די בלומען און פערפלעכטען זיך זיי צווישען זייערע פרישע מיט נאכט-טהוי בעפייכטע האר . . . זיי זאמלען זיי אויך גארבענווייז און בעטען זיך אויס דאס טאג-געלעגער זייערס צווישען די צווייגען אין די טיעפע פינסט-טערע וועלדער .

— און פערנארען אהין צו זיך די פאאונען, וואס געהען בייטאג ארום אין די וועלדער און זאמלען צווישען מאך פערלארענע זונען-שטראהלען, פון וועלכע זיי וועפען שפעטער נעצען צו פאנגען דאס יאהאנעס-פייער .

— הערמס נאר! . . . האט זיך נישט אמאל דאס וואלד-מיידעל אונזערס בעהאלטען דא ערגיץ אין א ווינקעל, אדער א פערשעמטע פערשטעקט זיך צווישען צעווארפענעם שטרוי ?

— מ'דארף פרובען א זוך טהון . . .

— געהמטס פייער! . . .

דאס ביסעל טוריסמען ווערען אין אויגענבליק מונטער, ווארפען זיך צו רייצטע ארויף אויפ'ן פייער-הויפען, רייסען ארויס פון איהם צופלאקערטע שטיקער האלץ, און צולאזען זיך לעבעדיג מיט פרענעדיגע שטורקאצען און מיט א פרעהליך געלעכטער איבער די טונקלע ווינקעלעך פון דער היטע, וואס ווערען מיט אמאל אנגעצינדען און בעגאסען מיט'ן פיכטען רויטען פאקעל-ליכט . ליידענשאפטליך און צעווילדעט צוצעווארפען זיי אליין ארום זיך, נישטערען צווישען די קופעס פולען צעווארפענעם שטרוי, אזוי ווי זיי וואלטען געוואלט אויסגראבען פון דאנען דאס פערלארענע נא-קעטע וואלד-מיידעל . ס'איז אבער קיינער נישט געווען . די פאקעלען

פלאקערען ווילד אין זייערע הענד, בערויטלען זייערע צוהיצטע פֿנימער, און גיסען ארום זיך וואס א מאל בלוטיגער רויטע שטראמען ליכט אין די טונקלע שאטענעס אריין.

זיי קוקען זיך אום און לויפען נאך א שארע וויילע ארום איבער דער הי-טע מיט די פאקלען אין די הענד ווי רויטע צו־שפּורטע וואלד־רויבער. עס בעמערקט איינער די פארהאנג און גיט א שריי אויס:

— העי, זי האט זיך גאר בעהאלטען אונטער דער פארהאנג, דאס וואלד־מיידעל!

נאך איינער מאכט זיך א שאפס:

— זי איז גאר אריין אין א פעסעל וואסער, דאס וואלד־מיידעל...

— הי, הי, ווי וואלט דיר אזא וואלד־מוד אריין אין א פעסעל וואסער?

ווי לויט אן איינשטימיגען אבמאך גיעבען זיך אלע פלוצלינג א לאז אוועק ווייטער־צו אין דער היטע, וואו עס פאליעט און שאטענט זיך שטיל דאס ווייכע פינסטערע געוואנד פון די פארהאנג. באלד גיעבען זיך א פאר געזונטע האריגע הענד א כאפ־אן דערין און עס גיט זיך א האסטיגען רים אראב און פאלט מיט א לייכטען שארך אנדער אויף דער ערד.

די טוריסטען בלייבען ווי צומישטע שטעהן אויף זייערע ערטער. אינ'ס ווינקעל, אויף א צובראכען מיט שטרוי בעווארפען בעט, זיצט און קוקט זיך א צושראקענע אום, איינטוליענדיג זיך שעמעוודיג אין א לייכטער צו־ריסענער קאלדרע, א צושייבערט ביזן העמד אויסגעטהון מיידעל. זי קאר־טשעט איין אונטער זיך די ווייסע נאקעטע פיס, וואס שטארען אפער פון אונטער דער קאלדרע. הינטער די אויסגעשפרייטע הענד איהרע וועגען זיך די אין דער העלפט ענטבלויזטע פולע ברוסטען, ווי אנגעזויגענע פרי־שע יונגע עפעל, פון שמאלען צושפילעמען העמד־וויס אפער. דערזע הענדיג די טוריסטען, וואס שטעהען, ווי פאר וואונדער ענטזעצטע, אליין גישט וויסענדיג וואס ס'איז עפעס אזוינס, הויבט זי זיך אן א צוטומעלטע אונטערוויילעכס אלץ ווייטער ארויפצורוקען אויפ'ן בעט. זי דריקט־צו די הענד אלץ שטארקער צו די פולע ווייסע ברוסטען, ווי ווילענדיג אזוי־ארום פערשמעלען איהר אפענעס בוועס פאר די ווילד־פרעמדע מאנספער־שוניגען, וואס שטעהען ארום איהר צוהיצטע, מיט די רויכערדיגע פאקע־לען אין די הענד, און קוקען אויף איהר מיט א רויהען פערוואונדערטען שטייבער:

-- זעה נאר, וואס פאר א מיידעל?... — פליסטערט איינער שטיל ארויס.

די ווערט אלץ רויטער און הויבט זיך אן נאך האסטיגער ארויפצורוקען אויפ'ן בעט, אויפדעקענדיג דאדורך איהרע דיקע נאקעטע פיס, וואס ענטפלעקען זיך, ווי צוויי ווייסע אפגעשיילטע צוויגען אפער פון אונטער'ן העמד און רייצען פריש און פאן'דיג. גיך קומט זי צו זיך, שליידערט ביזן אוועק פון זיך די קאלדרע, און לאזט זיך צו א שטאלצע, בארוויט, אין בלויען העמד, צו די טוריסמען, וואס טרעמען און רוקען זיך צו מישטע צוריק פאר דער ווילדער פלוצלינגער ערשיינונג. זי גיעט עמיצען פון זי א מעסט אב מיט איהר בליק און שמעלט זיך שטרענג און ברייט אקעגען איהם:

— ע, הו, וואס איז דאס עפעס אזוינס צו רייסען פארהאנגען און איבער-צוועקען פרעמדע מיידלעך אין מיטען דער נאכט? ...

— הא? ... — שטאמעלט ער ארויס א צוטומעלטער און קוקט אויף איהר מיט אויפגעריסענע אויגען.

ער לאזט פאמעליך, ווי פערשעמט, אראב דעם קאפ און רוקט זיך, דינטער זיך, שטיל אריין צווישען די איבריגע טוריסמען, וואס שמעהען קופעסוויי צוזאמען און בעטראכטען זי צושראקענע; ער גיעט א מאך מיט דער האנד, און ווארפענדיג בעהאלטענע פאן'דיגע בליקען אהין צו איהר צוהיטען אפענעם בוזעם, שמייכלט ער זיך אויס און מורמעלט:

— ע, ס'איז גארנישט. עמיץ פון אונז האט נאר אויף א שפאס געזוכט א וואלד'מיידעל.

— געהט זוכט זי איצטער ביינאכט ארום. אין די פינסטערע וואסערען! — ענטפערט זי ביזן און מאכט א פאר טריט ווייטער.

זי צוקיכען זיך מיט א שטיל געלעכטער און קוקען זיך איבער. באלד הויבען זי זיך פאמעליך אן פרייער צו בעוועגען צווישען זיך, און צו שמייכלטע פרובען זיי דרייסטער זיך צוצורוקען צו איהר ווי געלאקטע פון איהר הייסען ווייך-געפויגענעם קערפער, וואס פאליעט זיך און אטהעמט פריש ארויס פונ'ם לייכטען לויזען העמד. איינער רוקט זיך ארויס אס-געהנטסמען צו איהר און פערניגט זיך מיט אן איבערגעטרעפנער העפ-ליכקייט:

— איהר דארפט זיך דאך נישט שרעקען פאר אונז, מיידעל שענס, — זאגט ער און פרובט מיט א פרעך שמייכלעל איהר אריינצוקוקען אין די אויגען, — ס'זענען דאך נאר בלויז רוהיגע טוריסמען.

זי ענטפערט נישט, נאר שמעהט אלץ אויף איהר ארם א הייס צואטהעמטע, מיט אראפגעלאזענע נאקעטע הענד. די אנדערע פרובען זיך אבער אויך

איִינציווויז אלץ נעהנטער צוצושארען צו איהר, ווינקען שעלמיש צווישען זיך און טייטען פעהאלטען מיט די פינגער אויף די וויסע ענטפלויזטע פארמען פון איהר זאפטיגען מיידעלשען קערפער. אבער אינדעם, גלייך ס'וואלט גאר נישט געווען, דרעהט זי זיך שטיל אוועק פון זיי און לאזט זיך מיט צולאזענע האר און מיט רוהיגע לאנגזאמע טריט צוריק צו צום בעט, וואו זי זעצט זיך א מיעדע פאמעליך אנידער אויפ'ן ראנד און דעקט זיך איבער די פיס מיט דער קאלדרע.

די טוריסטען, איבערגעראשטע, בלייבען א קורצע צייט שטעהן אויף זיערע ערמער און קוקען זיך איבער פערוואונדערט. עמיץ פון זיי צולאכט זיך פלוצלינג, שפייט אויס, גיעט א מאך אוועק מיט די האנד, געהט צוריק און נעהמט זיך פויל און שטיל דערלעגען האלץ צום פייער; באלד א צווייטער און א דריטער.

די, וואס בלייבען נאך שטעהן אין דער פלוצלינג געווארענער טונקעלקייט, הויבען צווישען זיך אן צו ווינקען:

— מ'דארף צוגעהן צו איהר ...

— נו, געה!

— זי איז אזא בייזע ...

— וואס וועט זי דיר טהון?

— האסט צו טהון מיט פאסטוכער ... ס'איז א געפעהרליכע באנדע! ...

— ס'איז דען א ווייב? גלאט אזוי א מויד ...

ער נעהמט ארויס פון א זייטען-קעשענע א טאבאק-פושקע, קלויבט פון דארט געלאסען א פאפיראס אויס, פעררויכערט איהם און לאזט זיך פאמעליך, מיט א מויל רויך און מיט אהינטער פערלעגטע הענד, צו צום בעט, וואו דאס מיידעל זיצט א פערטוליעטע אין דער קאלדרע און קעמט זיך שטיל און שעמעוודיג מיט די פינגער די בונטען שווארצע אויף די אקסלען צעווארפענע האר, וואס פאליען זיך ווי אבגעריסענע צוקעמטע שטיקער נאכט איבער איהרע וויסע גלייך פון מארמאר אויסגעהאקטע פלייצעס. ער בלייבט א קורצע וויילע שטעהן פאר'ן בעט, רויכערט, און קוקט זיך שטיל און ווי בעשיידען צו צו איהר קעמען.

— ס'ארטא שענע שווארצע האר איהר האט, פרייליין! — זאגט ער נאך א קור-צער פרויע מיט פאטאס און פרובט אריבערצובויגען זיין בליק צו איהר. — איהר צוקעמט זיי גלייך שווארצע שטראמען וואסער איצטער אין דער חיל-דער שטילקייט פון די בערג ...

זי בלייבט א וויילע זיצען רוהיג מיט אראפגעלאזענע הענד, הויבט נאר צו

איהם אויף א פאר גרויסע פייכט-צושמייעלמע אויגען, ווי צוויי שטייע
אלפען-בלומלעך אין קיהלען נאכט-טהוי געבארען :

— איהר לאכט, מיין הערר, — זאגט זי שוואך, — גיעט בעסער א פאפיר
ראם צו רויכערן.

— איהר קריעגט, אה, ס'אר'א שענע געדיכטע האר איהר האט... ווי די
רויהע פינסטערע נאכט דא ביי אייך...

זי לאזט אראב די אויגען, פויקט נאר לייכט מיט די פינגער איבער איהר
איבערגעבויענע פערדעקטע קניע. ער פרוכט זיך אבער אלץ געהנטער צו-
צורוקען צו איהר, הויפט שטיל אויף די האנד און לאזט זי קיים און פאר-
טעליך אראב אויף איהר קאפ.

— ס'אר'א שענע האר איהר האט, פרייליין, ס'אר'א שענע האר! —
פליסטערט ער שטיל ארויס מיט פערביסענע ליפען פון תאָה און שארט
פאמעליך אריבער זיין האנד, ווי שפיעלענדיג זיך, איבער איהרע שווארצע
צולאזענע האר אראב אויף איהרע ווארעמע נאקעטע פלייצעס. פלאזלינג
גיעט ער זיך א האסטיגען זעץ אנדער געבען איהר אויפ'ן בעט, פערווארפט
וויילד זיין האנד ארום איהר טאליע, און געבענדיג זי א פעסטען ציה צו זיך,
פערגראבט ער ווי א דערשראקענער פאר זיך אליין זיין וויילד צוהיצט פֿנים
צווישען איהרע צואטהעמטע פולע מיידעלשע ברוסטען.

— ס'אר'א פריש לייב איהר האט דאס, מיידעל, ס'אר'א פריש לייב איהר
האט דאס!... — ברומט ער וויילד ווי א צורייצטע תָה און כאפט זיך מיט
ביידע הענד אן פאר איהרע אקסלען. זי גיעט זיך אבער מיט א שרעקליכען
שטויס א רים ארויס פון איהם און א צושומעלטע גיעט זי פלאזלינג מיט דער
גאנצער קראפט שנעל א שפרונג ארויף אויף זיינע קניען, קריצט צעוואר-
טהיגט מיט די צייהן, ריטשעט צווישעט, און פערגראבענדיג זיך פעסט
מיט די פינגער טיעף אין זיין האלז, ווארפט זי זיך קאנוואולסיוו אויף
איהם מיט איהר גאנצען קערפער ווי ווילענדיג איהם דערשטיקען.

ער צאפעלט א צומישטער, מאכט וואהנויג מיט די הענד און וויל זיך
אנכאפען פאר איהרע פלייצעס. זי קניולט זיך אבער און שטיקט איהם,
וואס א מאל מעהר צווישעט, מיט דער גאנצער קראפט צווישען איהרע
הייסע נאקעטע ארעמס, וועלכע וויקלען און פאכען זיך ארום איהם, ווי
צוויי ווייסע פליגלען, אין דער פינסטער. עס פערגעהט אזוי א צייט
אינ'ם שטילען אנגסטגען קאמפף צווישען דעם מיידעל מיט איהם — נאר
אט האט ער זיך שוין אבער אינגאנצען אויפגעהערט צו בעוועגען און אהנ-

מעכטיג ווי א שווערער אונטערנעשיניטענער סנאפ פאלט ער ארויס פון איהרע הענד ...

זי רייסט זיך צוריק אראפ אויף דער ערד, בלייבט שמעהן אזוי ווי א משוגענע, האלדנאקעט, מיט ווילדע צושיבערמע האר און מיט שרעקיג-ארויסגעזעצטע אויגען, פאר'ן בעט, אויף וועלכען ער ליעגט שוין איצטער קרעמפניג אויסגעצויגען, ווי א דערשטאכענער, מיט'ן פנים טיעף פער-גראבען אין שטרוי ...

— מענש איינער, איהר ... — רעדט זי קיים ארויס נאך א קורצער פויזע, אהן אטהעם, און לאזט זיך פלוצלינג ווידער ווי א צווישעמעט בעסטע צו צו איהם מיט צונויפגעדיקטע פויסטען; זי בלייבט אבער באלד שמעהן, ווי דערשראקען פאר דעם ווילדען איבערגעדעהטען קערפער זיינעם, וואס גראבט זיך נאך קיים אן איינגעביסענער אינ'ם שטרוי אין א שטילער ליידענשאפטליכער אגאניע.

— מענש איינער, איהר ... מענש איינער, איהר ... — פליסטערט זי א דערציטערטע ארויס מיט קאלטע צושראקענע לעפען און פרובט לייכט מיט די שפיץ פינגער צו בעריהרען זיינע קרעמפניג-צוקארטשעטע פלייצעס.

ער ענטפערט נישט, נאר גראבט זיך אלץ שטיל אינ'ם שטרוי. זי שמעהט נאך אביסעל און גלאצט אויף איהם, דאן לויפט זי שנעל, מיט בארוויסע טריט און צולאזענע האר, צו צום פייער, וואו די טוריס-טען ליעגען זיך רוהיג צוזאמען, און גיעט ווי נישט מיט איהר קול אגעשריי אויס:

— ער איז געשטארבען! ...

די פלוצלינג איבערגעשראקענע טוריסטען כאפען זיך פלינק אויף פון דער ערד. דאס צושראקענע מיידעל שמעהט שוין אבער פאר זיי אין איין העמד אנענטפלוזטע, ווי צופליהט אין רויטען אפגלאנץ פון פייער, צי-טערט דערפרוירען מיט די לעפען, און ווייזט מיט אן אויסגעשטרעקטע גאקעטע האנד אהין אויפ'ן בעט:

— א מענש א געשטארבענער ליעגט דארט אויפ'ן שטרוי ... א מענש א געשטארבענער ...

זיי לויפען ארום ארום איהר, איינער כאפט זי פלוצלינג אן פאר די האנד:

— וואו איז א מענש געשטארבען? ... זאג ס'אר'א מענש איז געשטאר-בען? ...

— כ'וריים נישט... — שטאמעלט זי, רייסט ווי א געביסענע איהר האנד ארויס פון זיינע און אנטלויפט.

זיי לאזען זיך אלע נאך נאך איהר צום טונקעלען ווינקעל, וואו עס ריסעוועט זיך אומגעלומפערט דאס בעט פאר זייערע אויגען. ער ליעגט נאך אלץ אויפ'ן שטרוי מיט'ן פנים אראב און מיט פונאנדערגעשפרייטע פיס, ווי א שווארצער פון דער וואנד אראבגעפאנגענער שאטען. מ'זעהט נאר ווי זיינע שטארקע צוקארטשעמע פלייצעס זייגען אין זיך טיעף און האס-טיג אריין א הייסען צוכארקעלמען אטהעם, וואס פייפט, גלייך עפעס א משונה/דיגע חיה וואלט ערגיץ געלעגען א צופלוטיגטע אין דער אומעטיגער ביינאכטיגער שטילקייט פון דער היטע און גע'נזוס'ט. דאס מ'ידעל, וואס איז אנגעלאפען די ערשטע, כאפט שנעל פון דער ערד די אראבגעפאלענע פארהאנג, טוליעט זיך איין אין איהר אין א טיעפען פינסטערען ווינקעל, פון וואגען זי שטעקט נאר קיים ארויס דעם צושויערטען קאפ און קוקט אויף די צוטומעלטע טוריסמען, וואס אין גרויס שרעק פאלען זיי פֿאָרעם אויפ'ן בעט ארויף. איינער לויפט פלוצלינג צוריק, כאפט ארויס א צר פלאקערט שטיק האלץ פונ'ם צוברענטען שייטער-הויפען, און הויבט אן צו פאכען דערמיט אין דער פינסטערניש.

ס'ווערט רויטליכער. ער ליעגט נאך אלץ ווי א צופלוטיגטער איבערגעקעהר-טער קרוג אויפ'ן שטרוי און אטהעמט שטיל. בעלויכמען מיט'ן רויטען פאקעל-שיין קוקט ער אויס, ווי ס'וואלט איהם עמיץ א דער'הרג'עמען ארויס-געשלעפט פון דער נאכט און בעהאלטען אונטער א לופטיג-צושפיגענע פייער-נעץ. די טוריסמען אליין בלייבען א קורצע וויילע ענטוועצטע שטעהן אויף זייערע ערטער, נישט וויסענדיג וואס איז דא עפעס אזוינס געשעהן. איינער בויגט זיך שטיל אראב צו איהם און קלאפט איהם פארזוכטיג אויף די פליצע:

— עי, מענש איינער דו! — פליסטערט ער ארויס מיט שרעק.
ער ענטפערט נישט, נאר גיעט א שטילען ציטער מיט'ן קערפער, אבער באלד דערנאך, ווי ער וואלט זיך פלוצלינג בערוהיגט, הויבט ער קיים און פאמעליך אן אויסצודרעהען דעם קאפ. דאס רויטע דערשוויצטע געזיכט פלאמט אויסגעלאסען, ווי אנגעגאסען מיט בלוט, אקעגען פאקעל. מ'זעהט בולט ווי ס'גלאצען דערפון ארויס א פאר אויסגעלאשענע, אין דיקע בלוטיגע אדערען פערוויקעלטע, אויגען. און קיים, ווי אונבעמערקט, פערציהט זיך עפעס, ווי א נעפעל פון ערגיץ, א פייכטער פער'הלומ'טער שטייכעל אויף זיינע רויטע פערברענטע ליפען, וואס הויבען זיך אן פאמעליך צו בעוועגען.

— ה—א—ס—ע—ר—

די טוריסטען פויגען זיך געשווינד איין איבער איהם, פרובען איהם לייכט פארין קאפ א ביסעל העכער ארויפצוהען אויפ'ן שטרוי.

— פרענגט איהם שנעלער וואסער! ער איז אין אהנמאכט.

— ס'מוז דאך דא ערגיין אין דער היטע זיין טרינק-וואסער.

אלע קוקען זיך אום. פלוצלינג בעמערקט אבער איינער דאס מיידעל, וואס קניולט זיך א ווייסע אינ'ם ווינקעל.

— אט איז דאס מיידעל, — זאגט ער אין דער שטיל און רופט זי מיט'ן פינגער.

זי מאכט זיך נישט זעהן, נאר פערטוליעט זיך אלץ מעהר, א צושרא-
קענע, אין דער פינסטערניש, מ'זעהט נאר ווי זי רייסט די פארהאנג

אויפ'ן נאקעטען לייב ארויף, גלייך זי וואלט זיך געוואלט אונטער איהר בעהאלטען.

פויזע.

— אין דער היטע מוז דאך דא ערגיין זיין טרינק-וואסער...

— נו, זוכט עס!

— וואו דען?

— אין דער פינסטער ערגיין-וואו...

זיי שמעהען נאך א וויילע און בעוועגען זיך ארום קראנקען. באלד אבער

צולאזען זיך א צוויי פון זיי איבער דער היטע, א קורצע צייט נישטערען זיי

ארום אין די ווינקעלעך לייכט און אויסגערגנט, רודערען מיט די פיס,

אדער הויבען ארום און צעווארפען דארט מיט א שטיל גערויש די פוילע

פערשפרייטע שטרוי-בונטען. אין דער פינסטער זעהט מען זיי נישט, בלויז

דאס פייער, וואס האלט ביים אויסגעהן, לייכט ארויס אין דער הויכע מיט

א שוואכען טריבען שיינן און זאפט זיך שטיל פלאמענווייז אינ'ם צוגליה-

טען אש.

דאס אונגעדולד פון די, וואס שמעהען ביים בעט, שטייגט נאך מעהר.

— האסט?

— ניין, ס'איז נישטא.

פויזע.

זיי זוכען ראש און אונרוהיג נאך א צייט ארום אין דער פינסטערניש.

פלוצלינג קומט איינער צו צום פענסטער און גיעט עס א מאך-אויף.

ס'בלאזט אריין א פריש קיהל ווינדמעל, מ'זעהט ווי אינ'ם וויטען בלויזען

אויסגעשטערענטען האריזאנט שווימען-ארום די שווארצע אונגעהויערע בער-

גער אין די קאלטע לופטיגע הימלען, פערצויגען ערטערווייז מיט לייכטע זילבערנע נעבלען. אין דרויסען אויפ'ן זעע הערט מען ווי עס גיסען זיך די ווייכע וואסער-פאליעס אין דער נאכט און לעשען זיך אזוי ווי שטילע מעלאנכאלישע אקארדען צווישען די פעלזען.

די שטומע היטע ווערט עפעס פלוצלינג ווי בעלעבט און מיטגעריסען פון די בלויע ביינאכטיגע פייזאזשען. דאס מיידעל הויבט זיך אן מיט די פינגער ארונטערצושטרייכען די האר און שלייכט ארויס שטיל און בערוהיגט פונ'ם ווינקעל. דער, וואס שטעהט ביים פענסטער, גיעט זיך מיט'ן האלבען קערפער טיעף א בויג ארויס, קוקט זיך אביסעל אום און נעהמט דעדען הויך און אפגעהאקט:

— צווישען די פעלזען ריזעלט א וואסערל... מזעהט אביעמער... פון דארטען שעפען זיי געוויס דאס וואסער...

באלד גיעט ער זיך צוריק א רוק אריין אינעוועניג, ווילענדיג צוקומען צו דער טהיר פון דער היטע. אבער אונגעמערקט גיעט דאס מיידעל שנעל א שוועב אדורך נעבען די וואנד און איידער ער קוקט זיך אום, שטעהט זי שוין ווידער אין דער פייכטער טונקעלקייט, א ווייסע, פֿמֿעט ענטבלויזטע, מיט לאנגע פונאנדערנעקעמטע האר און מיט פונאנדערנעשפרייטע הענד, גלייך זי וואלט מיט איהר קערפער וועלען פערשטעלען דעם וועג פאר די טהיר. מזעהט נאר ווי עס בלייכען זיך בולטער איהרע אויסגעשטעלטע נאקעטע פולע ברוסטען, און וויעגען זיך אויפגערענט.

— איהר געהט נישט, מיין הערר! — זאגט זי נאך א קורצער פויזע מיט א שטילער אויפגערענטער שטימע און שלאגט זיך אלץ פעסטער אן אויף דער טהיר.

ער בלייבט א רגע א צוטומעלטער שטעהן אויפ'ן ארט און קוקט זי אן מיט א פאר אפענע אויסגעלאצטע אויגען.

— איהר געהט נישט, מיין הערר! — און זי שטייפט אלץ מעהר אויס אין דער טונקעלקייט איהרע געקרייצטע נאקעטע ארעמס, ווי א ווילדער מעכט-פיגער צווישען וויסמע פעלזען-וואסערען געפאנגענער שוואן.

— איהר געהט נישט! ...

ס'טהועט עפעס אזוי מאדנע פון דער וויסער רויהער פינסטערניש ארויס די שטיצע געביטערישע שטימע פון דעם ווילדען בערג-מיידעל, וואס שטעהט אין איין העמד, ווי אן אויסגעבאדענע אין דער נאכט, און בעפעהלט, אז ער בלייבט פֿשוט א דערשראקענער שטעהן אויפ'ן ארט. אין א רגע ארום פליסטערט ער נאר שטיל און טרוקען ארויס:

— איהר מוזט דאך מיך אדורכלאזען, מיידעל... ס'ליעגט דאך דארט
א מענטש אין דער פינסטער, וואס כ'מו איהם פון דרויסען ברענגען
וואסער... —

— ס'איז נישטא קיין וואסער דרויסען אינ'ם טהאל... — ענטפערט זי
קים, אבער שוין מיט א שטילע נישט-זיכערע שטימע.

— וואס הייסט ס'איז נישטא, כ'האב דאך צווישען די פעלזען געזעהן
דעם קוואל? —

— יא... אבער איהר קאנט נישט אהין דארט.

— פארוואס?

זי קניילט זיך נאקעטערהייד איין אין דער טהור, גיעט שנעל ווי א געד
בונדענע א כאפ די הענד אהינטער און הויבענדיג אין דער הויך א צור
אטהעמטע דעם ווילדען, מיט לאנגע שווארצע האר, גלייך מיט ביי-
נאכטיגע וואסער-שטראמען אפגעגאסענעם קאפ, ענטפערט זי הארט:

— איהר וועט די קיה צוטרייבען, וואס הויערען איצטער אין די פעלזען,
אז איהר וועט אהין געהן נאך וואסער... איהר קאנט איצט נישט אהין
און די קיה צוטרייבען... —

— געהט שוין, ווער וועט אייך דארט טרייבען קיה, נאריש מיידעל... —

— לאזען זיי נאר הערען גלעקלעך איצטער אין דער נאכט, קומען זיי... —

זיי זענען נישט ווייט פון דאנען... —

— ווער?

— די פאסטוכער... זיי פאנגען פיש איצטער אינ'ם פינסטערען זעע... —

לאזען זיי נאר הערען די גלעקלעך, קומען זיי... —

— נו, קאנען זיי קומען. וואס ארט עס אייך... קאנען זיי קומען.

זי לאזט שעמעוודיג אראב דעם קאפ און ענטפערט שטיל:

— מיך א נאקעטע צווישען אייך... זיי וועלען דא אלע מיט מעסערס

צוטראגען... —

ער ענטפערט נישט. זי ציהט זיך ווידער אויס שטיל, ווי א בערוהיגטע,

אין דער טהור, פון וואנען מ'הערט נאר איהר הייסען אויפגערעגטען

אטהעם. אין דער היטע, וואס איז שוין דערווייל אינגאנצען ווי פעלדא-

שען געווארען און זיך אריינגעגאסען אין דער ווילדער פינסטערקייט פון

די שלאפעדיגע בערגער, הערט מען אלץ דייטליכער ווי עס קלומ'ט און

שווימט זיך דרויסען דער זעע אין זיין קאלטען וויסמען נאכט-געלעגער און

טרייבט ארום איבער זיך די נאסע קופעס פאליעס.

דער טוריסט שמעהט אלץ אזא פערצווייפעלטער אויף זיין ארט פאר דעם

שטאלצען רוהיגען בערג-מידעל. פון די איבריגע טוריסמען, וואס זענען
וועהרענד דער צייט פֿקעט ווי אויסגעגאנגען און אוועקגעקומען אין דער
טייער-פינסטערער היטע, האט מען נישט געהערט; קענטיג, אז זיי האבען
נישט פערנומען דאס רויגע שטילע געשפרעך צווישען מידעל מיטן טור-
ריסט, און אלץ אין דער פינסטער ערגיץ געזעסען צווישען שטרוי און
געווארט אויף איהם, ער זאל קומען פון דרויסען... אין דער שטילקייט
הערט מען נאר בלויז דאס וואסער, און אין ווינקעל, וואו עס האט גע-
ברענט דאס פייער, קוקט נאר איצטער צייטענווייז א פונק ארויס פונ'ם
בערגעל אש, ווי א גליה-ווערעמעל פון קאלטען ווינדטיגען טהאל פער-
בלאנדזשעט, און לעשט זיך גלייך.

א שפארע ווילע פערפליסט אזוי אינים טיעפען שוויגען, וועלכעס קיי-
נער רייסט נישט איבער, ווי אלעס וואלט דעם אטעהם אין זיך איינגע-
האלטען און אבגעווארט עפעס פון דער דרויסענדיגער בלויזער נאכט. ער
שטעהט נאך אביסעל און קוקט זי אן, דאן זאגט ער פלוצלינג, ווי
ס'וואלט גארנישט געווען:

— קאנט איהר מיך נישט ארויסלאזען, מידעל? — ס'ליעגט דאך א מענש
דארט אין דער פינסטער.

— ניין... — ענטפערט זי שטיל.

— ניין! — ווידערהאלט ער קוים און לאזט זיך פאמעליך, ווי אין קלום,
מיט שטילע לאנגזאמע טריט צוריק צום אפענעם פענסטער, פון וואנען
ס'בלויזעט אריין דער קאלטער צושטערענטער הימעל.

דאס מידעל קוקט איהם נאך נאך אביסעל, דאן לאזט זי זיך שטיל
אראב אויף די שוועל, ווי עפעס אן אויסטערליש ווייס געשטאלט, פער-
גראבט מיער איהר פֿנים צווישען איהרע נאקעטע אויפגעשטעלטע קניען.
בלויז די בונטען שווארצע האר איהרע הענגען צופלאסען אראב פון
איהר קאפ און גיסען זיך אריין אין דער פינסטערקייט.

ס'האט אין דער מינוט אלעס אויסגעקוקט ווי א פינסטער שטיל פערצוו-
בערט מערענען, אויסגעטרוימט אין דער גֿשקה פון א ווילדען שווארץ-
געפליגעלטען בערג-גייסט, וואס קומט איצטער דערשראקען אנצושוועבען
אין דער נאכט אריין ערגיץ פון די וויסע אויסגעשטארבענע אייז-פעלדער.
ער קוקט אריין דורכ'ן פענסטער, אדער פאכט מיט די פליגעל און טיפט
זיך מיט א ווילד געלעכטער אין וואסער. ער פאנגט ארויס פון דארט מיט
זיינע לאנגע שווארצע נעצען די שויס-ווייסע אין די קעמפעס ווילדע וואסער-
ליילען פערפלאנטערטע ים-מידעלעך, מיט וועלכע ער פליהט דערנאך שטיל אוועק.

ערגיך וואו אין זיינע קאלטע שמיל פערשנייעמע אייזלענדער, קושט זיי שמיל אין געפרוירען אויף די לעפען און דערצעהלט זיי מעשיות פונ'ם גע-
פעהרליכען עדעלווייס.

— לעבסטע דו מיין, פון דער וויסטער נאכט!
דער זעע שוימט זיך און לאכט אויסגעלאסען ארויס פון זיין קאלטען וויסטען
נאכט-געלעגער און דער טהאל וועהעט און ציטערט.

— לעבסטע דו מיין, כ'האב ליעב דייע שווארצע האר, וואס טריפען פון
וואסער.

— כ'האב ליעב דיין לייב, וואס איז קאלט און ווייס, ווי דער טויט אויף
די אייזפעלדער.

באלד גיעט א גרין צופלאסען פייערל שנעל און אונבעמערקט א בליץ אויף
אין דער טיעף פון דער היטע.

עמיץ פון די טוריסטען רייבט אן דארט א צינדעהלצעל.

די גאנצע היטע ווערט עפעס ווי צוריק בעלעפט און דורכגענעצט מיט
א פייכטען רויטליכען ליכט. עס ציטערען און טראגען זיך ארום, ווי בלוי-
טיגע געוועבען פון רויטע נאכט-שפיגען, די נישט-קלארע געשמאלטען פון
די זאכען אין דער היטע, וואס הויבען אן צומישטע זיך ארויסצווייזען פון
דער טונקעלקייט און ארויס זיך צו ריסעווען פון דארט, גלייך שאמען-טונקעלע
אילוואן-בילדער.

זוי ס'וואלט עפעס פלוצלינג אנגעהויבען ארויסצוואקסען אין דער טויטער
פערוויסטער היטע, בעווייזט זיך ווידער א צווייט פייער, א דריטס, און דאס
ליכטיגקייט ווערט פייכטער.

אינ'ם ווינקעל, וואו ס'שטעהט דאס בעט, זעהט מען קוים, ווי אין דער
שוואכער ליכטיגקייט הויבען זיך די טוריסטען אן צו בעוועגען מיט א שמיל
קוים דערהערט געפליסטער. באלד בעווייזט זיך דארט צווישען זיי נאך
א פייערל. עס הויבט זיך אן ארויסצודערנעהנטערן פון דער פינסטער-
ניש א וויטער קוים אנועהעוודיגער פאקעל-עהנליכער פלאקער פאר
א שווארצען סילוועט פון א קרעפטיגען פעסט-געבוטען מאנספערשויף,
וואס שילט זיך אויס פון דארט און קומט אן אלץ נעהנטער און
באקטער. דער פלאקער לעשט זיך אלע מאל ווי אנ'אויסגעברענטער,
נאר באלד בליהט-אויף אנ'אנדערער, וואס לייכט נאך העלער, און
שיפט זיך ארויס ווי א וויטער ליכטיגער וועג-ווייזער פאר דעם מעגש אין
דער טיעף פון דער פינסטערער היטע.

עמיצער פון די טוריסטען האט זיך דארטען אבגעריסען און אנגעהויבען

מיט א צינדעהלצעל זיך ארומצובלאנקען איבער דער פינסטערניש. נישט דאס מיידעל ביי דער טהיר, נישט דער טוריסט ביים פענסטער מאכען זיך ווי זיי בעמערקען איהם און בלייבען אליין, גלייך רויהע פער'פשוט'מע נאכט-סאטונען, אין זייערע פריהערדיגע פאזען. ער אירט אזוי א קורצע צייט ארום אין דער פינסטערניש מיטן שוואך צופלאקערטען פייערל, וואס ווארפט אויף איהם א מאדנעם בלאס-רויטען אבשיין, ווי ס'וואלט זיין גאנצען בלאנדזשענדען שווארצען סילועט בעטהויעט מיט עפעס א רויטען געהיימיספולען שמייכעל.

פלוצלינג דערזעהט ער פאר זיך דאס לופטיגע אפענע פענסטער. פארזיכטיג הויפט ער זיך אן צו שארען מיט זיין פייערל איבער די סעל בונטען שטרוי, וואס ליענען דא און דארט אין אביאונארדנונג צעווארפען איבער דער פארלאגע, שטעלט זיך אלע מאל אב צווישען זיי מיט א נישט-זיכערקייט און טרעט ווייטער פארזיכטיג, ווי אביאונאמער פערבלאנדזשער טער וואסער-מענש איבער טייטע פאליעס...

אט איז ער שוין ביים פענסטער. ס'פיהלט זיך דער קיהלער וויסער הויך פון דרויסען. דאס צינדעהלצעל געהט איהם אויס, ער צינדט אן א צווייטס און וועהט דערמיט שטיל ארום זיך אין דער פינסטערניש, ווי אביאלטער אבגעריסענער נאכט-צויפערער, א גאלדענעם קרייז. ער שארט נאך מיט די פיס אביסעל ארום אינ'ם שטרוי, ווי ער וואלט זיך געוואלט ארויספלאנטערן פון דארט.

ס'איז א וויילע שטיל. מ'הערט בלויז דאס וואסער.

פלוצלינג דערזעהט ער דעם, וואס ביים פענסטער.

ער גיעט א דערשראקענער א ציטער אויף זיין ארט, גיעט שנעל א רייב-אן א פריש פייערל און טרעט אליין דערמיט, ווי מיט א רויט אנגעצינדען נאכט-בלומעל, צו צו איהם. פלוצלינג גיעט ער איהם א כאפ-אן פאר די האנד און איידער יענער קוקט זיך אום, בויגט ער זיך אריבער איבער איהם און דריקט איהם פעסט מיט ביידע הענד דעם קאפ ארויס אין דער נאכט אריין, ארויספלאצענדיג מיט א ווילד הילכיג געלעכטער:

— הי, הי, הי!...

די שטילע טיעפע פינסטערניש אין טהאל נעבען פענסטער ענטפערט אב מיט אנ'עכא, גלייך עס וואלט פלוצלינג דורכגעשוידערט געווארען מיט א ווילד טייוולאניש לאכען פון עפעס, וואס פריהרט און שווימט זיך. ווי א געמיש פון הילע טייטען-גלאקען ערגיץ אין וויסע פעראומערטע געכט און א קראקען פון מ'קנות דערשראקענע גרויע סאוועס אין זייערע

צופילטע נעסטען ביי א שווארצען צופאליעשען זעע... - אינעוועניג אין דער היטע הערט מען נאר אויף א מאמענט עפעס א שטיל גערודער, ווי עס זאל זיך דארט האבען עמיץ דערשראקען, נאר ס'ווערט אין דער שטיל דערשיטיקט. בלויז דער ארויסגעבויענער פון פענסטער אמפערט זיך נאך מיט א קאנוואלסיווער צושראקענקייט אין די קרעפטיגע ארעמס פון זיין אנפאלער.

נאר יענער לאזט איהם פאלד אב. ער גיעט זיך מיט די גאנצע קראפט א ריס-ארויס פון איהם און בלייבט א טיעף צואטהעמטער שטעהן פאר איהם, דער קאפ צושיבערט און מיט ביידע הענד אונטערווילעכס פעסט אנגעקלאמערט אן דעם קוואטיר פון פענסטער, ארויסשטעלענדיג אזוי ארומעט זיין ברוסט, ווי ווילענדיג זיך בעשיצען. יענער שטעהט שוין אבער אביסעל ווייטער אריינגערוקט אין דער פינסטער אריין, ווי א קאלט צושטייבעלמער שאטען, און גיעט זיך נישט קיין ריהר.

ס'פערגעהט אזוי א קליינע וויילע אין טיעפער שטילקייט, ביז ער בערוד-הגט זיך און לאזט פאמעלך, ווי נישט-זיכער, די הענד אב פון קוואטיר, בריגט זיך ביזאכט אויס אין דער היטע אריין, זיך בעמיהענדיג צו בעטראכטען דעם שווארצען אונבעקאנטען, וואס טרעט ביסלעכווייז אב אין זיין ווינקעל. נאר פאלד הויפט יענער זיך צוריק אן צו דערנעהנטערן און עפעס בליהט פלוצלינג ארויס פון זיינע הענד.

ס'האט זיך דארט ווידער אנגעצינדען א פייערל.

אין דער היטע ווערט קוים עטוואס רויטליכער. יענער דערנעהנטערט זיך אליין בעטהויעט פונ'ם פייערל. איצטער האט ער איהם דערקענט. ער לויפט צו צו איהם א צושיבערטער און כאפט איהם אן פאר דער האנד:

- ביסטו דאס? גרויסער גאט איינער! כ'האב דאך געמיינט זיי זענען דא אונז אלע בעפאלען.

- ווער האט דען געזאלט בעפאלען? - ענטפערט יענער שטיל און שמעלט זיך אב פאר איהם א דערשראקענער.

- וואס הייסט ווער? די פאסטוכער...

- פארוואס דען?...

ער ענטפערט נישט, נאר שלעפט איהם שנעל ביי דער האנד צו צום פענסטער, ווי ער וואלט מ'זא האבען דאס צו פערטרויען דא פאר עמיר-צען, וואס מ'זעהט איהם נישט, דאן פליסטערט ער ארויס צו איהם שטיל און אונרוהיג:

— מ'האט דאס מיידעל צופיעל צורייצט ... ס'איז זייערס א מיידעל, וואס זיי האלטען ביי זיך דא אין דער וויסמעניש ... ס'אר'א בעסטע... א געפעהרליך שפיעל אנצוהויבען מיט אזא ווילדע באנדע פאסטוכער ...

— וואס האט מען איהר דען געמעהן?

— קומען ביינאכט אין א היטע און ארומטרייבען זיך מיט א נאקעט מיידעל... מיר זענען דאך פרעמדע דא אין די בערג... איצטער זיצט זי און היט זיי אב... ס'איז א געפעהרליכע באנדע... איהר קענט זיי נישט דא, די רויהע היציגע יונגען... אהא!

פויזע. יענער ענטפערט נישט, נאר שטעקט ביידע הענד אריין אין די טאשען, פייפט שטיל ווי א וואולער יונג און קוקט זיך ארום אין דער פינסטערער היטע, באלד דערויף בויגט ער זיך צו צו איהם און שעפטשעט, זוי ער וואלט זיך געהיטען:

— וואו האסטו זי דען?

— זי זיצט דארט אויף דער שוועל נעפען די טהור... א צוהיטע אינגאנ-צען און די האר צולאזען ווי א מ'בשפה און ווארט אויף זיי... ווער ווייס וואס זי וויל? ס'א געפעהרליכע באנדע...

— געה שוין!

— נעהם עס נישט אזוי לייכט... צו קומען אין די בערג און צו כאפען א מעסער פון עמיצען פאר א מיידעל עפעס... און דא איז די נאכט וויסט און די געגענד ארום און ארום איז ווילד און פערלאזען... קיין שפור פון א מענשליך לעפען אין ערגיין... בלויז וואסער און פעלזען... וואסער און פעלזען... פאסטוכער פיטערען ארום זייערע סטארעס צווישען די נאקעטע בערג... האלטען דא אויס זייערס א מיידעל... הויבט איהר אן מיט אזא מיידעל זייערס, ווערט עס דיר א געפעהרליך פאלק...

— נו, אזוי געפעהרליך איז עס נאך נישט. זאג מיר בעסער, וואס מאכט עפעס אונזער קראנקער?

— דער טייוועל וועט איהם נישט נעהמען. פאר אביסעל פלירט האט זי איהם שיער דערווארגען. ער האט זי נאר געוואלט קושען, זאגט ער, א גלעט טהון. זי איז דאך ווירקליך רייצענד און וואונדער-שען, אט דאס קליינע בערג-מיידעל, און דא נא דיר אזא בעשיידענהייט!

— זיי זענען אלע דא אזוי אין די בערג. רייצען און וואקסען איבער די גע-פעהרליכסטע אפגורנדען אראב, ווייס און נאקעט ווי דער דעלווייס און גלעטען זיך אוועק נאר יענע, וואס קומען ווי די אדלערס צו פליהען צו זיי, אדער קומען איבער די פינסטערסטע שלוכטען זיך צוצושיפען צו זייערע ווענד און

— גאט מיין גרויסער! גאט מיין גרויסער! — פליסטערט ער ארויס מיט ציטערדיגע פערביסענע צייהן און מיט א שטילער איינגעהאלטענער שרעק אין דער נאכט אריין, אזוי שטיל, ווי עס וואלט דאס ווארט אויסגעטהויעט פון איהם בלויז ווי א פינסטערער הויך, און בויגט זיך אלץ שטארקער איבער'ן קוואטיר מיט'ן פֿנים אראב צום זעע, גלייך ער וואלט זיך וועלען איינקוקען. זיין ווילד-צושראקען פֿנים, שפיענגלען דארט אין דעם געדעהרליכען וואסער-פעלד, וואס לאכט און לויערט שווארץ אין טהאל דרויסען; דערען, וואס עס דערצעהלען און שפינען דארט, זיך וויעגענדיג אין זייער שוימיג נאכט-געלענער צווישען די פאליעס, די נאסע פינסטערע וואסער-טעכטער. דער אנדערער, וואס שמעהט נעפען איהם, גיעט איהם געשווינד א כאפאן פארן ארבעל, ציהט איהם האסטיג צו צו זיך, און מורמעלט שטיל ווי פאר זיך:

— מענטש, בויג זיך נישט אזוי ארויס, ביסט דאך שוין פאלד אין וואסער!
 ער גיעט א בייזען ברום און ציהט זיך צוריק אריין. דער אנדערער לעגט איהם אבער לייכט די האנד ארויף אויפ'ן אקסעל און שטיל שמייעלדיג זאגט ער:

— פונדעסטוועגען איז עס גארנישט, נארישער יונג איינער, ס'איז גאר-נישט...

— וואס זאל עס דען זיין? — ברומט יענער ביזן.
 — וואס ווייס איך?... זיי כאפען דרויסען פיש, די באנדע... בעהאלטען זיך מיט די ווענדקעס אין דער פינסטער צווישען די גרעזער און כאפען פיש... גאלדענע פיש... האסט שוין געזעהן א מאל ווי שטיל מ'ציהט מיט אן אנאגעל ביינאכט ארויס פון וואסער גאלדענע פיש?... ווי זיי ציטער-דען אין דער פינסטער, ווי זיי קוקען אויס?... ווי קליינע גאלדענע וואסער-מידלעך, ווי פרינצעסינס, אז זיי טאנצען, פערשלייערטע אין א קאלט געזעפ פון גאלד דאס זונען-ליעד אין אלטען שלאס אונטען ביים גרינעס בייזען וואסער-קעניג, וואס איז בלינד און האט נאך קיינמאל די זון נישט געזעהן... און זיי שפאצירען זיך איצטער ארום פער'קלזמ'טע אין די קיהלע שווארץ-צושטראמטע אלעען פון וואסער און ווארטען אויף די, וואס זיי ליעפען...

דער, וואס ביים פענסטער, שווייגט, ווי ער וואלט עס נישט געהערט, בייסט זיך אויפגערעגט די נעגעל און קוקט ארויס צום זעע.

— דיך שרעקט דאס מידעל, וואס איז נאקעט, האט לאנגע וואונדערשענע האר און זיצט פאר די טהור; דיך שרעקען די פאסטוכער, וואס ליעפען זי,

זיצען ערגיץ אינצטער ביינאכט אויף א ברעג צווישען די גרענער מיט די פיס איינגעטינקט אין וואסער, פייפען צו איהר אויף הוילע שווארצע פייפלעך זייערע ווילדע ראמאנסען און שלייפען מעסערס פאר אונזערט-וועגען...

— אהא!

— ס'איז הערליך צו פאנגען ערגיץ פון א גרינער וויסטער הייל ארויס און צו ליעבען שטיל ביינאכט א מיידעל, וואס דאס לייב איהרס איז ווייס, ווי א בונט פון פרישע אבגעשניטענע ליליען, ווילד און פערפיהרעריש ווייס... און צו קושען זי מיט פערמאכטע אויגען אויפ'ן האלז, דעמאלט ווען אויף אלע פעלזען שטעהען איהרע ווילדע געליעפטע, רופען זי אויף זייערע הוילע שווארצע פייפלעך און ווארפען, ווי פישערס ביי א שווארצען טייך, אין דער נאכט אריין זייערע לאנגע פינסטערע צארט-געוועפטע געצען, וואו אהין זי זאל פעראירען... ווילסטו זי? וועלען מיר ביי די האר געהמען דאס נאקעטע וואונדערשענע מיידעל... ווי א פרישע, ערגיץ פון א בלויען ים-שפיגעל אבגעשוויממע, וואסער-קעניגין, וועלען מיר זי א געבונדענע אין א געפלעכט פון וואסער-בלומען געהמען מיט זיך ערגיץ אין די בערג...

— אהא!

— אין די בערג! דארט הויך צווישען די שווארצע געפעהרליכע אבגרוני דען, איבער וועלכע ס'שמייכעלט און זילבערט זיך דאס שטילע זיסע לאנד פון עדעלווייס, ווי עמיצינס אברה... הויפענווייז וועלען מיר עס רייסען, אויפ'ן שטילען ווייסען שויס פון טויט וועלען מיר בעמען דאס בעט פון אונזער ליעבע... ווילסטו זי?

— הי, הי, הי! — שמייכעלט זיין צוהערער מיט א מיאוס'ען קאמישען טאן אין זיך אריין, ווי ער וואלט זיך געשטיקט פון צופריעדענהייט, רייבט זיך אין די הענד און קוקט אין דער נאכט אריין דורכ'ן פענסטער. ער ווידער הוקט זיך פאמעליך אוועק אין א זייט, און א ביסעל אנ'אויפגערגמער פון רעדען ווישט ער זיך דעם שטערן און אטהעמט האסטיג. ס'דויערט א שפארע וויילע די אנגעשמרענגטע שטילקייט. נאר פלוצלינג, ווי ער וואלט זיך עפעס דערמאהנט, בויגט ער זיך צו צו איהם און צופט איהם פאר'ן ארבעל.

יענער דרעהט זיך שנעל אויס.

— הער נאר דו, וואס טהוען דארט אונזערע? — פרעגט ער איהם מיט א שטילען טרוקענעם טאן.

— וואס זאלען זיי דען טהון? — ענטפערט יענער ווי פלוצלינג איבער-
געריסען.

— המ... גארנישט.

פויגע.

— כ'מין ס'איז דארט אזוי שמיל עפעס, ווי זיי וואלטען אלע געווען אויס-
געשטארבען.

— ס'איז פינסטער, שוויגען זיי אדער דרימלען דארט צווישען די בונטען
שטרוי. קעגען וואס דען?

— כ'מין, קעגען מיידעל.

— קעגען מיידעל?

— יא, קעגען מיידעל. ווער וויסט צי זי זיצט נאך דארט אויף די שוועל.
האט זי זיך נישט א מאל שטילערהייך ארויסגעגנבעט פון דער היטע און
אהין געלאפען נאך זיי צום וואסער, וואו זיי פאנגען פיש? ...

— הי, הי, חי! — לאכט יענער גערוועזן מיט שטייגענדיגער אונרוה — צום
וואסער? זי? א נאקעטע?

ער ענטפערט נישט, נאר מאכט שמיל אויף די שפיץ-געגעל א פאר טריט
ווייטער, לעגט פאמעליך די האנד-פלאך צו צום אויער און הערט זיך א
קליינע וויילע אויפמערקזאם צו צו דער טיעף פינסטערער, בלויז מ'זען
געהימניספולען וואסער-געפליסטער דורכגעשוידערטער היטע.

א קליינע וויילע פערפליסט אין טיעפער שטילקייט, וועלכע קיינער רייסט
נישט איבער. בלויז דאס וואסער דרויסען אינ'ם זעע טרייבט פארביי זיינע
פאליעס פאר'ן פענסטער, ווי א בייזער וויסער קעניג, טרוימט און ווארפט
זיך אין זיין בעט און דער קיהלער ווינד וועהעט מיט די גרעזער. פלוצלינג
דערהערט זיך אבער ווייט ערגיץ אין דער פינסטערער היטע א גערודער,
זוי עמיצער וואלט אן אנטלאפענער און געיאגטער אין וויסען טהאל דרויסען
ערגיץ אריינגעריסען זיך פון אונטער דער ערד אין דער היטע אריין, ווי א
מילדווארק, און אנגעהויבען אין איהר זיך צו נישטערן און צו גראבען,
גלייך ער וואלט דארט בלינד און צעוואטהיגט געזוכט א בעהעלטעניש אין
די שטילע צעווארפענע בונטען שטרוי, וואס הויבען און ריסעווען זיך פאליעס-
ווייז שווארצע איבער דער ערד. באלד בעווייזט זיך צווישען זיי ערגיץ ווייט
א פייערל, ווי א פאקעל פון א שווארץ טרויער-שיפעל איבער פינסטערע
געשטארבענע וואסערען.

די צוויי מענשען ביים פענסטער געבען אינסטינקטיוו, ווי פאר שרעק, א
שערונג-צו איינער צום אנדערען און כאפען זיך אן פאר די הענד. דאס

גערודער צעוואקסט זיך דערווייל וואס א טאל שטארקער אין דער פינסטער-
 ניש, ווי ס'וואלט זיך פֿסדר דארט אין אויפגעריסען אין דער נאכט און
 עפעס אריינגעלאזט. באלד הערט מען שוין דייטליכער ווי ס'פלאנטערען זיך
 הארט ארום צווישען שטרוי צעווארפענע טריט פון מענשען און טרוקענע
 אפגעריסענע שטימען וועקען זיך ארויס פון דער פינסטערקייט און רופען זיך
 דארט איינער דעם אנדערען. באלד טהויען אויף און שווימען ארויס איינס
 נאך ס'אנדערע עפעס נישט-קלארע סילוועסען. צוויי טונקעלע קוים אנווע-
 העוודיגע געשטאלטען פון מענשען קומען אן נישט-זיכער פון דער היטע,
 בלייבען אלע מאל שטעהן און קוקען זיך אום, ווי זיי וואלטען דא עפעס
 מיט שווארצע אויסגעגאנגענע ליכט געזוכט אין דער טונקעלקייט.

דער אונטערשטעליג-געבליבענער דערנעהנטערט זיך פארזיכטיג און שטיל
 צו דעם צווייטען, וואס געהט פאר איהם, לעגט איהם די האנד אויף דער
 פלייצע און זאגט מיט א נירדיגע צופליסטערטע שטימע, זיך צופריגענדיג צו
 איהם:

— מ'וואלט בעדארפט אנצינדען א לאמטער.

— וואלט מען זיי נישט בעדארפט זוכען אין דרויסען ערגיץ?

— האבען זיי זיך פערבלאנדזשעט ערגיץ אין וואלד? די היטע שטעהט דאך
 א נאקעטע און אליין ביים זעע.

— זי איז אצונד אויסגעלאשען. מ'קאן זי אין א פינסטערער נאכט לייכט
 פערטוישען פאר א פעלז.

— נו וואס וועט זיין? וועסט דאך דא נישט א גאנצע נאכט פערברענגען
 אויפ'ן שטרוי אינ'ם פינסטערען לאך אהן פייער און ווארטען אויפ'ן
 טאג...

דער צווייטער ענטפערט גארנישט, נאר ציהט מיט די פלייצעס, ווי ער
 וואלט זיך קיין ראט נישט געקאנט געבען.

דערווייל הויבען זיך פלוצלינג אן צו דערנעהנטערן יענע פון פענסטער.
 זיי טרעטען אפיסעל איינגעבויען איינער נעבען אנדערען, שטיל און פאר-
 זיכטיג, מיט אנגעשמרענגטע פעסט-אויסגעשטרעקטע הענד, ווי זיי וואלטען
 געקראכען און, ווי שווארצע אנגעשראקענע אפען, זיך געקלאמערט צווי-
 שען א פערפלאנטערניש פון צודרעהטע קרעמפפיגע צווייגען, וואס וואקסען
 און טינקען זיך נישט-אנועהוודיג אין דער טריבער וויסטער נאכט... נאך
 א קורצער וויילע קומען זיי ארויס געהנטער מיט שטילע פער-גנב'עמע טריט,
 ווי ווילענדיג אנפאלען מיט אמאל, מיט'ן גאנצען אימפעט. פלוצלינג גיעט

דך אבער איינער פון זיי א כאפ צוריק, ווי א דערשטאכענער, און פלאצט ארויס אין א הויך פרעהליך געלעכטער:

— הא, הא, חא!... אט האסטו דיר!... ס'זענען דאך גאר אונזערע!...
— אונזערע?

— זעהסט דען נישט, אז ס'זענען אונזערע? — לאכט ער און פרובט זיך ארויסצורייסען פון יענעם, וואס האט איהם דערווייל אנגעכאפט פאר דער האנד. די צוויי טוריסטען זענען שוין אבער געהאט אנגעלאפען צו זיי, געמאכט מיט די הענד און, ווי אנגע'שפור'טע, אנגעהאלטען איינער דעם צווייטען און זיך געוואקעלט פון לאכען:

— הא, הא, חא! אט זענען זיי דאך! און מיר האבען געמיינט גאט ווייס וואס...
— וואס דען?

— מיר האבען געמיינט איהר זענט פערבלאנדזשעט דרויסען ערגיץ אין דער וויסעניש. צווישען פינסטערען גראז איצטער איז לייכט זיך ערגיץ צו פער-קריכען און אריינצופאלען אינים זעע. וואסערען נארען לייכט אריין צו זיך ביינאכט.

— נארישקייטען. מיר זענען פארזיכטיג.

— וואו זענט איהר דען געווען?

— ביים פענסטער.

פויזע.

ס'איז א וויילע א מאדנע שטילקייט, ווי ס'וואלט דא ערגיץ אין דער פינסטערניש זיך ווייטער געזוכט און געוועבט דער איבערגעריסענער פאדים פון זייער געשפרעך. ענדליך גיעט זיך איינער פון זיי א רוף-אן:

— איהר קלערט זיך נאך לאנג ארומצוואלגען אין דער דאוויגער היטע?

— איהר ווילט דען שוין אין די בערג? — זאגט שטיל אן אנדערער.

— נו, געוויס אין די בערג, איהר וועט דאך דא נישט בלייבען.

— כ'מיין, ס'איז נאך צו-פינסטער.

— ע, מיר וועלען שוין טרעפען... איידער ס'וועלען זיין אבגורנדען, וועט שוין אנהויבען צו טאגען אין די הויכענישען...

— אויפ'ן ערגסטען פאל קאנען מיר מיטגעהמען פאקעלען.

— ס'איז א קיהלע ווינדטיגע נאכט...

— ווערען מיר נישט טרעפען קיין געבלען?

— כ'מיין, אז נישט.

אלע לאזען זיך שטיל מיט פוילע אומעטיגע טריט אוועק איינער נאכ'ן אנדערען טיעפער אין דער פינסטערער היטע אריון, פון וואנען מ'הערט נאר א קורצע צייט, ווי עס בעוועגט און רודערט זיך דארט עפעס. באלד שווימט ווידער ארויס פון דער שטילקייט א קליינע פערדיינזאמטע קאראוואנע, ווי דורך דער נאכט אדורכגעוואנדערט. זי שפאנען שטיל אין דער פינסטער דורך די היטע, מיט לאנגע הויכע בערג-שטעקענעס, זוכענדיג ערגין אג'ארויסגאנג.

נעפען שוועל פאר דער טהור זיצט נאך אין דער פריהערדיגער פאזע דאס מיידעל. פון דער פינסטער בלייבט זי זיך ארויס נאך א פרישערע און וויסערע. זי שלאפט דארט שטיל און רהיג מיט דעם קאפ טיעף פער-גראפען צווישען די קניע. בלויז די האר גיסען זיך איהר מיעד צוריד סענע שטראמענווייז אראב איבער'ן האלז און דאס לייב איהרס אטהעמט קאלט און שוואך אונטער'ן לויזען לייכטען העמד, ווי ס'אטהעמט אין א גרויען שטיל צוגאסענעס וועלען-שום א ווייס פערליעפט וואסער מיידעל ערגין אין וויסע פערשאלטענע פעלוען-טייכען...

די טוריסטען שלייכען פאמעליך פאר איהר איינציגווייז ארויך דורך דער שטיל געעפענטער טהור, פון וואנען ס'גייעט פלוצלינג א בלאז אריון א קיהלע פרישקייט, וואס בעהויבט און בעזאפטויגט נאך מעהר די ווילדע האלבי-נאקעטע סטאטוע פון בערג-מיידעל, ווי זי זיצט איצטער ערגין אין דער פינסטער אין אג'איינזאמער היטע ביי א שווארצען שוימיגען זעע צווישען וויסע בערגער און טרוימט.

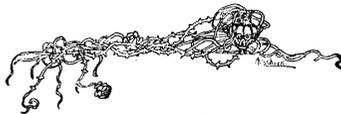
דער לעצטער פון די וואנדערער - די הויכע סענטימענטאלע פיגור איינגע-הילט אינים לאנגען צופאליעמען מאנטעל, - שטעלט זיך נאך ביי איהר אב, לעגט שטיל ארויף זיין האנד אויף איהרע שווארצע צולאזענע האר און גייעט זיי א גלעט.

זי גייעט א ציטער.

— ווי היסט איהר ? — פרעגט ער שטיל און גלעט זי פאר'ן דאלז.

— צואזע... - פליסטערט זי שלעפעריג קוים ארויס ווי פון טרוים.

— לואיזע! ווי ליעב איך אייך, לואיזע! ווי שען זענט איהר!

... דער זענע הויכט, לאכט ווייס ארויס פון זיין געלעגער און רופט:

— פלייך! פלייך!

נאקעמע פרישע וואסער-מיידלעך טויכען לייכט ארויס, ווי שטיקער שוים, פון די שווארצע צוריסענע פאליעס, שווימען און טרייבען זיך ארום קופעס-ווייז אין דער פינסטער איבערין וואסער. מ'זאגט וואסער-גייסטער שטעקען זאט ארויס פון זייערע נעסמען פלאמשיגע מיט גראז בעוואקסענע קעפ, ווי גרינע פרעש, לאכען פרעך און רופען:

— פלייך! פלייך!

וואסער-מיידלעך ווערען געבוירען און באדען זיך אין ווירוואר פון שווארצע צעוילדעטע שטראמען, יאגען און מינקען זיך איינע אין די אנדערעם שא-טען און צולאזען, ווי נעוויקסען זייערע ווארצלען, גאלדענע צעפ אויפ'ן וואסער... בונטען ווייסע נאקעמע הענד שטעקען זיך צעווארפען פון די פינסטערע פאליעס ארויס, ווי שטיל צעוויגעטע קעמפעס פון וואסער-ליליען, וואס רוישען און בעוועגען זיך אויפ'ן שווארצען זעע פון ווינד געטריעבען...

— פלייך! פלייך!

פון די אבגורנדען רופט דער שטילער טויט און עס שמשירען צייהן און לאכען שרעקליך די גייסטער, פאמטשען צופריעדען מיט זייערע לאנגע דארע הענד אויפ'ן וואסער-שפיגעל און פאנגען ווייסע פרישע קערפערס פון פערליעפטע אין פאליעס פערדרימעלטע וואסער-מיידלעך, מינקען זיך שטיל אראב מיט זיי, ווי זומפיגע פערגאסענע אינזלען, ערגיין-וואו אין טיעפען וואסער-לאנד, ליעבען זיי ערגיין-וואו אין שווארצען וואסער-לאנד, אויף געלעגערס פון חילדע צופוילטע גרעזער...

— פלייך! פלייך!

גיסט זיך עס דאס וואסער אין דער פינסטער און פליסטערט ווייס ארום די פעלזען. שווארצע טויטע הארפעס הענגען דארט אראב, ווי אויסגעטריקענטע דערנער, פון די ברעגעס, און ס'ווארפט דער זעע זיינע שענע, טיט-

מיידלעך", ווי לעבעדיגע פאליעס, אויף די פעלזען ארויף. ס'פאטשען ווייסע טויט-פלינגעל דארט, א ווילדער טויטען-טאנג געהט ווי א שניי-שמורס אין דער נאכט, שטיקער שוים רייסען זיך, ווי בליטהען, פון די וואסערען ארויס אויף די הארפעס און עם געהט דאס טויטען-ליעד.

— פלייך! פלייך!

שווימט זיך עם א ווייסער טאנג ביינאכט אויפ'ן וואסער:

— קוש דעם טויט, קוש דעם טויט!

דער זעע ברויזט ארום ביינאכט אין זיין בעט אין די טהאלען און רופט:

— קוש דעם טויט, קוש דעם טויט!

*

זען זיי זענען ארויסגעקומען דרויסען פאר דער היטע, איז נאך געווען פינסטער. דער הימעל, פון א טונקעלע בלוי-געפרוירענע קאליעה ציטערט נאך דערשראקען, געדיכט אויסגעבלהט מיט שמערץ. ער גיסט זיך אין דער הויך, א קאלטער קלאר-דורכזיכטיגער, ערטערווייז בלויז מיט וואלקענדלעך, ווי א מיט לייכטע זילבער-פאליעס זורנגעשווימטער ים, איבער די שטילע פון עמיצענס ווארט אין די פינסטערע הארזאנטען אפגעשטאנענע שווארצע מעכטיגע בערגער, שטיקער פון ערגיץ-וואו אפגעריסענע כאאסען... אונטען אין טהאל, וואו די היטע שפיגעלט זיך שוין ווי א גרויסער נעבען ברעג צעוואקסענער פעלז אין די פינסטערע וואסערען פון זעע, איז אויך שטיל. בלויז קופעס טרוקענע ווילדע גרעזער פאליען זיך נעבען די ברעגעס, ווי איינגעדרימעלטע אונטער א לייכטען קיהלען ווינד. פון ווייטען, וואו ס'גלאנץ צען ווילד ארויס די שווארצע צושטראמטע וואסער-פעלדער, בליצען אלע מאל אויף פון די ווייכע צוטאנצטע פאליעס ווייסע בונטען שוים, ווי א ווייס שטיליש געלעכטער פון נאקעטע ים-מקשפות וואלט זיך ביינאכט דארט חייט ארומגעטראגען איבער'ן וואסער און צוריק פערשוואונדען געווארען מיט זיי ערגיץ-וואו אין זייערע ווייסע וואסער-היילען—זלבערנע דורך שוואר-נען דערטרונקענע שיפלעך, וואס די אפגונדען שפייען צוריק אויס אויף זייער שפיגעל.

די טורייסטען, אנגעגורט מיט רוק-זעק, בלייבען אויף זייערע שטעקענעס אנגע-לעהנט שטעהן אויפ'ן קיהלען ברעג פאר דער היטע און קוקען זיך אום, הי א פערבלאנקעטע קופע שווארצע פעלזען-בעשעפטיגען, וואס זוכען אין דער דאזיגער טויטער נאכט-ווייסעניש א וועג, וואוהין זיך צולאזען. קיינער צווישען זיי רעדט קיין ווארט נישט ארויס, ווי נישט ווילענדיג איבערריי-

סען דא עפעס, וואס פליסטערט געהיימניספול און וועבט זיך שווארץ ארום זיי אין דער וויסטער שרעקליכער בערג-פינסטערקייט, אין וועלכער מ'הערט גארנישט, נאר בלויז דאס גיסען און זאט גערייזטע ווארפען-זיך פון די שווארצע שווערע וואסערען ארום די ווילדע נאקעטע פעלזען ביים ברעג. עמיץ שיפט זיך לייכט אויף א שווארצען זעגעל ארום אין די לופטען און מיט א ווילדען שמייכעל ווארפט ער נעצען אריין אין דער נאכט. הינטער עמיצענס מאנטעל בעהאלטען וויענט זיך שטיל א פערלאפען אנגע- צינדען לאמטערל, ווי א רויטער צופלאטערטער אין א שטייג געפאנגענער שמעטערלינג.

א קליינע ווילע שמעהען זיי אזוי אויפ'ן ארט. באלד אבער, ווי געשריעבען פון דאנען, ריהרט זיך שוין די קליינע פער-אינזאמטע קאראוואנע. זיי לאזען זיך, שפאנענדיג אויף די הויכע שמעקענעם, טריט ביי טריט אריין צווישען די פעלזען, וואס הויבען זיך אויף דא און דארט אין דער פינסטערניש, ווי צווישען אויסגעלאשענע רעזידענצען. ווארניש-וואו אטהעמט זיך נאך אויס פון די הויכע א הוילער אויסגעטריקענער סילועט פון א בוים, ווי א נאקעטער איבערגעשראקענער סקעלעט, וואס איז ביינאכט אין דער שטיל ארויסגעקראכען פון זיין הייל דארט ערגיין אונטער די צעווארפענע שלעסער, זוכט עפעס וואס און הערט זיך איין אין דעם ווייטען געהיימניספולען רו- שען פונ'ם זעע. ערשטרווייז גלאנצען נאך ארויס קליינע וואסערלעך פון די ווילדע צוטרעטענע גרעזער, וואס וואקסען און וועהען זיך שווארץ אויפ'ן וועג.

ערגיין רייסט זיך פאר זיי אב פון א בוים א ווילדע סאווע און אנטלויפט. אין דער פינסטערער שטילקייט טרעטען די טוריסמען אלץ ווייטער אריין צווישען די פעלזען. זיי געהען צעווארפענערהייד, מיט די לאנגע שמעקע- נעם, איינער נאכ'ן אנדערען צווישען די וויסטע שטיינער, ווי זיי וואלטען דא ערגיין זייער היים געהאט און זוכען צווישען די הויכע זיך א וועג אהין. בלויז דאס קליינע צעווינגטע לאמטערל הינטער איינעם מאנטעל לייכט קוים פויל אפער. ווי א געל נאכט-וואנדלעריש טהאל-בלומעל, וואס פליהט זיי נאך, בעטהויעט עס דא און דארט א שטיקעל ארויסגעשטארטען פעלז, גלייך עס וואלט זיך צו זיי אין דער פינסטערניש רויט ארויסגעשמייכעלעט און אריינגענארט ווייטער אין די שווארצע היילען. ס'איז שטיל. מ'הערט בלויז ווי אין דער ווייטער ווינדטיגער פינסטערקייט וואלטען מ'חנות געשפענעטער ארומגעפלויען און מיט האנד-פעזעווענגען געלאשען דאס ווייסע ווילדע געלעכטער אין וואסער.

די טריט פון די פרעמדע טוריסמען צווישען שווארצען זאפטיגען גראז רייסען זיך ווייטער און ווייטער אריין אינעם פינסטערען טהאל, וואס ווערט אליין ווייטער און אויסגעשטארבענער. שטיקער אפגעבראכענע פעלזען וואלגענען זיך נאר ארום אין ביידע זייטען וועג, ווי צוריסענע אין דער נאכט צעווארפענע פרואים, נאך א שרעקליכען בלוטיגען קאמפף איבערגעבליבענע אויפ'ן רויב-פעלד. טייל - ווי זיי וואלטען נאך געלעבט און קיים געאטהעמט, טייל - קרעמפפיג פערגראפענע אין דער ערד, מיט אויפגעריסענע אין שווארצען שוים פערגאסענע טיילער, וואס רייסען זיך און צאיען זיך אויף זיי.

די טוריסמען האבען אליין ווייטער פארזיכטיג און אנגעשראקען געשפרייזט אין דער פינסטער איבער די קליינע פערגאסענע וואסערלעך און איבער אנגעווארפענע קופעס ווילדע שפיציגע שטיינער.

ס'האט אויסגעזעהן ווי אט די פעראיינזאמטע טוריסמען וואלטען אין דער שטיל ארויסגעטויכט פון דארט, וואו עס שוימט זיך ווייס דער זעע אויסגע-גאסען אין וויסטע נעכט, און בלאנדזשען און זוכען צווישען די פעלזען א פינסטערע פערלאזענע רואינע, אין וועלכער עס זיצען שווארצע נאכט-מעכטער, ווי סאוועס, אין די בלינדע אויסגעשלאגענע פענסטער, צינדען גרינע פייער-לעך און בעמען פון ווילדע זאפטיגע בלעמער געלעגערס פאר זיי.

דאס לאמטערל לייכט קיים צו דאס שמאלע ענגע שמעגעל, וואס שלענגעלט זיך ערגיין אוועק אין דער פינסטערניש.

פלוצלינג, ווי דערשראקען, גיעט זיך איינער א שמעל אב. די אנדערע היי-טער איהם, בעמערקענדיג דאס, בלייבען אויך שמעהן דערשראקענע אויף זיערע ערטער.

- וואס איז עס דארט? - פליסטערט עמיץ פון זיי, ווי צו זיך, נאך א קורצער פויזע.

ער גיעט פארזיכטיג א מאך א פאר טריט ווייטער, ווי ער וואלט זיך אין עפעס איינגעהערט.

א קורצע וויילע פערלויפט אין טיעפער שטילקייט. דער, וואס מיטן לאמטערל, הויבט זיך פאמעליך אן צו דערנעהנטערן צו איהם. ער געהט עס אין די האנד אריין און הויבט שטיל אן צו בעלייכט-מען דאס פינסטערע גראז.

- וואס איז עס דארט? - רופט זיך איינער אן שטיל און אונרוהיג. דער, וואס מיטן לאמטערל, גיעט זיך האסטיג אקעהר אום, ווייזט מיטן פינגער אויף די לעפעצן, ער זאל שווייגען. דאן ווידער לעגט ער די האנד פלאך צו צום טייל און זאגט שטיל, קיים מען זאל הערען, צו די איבריגע:

— איהר הערט גארנישט ?
 — וו-וו-א-ס-ס-ס ? — שעפטשען זיי אונרוהיג און געהען זיך צוזאמען.
 — דאכט זיך, עפעס טריט שארען זיך דארט אין דער פינסטער, עפעס
 קלינגט דארט שטיל?
 — איז עס נישט א פערבלאנדזשעמע קוה?
 פרוזע. זיי הערען זיך אויפמערקזאם צו מיט אנאיינגעהאלטענעם אטהעם,
 ווי ווייט אין דער טיעפער וויסטער נאכט ערגיין טינקען זיך שטילע דראבנע
 קלאנגען, ווי ווייסע צושיטע מהאל-בלומלעך אין דער פינסטער.
 פרוזע.

— ס'קלינגט ...
 — ס'קלינגט !
 — הערסט נישט טריט אין גראז ?
 — ס'איז דער ווינד, וואס וועהעט.
 — צושראקענע סאוועס פליהען איצטער ארום אין די פעלזען.
 — שטילער ...

— וואו איז דאס לאמטערל ?
 — מ'איז אוועק דערמיט ערגיין זוכען די שפורען פון דעם שמעגעל.
 — ששש !
 זיי ליפען זיך פלוצלינג צוזאמען אין דער שטיל, קנולען זיך קופעסווייז
 ערגיין אונטער א פעלז און הערען זיך א קורצע וויילע אויפמערקזאם צו.
 פרוזע. אין דער ווייטער פינסטערקייט הערט מען שוואך שוימען דאס
 וואסער.

— ס'איז טריט — פליסטערט עמיץ ארויס.
 — טריט ...
 — ששש !
 — דאכט זיך א מאנדאלינע.
 — הי, הי ... אין דער פינסטערער נאכט געהט עמיץ און שפיעלט
 מאנדאלינע.
 — א מויד געוויס, מיט א יונג.
 — ששש !

איצט הויבט מען שוין אן וואס א מאל דייטליכער צו הערען, ווי ערגיין
 ווייט צווישען די פעלזען שארען זיך צעווארפענע טריט פון מענשען. שטילע
 זאנפטע טענער פון א מאנדאלינע, ווי דאס זשומען פון א מחנה לייכטע
 גאלדענע שמעטערלינגען, וואס פלאנטערען זיך צווישען פערלאשענע זונען-

שטראהלען ערגיץ איבער א שטילען קוואל אין די חורבות, ציטערען אין דער קאלטער געפרוירענער נאכט און בעגלייטען א שטיק ווייט קיים דערטהויעט געזאנג:

קאלט, קאלט און קאלט איז שניי-פעלדער-ווינד.
מיין טויט-שוועסטער איז זיבער, איז ווייס, ווי דער שניי.
קאלט, קאלט און קאלט, מיין טויט-ליבע זי קומט,
מיין טויט-שוועסטער פון וואסער, פון נאכט-שווארצען זעע.
קאלט, קאלט און קאלט איז שניי-פעלדער-ווינד.

הי, הי, הי!

א ווילד שרעקליך געלעכטער קייכט זיך אויס דארט ערגיץ אין די טויטע צושיטע חורבות, וואו נאקעטע גאלד-האריגע וואלד-מידלעך ליעגען ווי די פרעש בעהאלטען אינים גראז. פערשלייערטע אין א זילבערן וואלד-געוועב הויבען זיי אן צו טאנצען צווישען די חורבות, פאר שווארצע אנגעלעגטע היפענעס פייער, זייער שטילען נאכט-טאנין. אלטע פערליעפטע טהאל-גייסטער לאכען דאס דארט און גראבען, ווי שלאנגען, זייערע קעפ אפער פון אונטער די פעלזען. די גאנצע נאכט ארום לאכט פינסטער מיט שווארצע טיעפע עכאס. באלד ווערט אלץ ווידער שטיל, ווי פון עטיצענס מעכטיגע האנד דערשטיקט און צוריק צייאנט אין דעם פינסטער-לאנד. בלויז ווי א קלום פון דעם אלעם שווימען ווידער אויף די זאנפטע שטיל-פערציטערטע מאנדאלינען-טענער, בעפלויגען פון גאלדענע שמעטערלינגען, און אבענקשאפטליך גע-זאנג פון עטיצען, פול אנגעטהויעט מיט טרויער, שוימט זיך שטיל אויס פון דער נאכט:

שוועסטער מיין, שוועסטער מיין,
ווארום פיסט דו זיי פלאס?
ס'איז א ווייסער וועלען-שין
אייף די רוינען-ליפען מיין.
פרודער מיין, פרודער מיין,
כ'פון ווי ס'וואסער נאס.

די מאנדאלינע לעשט עס נאך מיט א פאר שטילע אקארדען, דאן ווערט אלעס ווידער רוהיג און בעגאסען מיט א טיעפער פינסטערקייט. בלויז שארפע צעווארפענע טריט טינקען און דערנעהנטערען זיך לאנגזאם אין גראז. די טרויסטען האלטען זיך מיט שטילער אנגסט איינער אן צווייטען. זיי

רוקען זיך אינסמינקטיוו אלץ ווייטער ארונטער הינטערין פעלו, עפעס ווי ס'וואלטען זיך איצטער אנגעהויבען צו פיהלען די פערארטע טהאל-געשפענסטער, וואס שפאציערען ארום אין די קיהלע פינסטערע נאכט-וועגען. פערנעהטע אין לאנגע מאנטלען פון בלעטער פייפען זיי שטיל אויף דא-הר-פייפלעך אדער קלויבען אראב פון די פעלזען-שפיצען צודריבעלטע זונען-שמראהלען און שפינען זיי אויף אויף גאלדענע גיטארען. פעראיינזאמטע שפיעלען זיי שפעט ביינאכט ערגיץ נעבען טיעפע שטיל-פערשנייטע זעץ, ביי אבגורנד-ווענד, וואס לאכען מיט ווילדע לאוויגען אראב. ווען עס פלאצט דאס וואסער פון זייער געלעכטער, שווימען צוריק ארויף אויפ'ן וואסער-שפיגעל שווימגע שלאנקע וואסער-יונגפרויען און בלאזען זיך לייכט ארום איבער די צוריסענע וואסערען, ווי ווייסע שנייאגע שוואנען, דער גאנצער טהאל שוין דערט איצט מיט א קאלטער וויסטער ליעבע, א ליעבע ווייס פערוועהעט מיט שניי-פעלדער-ווינד.

קאלט, קאלט און קאלט איז שניי-פעלדער-ווינד,

מיין טויט-שוועסטער איז זיבער, איז ווייס, ווי דער שניי...

הי, הי, הי!

זעס לאכט ווידער אויס אין דער פינסטער, נאר איצטער שוין שטילער און איינגעהאלטענער.

באלד בעווייזט זיך פון ערגיץ א ווייטער, רויטער, אין רויכגע פלאמען צו-פלאקערטער פאקעל. ער דערנעהנטערט זיך פון דער קיהלער נאכט, ווי א בונט פון פרישע דופטיגע רויען, פון דערווייטענס טינקט ער זיך טיעף אין דער פינסטער, ווי אין א וואסער, און טהויעט ארום זיך א מערקווירדיג בלוי-טיגען אבשיין, וואס שווימט זיך שטיל און וואקסט אלץ געהנטער ארויס. די טריט פון דערווייטענס אין גראו קימען וואס א מאל דייטליכער. ס'דאכט זיך מען הערט שוין אפגעריסענע שטימען ערגיץ אין דער נאכט.

פלוצלינג בעווייזען זיך פון צווישען די צושיטע פעלזען אפער צעווארפענע ערשאפטענע פיגורען פון מענשען. עמיץ פון זיי געהט פאראויס און טראגט א פאקעל. ער רויכערט זיך שווארץ אין דער פינסטער און גיעט צו זיין גאנצען נישט-דייטליכען סילועט א האראקטער פון א מאדנע רויטען געוועקס. פעהילט אין א לאנגען ווייכען געשלייער. די איבריגע הינטער אויס שניי-דען זיך אויך טונקער ארויס פון די פינסטערע פעלזען-געשטאלטען, זיי טרעמען שטיל צוזאמען אין מיעדע פערשלאפענע פאווען, טייל פון זיי טרא-גען נאר לאנגע הויכע בערג-שטעקענעס.

ס'זענען געווען די פאסטזוכער, וואס געהען איצטער אין דער נאכט צוריק פון פיש-פאנג אין דער היטע אריין. זיי געהען אין דער פינסטער, איינער נישט ווייט אפגערוקט פון צווייטע; אויף זייערע טונקלע סלועמען ציטערט נאר שוואך דער אבשיין פונ'ם פאראויס זיך טראגענדען פאקעל. איצטער געהען זיי שטיל אינ'ם הויכען טרוקענעם גראז, ניט רעדענדיג איינער צום אנדערען קיין ווארט. טייל שפא-נען נאר האסטיג, פעסט אנגעלעהנט אויף זייערע שטעקענעס, אין דעם בלא-טיגען צומרעמענעם שטעגעל און שיפען זיך אלץ דייטליכער ארויס פון דער נאכט.

דער מיטן פאקעל שטעלט זיך אב. אין מיטען דער קיהלער פינסטערער נאכט צווישען די פעלזען זעהט ער אויס, ווי א שווארצע סטאמוע, פער-פלאנצט אין די וויסטע חורבות מיט א קנול פייער אין דער האנד, צו ווייזען פערארטע וואנדערער דעם וועג, ער שטעהט אזוי א קורצע ווילע אויף זיין ארט און בעוועגט זיך נישט. באלד אבער שפאנט ער פאמעליך און פויל צוריק צו די איבריגע:

— מ'קאן נאך פיש פאנגען אין זעע. די נאכט איז נאך גענוג פינסטער! — זאגט ער צו זיי רויה און טרוקען.

— מ'קאן נאך אביסעל אנפאנגען, די פעסלעך אונזערע זענען נאך ניט פול. פיש אין וואסער איז דא גענוג, אבער לואיזע ווארט דארט אויף אונז אין דער היטע, זי איז ביי, אז מ'לאזט זי אליין איבער אויף א גאנצע נאכט.

— קאן זי דאך קומען צום וואסער...

— אליין אין דער נאכט לויפען ביי א וואסער?

— ע...

— ווילדע וואסער-מענשען לאקערען אויף מיידלעך אין דעם ברעג-געביש ביי דער נאכט און שלעפען זיי פאר די האר אריין צו זיך אין די וואסער-טיעפענישען.

— נארישקייטען... לואיזע וואלט דיר דעם סאמע, בערג-קעניג" אנגעכאפט פאר די בארד...

אלע בלייבען צוריק שטיל און הויבען ווייטער אן מיטן פאקעל פויל צו ששאנען איבער די פערווען, איצטער לייכטען שוין זייערע רויהע ווילדע פֿנימ'ער בולט'ער אקעגען בלוט-רויטען פייער-שיין פונ'ם פאקעל. אויף טייל פון די דאזיגע פֿנימ'ער איז דאכט זיך אויסגעגאסען א רויטער שמייכעל, ווי ביי וואלד-פאאונען, וואס ווידען זיך אין פינסטערע נאכט-געדעכטענישען.

מ'הערט נאר קוים א שטיל גערויש, ווי וואסער וואלט זיך געשוואנקען דארט אין די קליינע רונדיגע פעסלעך, וואס הענגען זיי נאך איבער די פליצעס אויף לאנגע שווארצע רימען.

ס'איז פערלאפען א טיעפע שטילקייט. אין דער פינסטערער וויסמעניש, צוויי-שען די בערג, אטהעמט דער הימעל, ווי א קאלטער בלוי-צושטרוימטער זע. ס'פינקלען אין איהם די שמערן, ווי פיערלעך פון ווייטע פערגליווער-טע שיפלעך. וואר-ניט-וואו טינקען זיך ווייסע זילבערנע נעבלען, ווי פער-פרירענע מיט שניי בעלאדענע שיפען, אין וועלכע ווייס-געשמינקטע אייד-פרינצען זעגלען זיך אין קיהלע נעכט אינ'ם בלויען שטילען לאזור פון בארג-שפיץ צו בארג-שפיץ. ס'דאכט זיך, אז א קאלטער לייכט-זילבערנער שוים טויכט ארויס פאליעסווייז פון טיעפען וואסערדיגען הימעל-בלוי און ווי ווייסע שנייא-גע שלאנגען-נעסטען וויקעלט ער זיך און ווערט ארומגע-האנגען ארום די שיפען און דאן שטיל צושווימען און געלאישען אויף זיער בלויען פערלאזענעם וועג.

די נאכט איז א ווילדע אין וויסמען בערגער-לאנד און שטראמט פינסטער און ווינדטיג אין די טהאלען. בלויז דא און דארט, צווישען די איינזאמע פון די פעלזען ארויסגעהויכטע בוימער, וועקען זיך טיילמאל אלטע שווארצע סאוועס פון זיערע נעסטען, לייכטען ווי מ'כשפות מיט זיערע גרינע אויגען אריין אין דער נאכט און פיקען פון דארט עפעס ארויס. ערגיץ ווייטער רוישט דער שטורמיגער זעע.

די טוריסמען בלייבען נאך א קורצע וויילע הינטער די פעלזען. ווען ווייט אין דער פינסטערקייט ווערען ארץ מעהר פערלאשען די טריט פון די פאסטוכער, הויבען זיי אן פאמעליך זיך אפער צו רוקען.

פון די פאסטוכער איז שוין קיינער נישטא, ווי די טיעפע נאכט ווארט זיי אין זיך איינגעזאפט. ס'איז אלעס איצט שטיל. די פעלזען ארום, ווי די חזקבות, רוהען אין שלאף פערזונקען. ס'דאכט זיך, אז דא ערגיץ-וואו נישט ווייט לעבען נאך די טריט פון די, וואס זענען דא אדורכגעגאנגען.

א קורצע וויילע בלייבען זיי שמעהן, נישט וויסענדיג וואס צו טהון. עמיץ רייבט אן א פייערל און צינדט אן דאס לאמטערל, וואס איז דערווייל אויסגעגאנגען, א רויטער שטילער טהוי בעהויכט צוריק די איינזאמע פערווארפענע טר-ריסטען.

פ'לחלינג אבער, ווי ס'וואלט זיי עמיץ געטראגען פון דאנען, הויבען זיי שנע-לער אן צו געהן. טרוקענע צעווארפענע צווייגלעך קנאקען נאר אין גראז אונטער די האסטביגע טריט פון זיערע פיס און ס'הערט זיך אין דער

נאכט דער שטילער געשאַך פון זייערע מאַנשלען.
 ארום און ארום אינ'ם צוריסענעם טהאל ווייזט זיך שוין קיינער נישט, ווי
 אלעס וואלט צוריק וויסט געווארען. דער זעע הינטער זיי געהט אויס און
 שטארפט אב וואס אמאל שטילער אין זיין געלעגער צווישען די פעלזען, ווי
 די צורייצטע פינסטערע נאכט וואלט איהם געשטיקט. מ'הערט ווי זיין וויי-
 סער שוים-געלעכטער ווערט וואס אמאל מעהר געלאשען אונטער איהר
 טיעפען קאלטען אמהעם און די ווייסע אויף זיין שפיגעל צוטאנצטע
 וואסער-מיידלעך שטארבען און ווערען, ווי בונטען צוריסענער עדעלווייס, מיטגעשלעפט אין זיינע פינסטערע ווילד-צושראקענע שטראמען.
 ס'איז שטיל אין דער נאכט, בלויז אלטע שווארצע סאוועס וועקען זיך
 אונרוהיג דא און דארט אין די פעלזען.

די טוריסטען שטעלען זיך נישט אב, נאר שפאנען האסטיג אליין ווייטער
 אינ'ם טהאל. זיי געהען שנעל, אז טיילמאל שפריצט ביז אויף אונטער
 זייערע פיס א קליין אין גראז בעהאלטען וואסערל, ווי פון שלאף געוועקט.
 די איינזאמע טרוקענע בויער ארום, ווי ביינעריגע אבגעצויגענע סקעלעטען,
 קלאמערען זיך דערשראקענע אן די פעלזען, ציטערען פאר קעלט און רוישען
 שטיל און הילצערען.
 ס'איז קאלט אין דער נאכט.

אין דער קאלטער פינסטערקייט ארום און ארום הערט מען נאר דאס גע-
 פליסטער פון ווייסע געפרוירענע בערג-גייסטער, וואס פליהען ווי מעכטיגע
 שנייאגע אדלערס ארום אין דער פראסטיגער בלוי-דורכזיכטיגער לופט איבער
 פערשנייטע בערג-שפיצען, שוועבען און טינקען זיך אויבען אין די טויטע
 אייז-וואסערען און פאכען שטיל איבער די פערגליווערטע פאליעס מיט זיי-
 ערע ווייס בעשנייטע פליגעל.

-- ליעב די נאכט, ליעב דעם טויט, דעם קאלטען ווייסען טויט!
 ס'דאכט זיך, אז אונטער די פערקריפעלטע ווארצלען פון די בויער לאכט
 עס שטיל.

* * *

זיי שיפען זיך ארויס פאר א קליין שווארץ צוגאסען וואסערל, וועלכעס
 שפיגעלט זיך צווישען א קרב ווילד צעווארפען פעלד פון פעלזען. דארט
 ישמעלען זיי זיך אב, דאס וואסערל שוימט זיך לייכט, קוים-קוים, און
 בעוואשט דעם ברעג אונטער זייערע פיס.
 אנגעבונדען אן א דארן דרימעלט א שיפעל שטיל אויפ'ן וואסער, ווי א

שאמען, וואס איז איבערגעבליבען אויפ'ן וואסער-שפיגעל נאך אנאלמען
אונטערגעהאקטען בריס, און די וואסער-מענשען האבען איהם אויפגעפאנגען
און צוגעבונדען צום ברעג. ווען איינער פון די טוריסמען, א הויכער קרעפטיגער
מאן מיט א רוק-זאק אויף די פלייצעס, געהט צו און בעריהרט עס לייכט
מיט'ן פוס, גיעט זיך עס, ווי איבערגעשראקען, א לייכטען בויג און א זייט.
דאס רוהיגע, שווארצע ביינאכטיגע וואסער הויכט קאלט אב און א שטילע
פינסטערע פאליע ציטערט אויף און שווימט לייכט ערגיין-וואו אוועק, ווי
א געוועקטער פון אונטער'ן שיפעל אויפגעטויכטער וואסער-פויגעל.
- היי - הו - היי! - בעריהרט ער עס נאך א מאל מיט'ן פוס, לעגט צו
די האנד-פלאך צום מויל און הויכט קויס-קויס אין דער נאכט אריין,
- היי - הו - היי!

א שטילער עכא טהויעט אב פון דער פינסטערניש און עס קומט-צו דער
טוריסט מיט'ן לאמטערל. עס פליעסט דערפון ארויס א שוואכער אבשיין
און פאלט אויפ'ן וואסער און אויפ'ן צעווייגטען שאמען פון שיפעל, וואס
שיילט זיך איצטער בולטער אויס פון דער פינסטער, ווי בעבלהט מיט א
שטילען געהיימיספולען אבגלאנג פון ערגיין-וואו צושוועבען יאהאנעס-פייער.
ס'דאכט זיך, ווי עס וואלט ערשט, בעהויכט מיט דעם דאוויגען צויבער-שיין,
אנגעהויבען זיך ארויסצושניקען פונ'ם וואסער און זיך צו נורען אין די לייכטע
צוגאסענע שטראמען ביים נאקעטען קיים בעוואקסענעם ברעג, ווי א שוואר-
צער דערטרונקענער הונד.

ער ישטעהט א קליינע וויילע דערביי און בעטראכט עס. באלד גיעט ער
לייכט א שפרונג אריין דרינגען, בויגט זיך איין דעריבער און הויפט אן מיט
בידע הענד האסטיג דארט עפעס ארומצונוכען אונטער'ן טיעפען ראנד, וואס
איז נאך פֿקעט ווי אינגאנצען איינגעשלאפען אינ'ם שווארצען צופליסטער-
טען וואסער.

- היי - הו - היי! - שרייט ער צו איהם צו פון דער קיהלער שטילקייט
מיט די האנד-פלאך איבער'ן מויל.

ער ענטפערט נישט, נאר ציהט פון דארט אפער צוויי וועסלעס, הויפט זיי
אויף, גיעט א פאר מאל מיט זיי, ווי מיט צוויי אויסגעריסענע פליגעל,
א שטארקען פאך אין דער לופט. די איבריגע טוריסמען, וואס שאמענען
זיך ווייטער אביסעל אין דער פינסטער צעווארפענערהייד אויפ'ן ברעג און
שמועסען אין דער שטיל צווישען זיך און רויכערען פאפיראסען, הויבען
איצטער אן פאטעליך אהער צו געהן.

ווען זיי שטעהען שוין הארט נעבען שווארצען וואסער, או די קאלטע

גראנציגע שטראמען כאפען שוין אויף זייערע געשטאלטען און די אבשיינען
פון די אנגעצינדענע פאפיראסען וויעגען זיך שטיל איבער זיי, ווי רויטע
פעראיינזאמטע וואסער-בלומלעך, שפרינגט ער צוריק ארויס אויס'ן ברעג
און הויבט זיך שנעל אן צו דערנעהנטערן צו זיי מיט'ן לאמטערל. ווען ער
איז שוין געווען דערנעבען, הויבט ער עס אויף און בעלויכט שוואך אין דער
פינסטער זייערע פֿיני'ער.

— איצטער קאנען מיר זיך אוועקשיפען — פליסטערט ער צו אין דער שטיל
און גיעט א מאך מיט'ן שטעקען.

— אין דער נאכט אריין? — פרעגט איהם עמיץ בייזאכט.

— אין דער קאלטער נאכט אריין, איבער'ן וואסער, אויף יענער זייט
ברעג...

— און דארט, אין דער היטע, אונזער מיידעל?

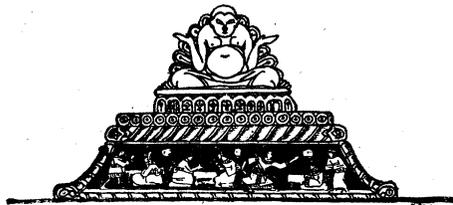
— ס'איז דער עדעלווייס אינ'ם וויסמען פעלז.

— ס'איז דער עדעלווייס, און די שענע נאקעטע טאכטער פון דער ווילדער
קאטער „יונגפרוי“ אין אבערלאנד פון ענגארין.

— היי-הו-היי!

*

אין א קורצע צייט ארום איז שוין דאס שיפעל, ווי א שטילע פינסטערע
„Ave Maria“ שטום אויסגעקלינגען ביי דער נאכט צווישען די פעלזען און
לייכט ווי א שמעטערלינג, אפגעשווימען איבער'ן וואסער.

נאכפילד .

אין די וואסערדיגע שטיל בעלזיכטענע הימלען, אויבען, וואו ס'ענדיגען זיך די בערגער, הינטער די פינסטערע נאכטיגע שלייערס אין די הארזואנטען, פריי פון א קאלטער מעכטיגער האנד, ווי די נעצען צעווארפען איבער ווילד-בעשנייטע בערג-שפיצען, רייסט זיך אריין דער מארגען. ווי א פרישער לייכטער שטייכל ביי א וויסער נאקעטער קעניגין, וואס דערציטערט די הויכענישען מיט א שטיל גרוואם געלעכטער און טרעט ארויס אין לאנגע שניי-צעפ צופלאכטען פון איהר וויסטען שנייאייגען פאלאך ערגין אין די גרויע זילבערנע קעניגרייכען פונ'ם מעכטיגען גלעטשער-לאנד.

ס'איז דער טייטער הויך פון מארגען, וואס ב'יהט אויף אין די הימלען, איבער שטיל בעשנייטע פעלזען, צעוועהעט אין די וויסטע אונגענדליכע הויכענישען, ווי מארמארנע צעווארפענע היקבות אין זונען-אויספאנג מיט א זילבערנעם וואסער-שויס פערשיט; זינקען טיעף אין די געשטארבענע בלוז-צואקערטע אייז-פעלדער, איבער וועלכע עס וואלדערען זיך נאר ארום די הויפענס שניי, ווי שארען טייטע מעוועס פון די גאלדענע מארגען-הימלען אראפגערעגענט, וואס פאלען, ווען עס צורוקען זיך שטיל די פאר-האנגען פון דער נאכט. עס איז ווי דער עדעלזוייס איבער די טונקעלע מיט זון בעטינקטע שפיצען, ווי די מ'קנות זעגלען פון גאלדענע שוואנען געשיפט אין די פרישע לופטיגע הארזואנטען.

ס'איז דער מארגען, ער הויפט אן שטיל און שעמעוודיג צו ציטערן און אויפצוגעהן, ווי די שענע נאקעטע וואסער-פרוי אויף א זילבער-שוימיגע פאליע אין די פאנטאסטישע אין פרישע בלויע נעפלען צוריסענע הימלען, וואס זיימען ארום, ווי גאלדענע שטיל בעטהויעטע וואסער-פעלדער, די ווייטע וויסט-פערשנייטע מיט א שטילען רויטען אבגלאנץ קיים פערגאסענע בערג-שפיצען אין זונען-אויספאנג.

ס'איז דער מארגען!

ווייסע וואלקענס מיט זון-גלוטה אנגעזויגען שווימען און יאגען זיך סטא-דעמיוויז אין די אפענע טונקעלע הויכענישען איבער די בערגער, אנקערען זיך מיט א שטיל גערויש אין די שפיצען, ווי זילבערנע שיפען, לאזען זיך

אראב אין די קוים בעשטראהלטע מהאלען, וואס ענטפלעקען זיך ארום פון דער קאלטער צורניענער נאכט, ווייט ארום און ארום אין די טיעפונישען שהויען און מינקען זיך דא און דארט ארום בלויז צעווארפענע זעען, ווי שטיקער ליכטיגער הימעל, אין האסטיגע שווענדע שטראמען - שטיקער ליכט אין גאלדענע זוניגע לאנקעס פון ווילדע בערג-שטעכטער ערגיץ אין פינסטערע שלוכטען אויף שווארצע וועב-שטודלען אויסגעוועפט, - ריי-סען זיך אדורך דורך ווייטע צעווארפענע דערפלעך נעבען יונגע נאקעטע וואסערען; ווייטע טהאל-בלומלעך אין רויטע זאפטגע וון-פלעקען צושיט ביי די ברעגעס.

ס'איז דער מארגען!

שוואכע פייערלעך לעשען זיך נאך אונטען אין קליינע קוים אנועהווודיגע הייזלעך, ווי די לעצטע רייפע גאלדענע טרויבען, וואס די שניטערס האבען פערגעסען אין אבגעבליהטע וויינשטאקען.

ס'איז דער מארגען!

פאר א פייער צופרענט צווישען אויסגעטריקענטע דערנער אונטער א פעלד אויפ'ן ווייסען שפיץ בארג זיצען איינגעהילט אין מאנטלען עטליכע טוריס-טען אויף קופקעלעך צונויפגעשארטען שניי. זיי ווארעמען זיך שטיל די הענד אקעגען פלאס, וואס פלאקערט העל ארום אין דער פרישער פראסטיגע לופט אין זונען-אויפגאנג און ווארפט אויף זיי א טויט-בלאסען אבשיין. נישט ווייט ריזעלט א שוואכער לייכט צובלעזעלטער קוואל אין דער קעלט ארום פון אונטער א ווייסען נאקעטען שטיין און צוריינט אין שטילע זיל-בערנע אדערען איבער די גרויסע שמוציגע שניי-פלעקען, וואס זענען דא און דארט צעווארפען איבער די הארטע געפרוירענע ערד. א מענש ליענט דארט אויסגעצויגען נעבען קוואל מיט'ן פנים אראב, גלייך ער וואלט פון דאנען געטרונקען.

פלוצלינג אבער דערהויבט ער זיך און שטעלט זיך אויף די קניע. ער שארט נאך מיט דער האנד ארום אינים קאלטען שנייאגען שטראם, דאן שעפט ער אן מיט א קענדעל אביסעל וואסער און געהט מיט שטילע פילע טריט צו צו די איבריגע.

- ס'געהט אויף די זון! מ'דארף אויסלעשען דאס פייער! - זאגט ער און גייעט אגאס-ארף דאס וואסער אויפ'ן העלען צופלאקערטען פלאס.

— ס'נעמט אױף די זון:
דאס פייער גיעט זיך, ווי דערש-אקען, א טיק-אונטער אונטער די נאך נישט-
אויסגעפרענטע דערנער, ער דערטרעט עם נאך צו מיט די פיס.
א שווארצער שיטערער רויך הויבט אן אויפצוגעהן אויבען אין דער קאלטער
פוסקייט צווישען די פערשנייטע פעלזען, פון וועלכער עם ציטערט וואס א
מאל רויטליכער ארויט דער מאג.

אונטען אין טהאל הויבען אן אפצוקלינגען די קירכען.
די טוריסמען נעהמען אראב די הימ.

